

Volume: 5

Issue: 2

Black Sea Journal of Public and Social Science

ISSN: 2618-6640

BLACK SEA JOURNAL OF PUBLIC AND SOCIAL SCIENCE
(BSJ PUB SOC SCI)

Black Sea Journal of Public and Social Science (BSJ Pub Soc Sci) is a double-blind peer-reviewed, open-access international journal published electronically 2 times (January and July) in a year since January 2018. It publishes, in English and Turkish, full-length original research articles, innovative papers, conference papers, reviews, mini-reviews, rapid communications or technical note by the scientists on various aspects of both theoretical and empirical articles and case studies relating to education, sociology, political science, history, law in society and related disciplines and also covers articles on any fields of social science.

ISSN: 2618-6640

Phone: +90 362 408 25 15

Fax: +90 362 408 25 15

Email: bsjsocsci@@blackseapublishers.com

Web site: <http://dergipark.gov.tr/bssocialscience>

Sort of publication: Periodically 2 times (January and July) in a year

Publication date and place: July 01, 2022 - Samsun, TÜRKİYE

Publishing kind: Electronically

EDITOR BOARDS

EDITOR IN CHIEF

Prof. Dr. İbrahim TELLİOĞLU, Ondokuz Mayıs University, TÜRKİYE

SECTION EDITORS*

Prof. Dr. Aglaia (Litsa) LIOPA-TSAKALIDI, Institute of Western Greece, GREECE

Prof. Dr. Aleksandre MGHEBRISHVILI, Gori State University, GEORGIA

Prof. Dr. Anvarbek MOKEEV, Kyrgyz-Turkish Manas University, KYRGYZSTAN

Prof. Dr. Bozkurt KOÇ, Ondokuz Mayıs University, TÜRKİYE

Prof. Dr. Ferhad TURANLI, National University of Kyiv, UKRAINE

Prof. Dr. Giorgi SOSİASHVILI, Gori State University, GEORGIA

Prof. Dr. Lia AKHALADZE, Sokhumi State University, GEORGIA

Prof. Dr. Mirian MAKHARADZE, İvane Cavakhişvili Tbilisi State University, GEORGIA

Prof. Dr. Roin KARVELİSHVİLİ, İvane Cavakhişvili Tbilisi State University, GEORGIA

Prof. Dr. Zaza ŞAŞİKADZE, Shota Rustaveli State University, GEORGIA

Assoc. Prof. Dr. Akın TEMUR, Ondokuz Mayıs University, TÜRKİYE

Assoc. Prof. Dr. Burul SAGINBAYEVA, Kyrgyz-Turkish Manas University, KYRGYZSTAN

Assoc. Prof. Dr. Kakha N KVASHİLAVA, Sokhumi State University, GEORGIA

Asst. Prof. Dr. Arzu SECER, Cukurova University, TÜRKİYE

Asst. Prof. Dr. Didem ÇABUK, Suleyman Demirel University, TÜRKİYE

Dr. Ercüment YİĞİT, Marmara University, TÜRKİYE

---

* The ranking is arranged alphabetically within the academic title

STATISTIC EDITOR

Assoc. Prof. Dr. Taner TUNÇ, Ondokuz Mayıs University, TÜRKİYE

ENGLISH EDITOR

Asst. Prof. Dr. Betül ÖZCAN DOST, Ondokuz Mayıs University, TÜRKİYE

TURKISH EDITOR

Prof. Dr. Serkan ŞEN, Ondokuz Mayıs University, TÜRKİYE

REVIEWERS OF THE ISSUE*

Prof. Dr. Gülay KARŞICI, Marmara University, TÜRKİYE

Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ, Erzincan Binali Yıldırım University, TÜRKİYE

Prof. Dr. Mustafa KARABULUT, Adıyaman University, TÜRKİYE

Prof. Dr. Müjdat AVCI, Osmaniye Korkut Ata University, TÜRKİYE

Assoc. Prof. Dr. Hüseyin KOÇARSLAN, Selçuk University, TÜRKİYE

Assist. Prof. Dr. Hanifi DÜLGER, Bartın University, TÜRKİYE

Assist. Prof. Dr. Mustafa DAĞDEVİREN, İskenderun Technical University, TÜRKİYE

Dr. Damla TOPÇU, Süleyman Demirel University, TÜRKİYE

Dr. Ghosoun ABOU DAHAB, Syria-Press, SYRIA

Dr. Reem ABOUD, University of Southampton, UNITED KINGDOM

---

* The ranking is arranged alphabetically within the academic title

Table of Contents

Research Article

1. THE SITUATION OF SYRIAN REFUGEES JOURNALISTS IN THE HOST SOCIETIES AND ASYLUM COUNTRIES

(Suriyeli mülteci gazetecilerin ev sahibi toplumlarda ve iltica ülkelerindeki durumları)

Halla ALMALLAH.....37-47

2. INVESTIGATION OF THE ASSESSMENT AND EVALUATION METHODS USED IN PRIMARY SCHOOL IN ACCORDANCE WITH TEACHERS' OPINIONS

(İlkokulda kullanılan ölçme değerlendirme yöntemlerinin öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi)

Fatma BULUT, Duygu CEYLAN, Bilal CEYLAN.....48-55

3. THE EFFECTS OF REFUGEES ON KİLİS CULTURE AND ECONOMY

(Mültecilerin Kilis kültürü ve ekonomisine etkileri)

Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU.....56-61

4. ANALYSIS OF KAHRAMANMARAŞ FOLK SONGS IN TERMS OF SUBJECT, MAQAM, USÛL AND SOUND CHARACTERISTICS

(Kahramanmaraş türkülerinin konu, makam, usûl ve ses özellikleri açısından incelenmesi)

Elif Türkan KUM, Duygu ULUSOY YILMAZ.....62-70

5. THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSES' WAY OF EXPRESSING THE MEANING AND PURPOSE OF LIFE AND THEIR BELIEF IN THE TRANSFORMATIVE POWER OF SUFFERING

(Hemşirelerin hayatın anlam ve amacını ifade ettirme şekli ile ıstırabın dönüştürücü gücüne inanmaları arasındaki ilişki)

Dilek YILDIRIM GÜRKAN, Rukiye YORULMAZ, Sevim ÇİMKE, Derya ESENKAYA.....71-77

THE SITUATION OF SYRIAN REFUGEES JOURNALISTS IN THE HOST SOCIETIES AND ASYLUM COUNTRIES

Halla ALMALLAH^{1*}

¹Marmara University, Faculty of Communication, Department of Television and Cinema, 34722, Istanbul, Türkiye

Abstract:

With the continuation of the war, the bombing in my country, Syria, and the displacement crises that the Syrians have been subjected for ten years, these bad conditions directly reflected on the Syrian journalists, who in turn were forced to flee Syria to save their lives. Therefore, the article aimed to identify the conditions and situation of the Syrian refugees' journalists who are scattered and present in the host communities in which they reside or the countries of asylum to which they were displaced, by using the questionnaire form and distributing it to a purposive sample of Syrian refugee journalists residing in the countries of asylum in Türkiye, Germany, France and a number of other countries, the number of the respondents were (20) journalists, (11) males and (9) females. And the results refer that most Syrian journalists are unwilling to return to Syria, especially in light of the insecurity and lack of basic life necessities there, in addition to the presence of other challenges related to racism and hatred by some members of the host community and the difficulty of finding job opportunities or even pay for home renting or medical treatment.

Keywords: Refugee, Syrian journalist, Revolution, Civil war, Asylum challenges, Integration, Host communities

*Corresponding author: Marmara University, Faculty of Communication, Department of Television and Cinema, 34722, Istanbul, Türkiye

E mail: hallamallah4@gmail.com (H. ALMALLAH)

Halla ALMALLAH <https://orcid.org/0000-0002-9590-6635>

Received: October 11, 2021

Accepted: December 05, 2021

Published: July 01, 2022

Cite as: Almallah H. 2022. The situation of Syrian refugees journalists in the host societies and asylum countries. *BSJ Pub Soc Sci*, 5(2): 37-47.

1. Introduction

Journalists and their profession have been marginalized in my country Syria. They were organized within the framework of a bureaucratic organization in the name of the Union of Journalists in the mid-seventies whose main goal was to control media workers and subject them to the control and service of the ruling power. Since the "Arab Socialist Baath" party seized power in 1963, the Syrian media was almost completely absent, as most newspapers and magazines were suspended and their property confiscated, and Syrians were denied the right to information and knowledge in addition to that, the infliction of severe harm on Syrian journalists and media professionals who were placed in one of three tracks, as some of them abandoned the profession, some were excluded from it, and others were domesticated and absorbed in the mobilizing media institutions of the new regime, represented by some mobilization newspapers, in addition to the official radio and television.

What distinguishes the revolution in Syria is that those who did it were youth and secular activists, religious men, leaders of the local communities, political activists (De Angelis, 2011) and all social, cultural and religious classes. With the beginning of these demonstrations and the beginning of the peaceful movement and then the shift to the use of force and violence against the demonstrators, there has become an urgent need to transmit facts and news, especially in light of the media

blackout practiced by the ruling power, and then the foreign armed groups fighting in Syria. Pages for following up on news of arrests and inspecting neighborhoods and people sympathetic to the demonstrations spread with force, and then documenting the number of martyrs who died in the demonstration or in prisons under torture. The noose was tightened on everyone who wrote in these pages and was pursued, until most activists and journalists had to leave Syria to preserve the safety of their lives and to ensure follow-up media coverage of the accelerating events.

Improvised independent media began to appear. However, not all of its employees were professionals. Rather, most of them said that they are citizens pushed by the call of freedom and fighting injustice to do this work, or they are revolutionaries who play the role of collecting news as a contribution to political change in Syria. They call themselves "citizen journalists" "media workers" or "media activists". Of course, many media journalists inside and outside my country sided with the right to demonstrate peacefully and express opinion, joined its ranks and activities, and covered and analyzed the data and developments surrounding the demonstrations.

These informal alliances, also known as "coordination committees" "media centers" "press centers" or "media unions", continued to operate in parts of Syria. Journalists working with media centers publish

information on social media, or send press materials to internet radio stations or independent Syrian blogs. Some media centers operating in areas controlled by the armed opposition are able to publish dedicated areas containing brief information about the conflict, economic and social issues, and general news. Many of people don't know that before the revolution (the civil war - crises), there was only one newspaper story: the one that the ruling regime and political decision-makers, wanted to publish. Syria ranked 174 out of 180 according to the 2019 World Press Freedom Ranking published by Reporters without Borders (RSF, 2020).

Now, although not all the media are professional, at least other stories have begun to appear. In the beginning and up to now, protests and demonstrations were filmed, and clips were uploaded to YouTube. In 2012 The Syrian Journalists Association "SJA" is established, it's a free membership association open to all Syrian journalists inside Syria and in diaspora countries, and the association is a professional and trade union organization, headquartered in Damascus, the association was officially registered according to the French Associations Law 2013. It is a union, affiliated with the other side of the conflict and they are the opposition. According to the last statistics, there were 695 journalists and media workers have been killed in Syria since March 2011 until today (The National Coalition of Syrian Revolution and Opposition Forces, 2019). And about 1136 media workers were arrested, at least 421 of them are still under arrest or forcibly disappeared (SNHR, 2020).

The article aims to; to know their opinions of the role played by the journalists during the war and revolution years in Syria. Identify the conditions of Syrian refugee journalists who are in countries of asylum and host communities. Discussing their situation and the possibilities of practicing journalistic profession as media work in the new society. The journalist is the spokesperson for the Syrian refugees and the carrier of their news and their cases, so the article seeks to explore the most important challenges facing the Syrian refugee journalists. Determining the future of their presences in the countries of asylum and host communities, and the possibilities of their return to Syria, their home country.

2. Material and Methods

The article falls within the quantitative research using the descriptive approach, relying on the questionnaire tool (survey form) which is defined as questions formulated by the researcher to obtain information and data related to the article main problem and distributing it to Syrian refugee journalists in the host societies, based on the purposive sample that had been passed around to 20 Syrian refugee journalists in numbers of Arab and Western countries. The survey link, <https://docs.google.com/forms/d/1tXgeNKYj0r3B3gDc5dWxemDHwj58Ha6JK4xGT4iMVJI/edit>. The researcher wrote the survey in two languages (Arabic and English).

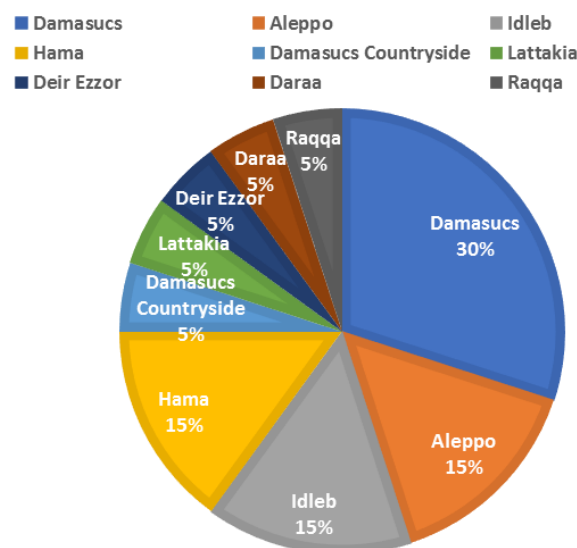
2.2. Statistical Analysis

The statistical program SPSS was used to extract the results, proportions and numbers. Its name originally stood for Statistical Package for the Social Sciences, later changed to Statistical Product and Service Solutions, this program was software for editing and analyzing all sorts of data (Ruben Geert). Using the arithmetic mean (SMA) to calculate the frequencies and find out the percentage for each category from the survey.

3. Results and Discussion

After coding the twenty forms of Syrian journalists and extracting and analyzing data, there were many important numbers and results, and unexpected and explicit answers. The beginning will be with the demographic information of the respondents, by which I mean the respondents' place of birth, average ages, educational and professional specializations.

REFUGEE'S/ RESIDENT'S CITY IN SYRIA

Figure 1. The place of birth of the respondents.

First of all, I have to differentiate between a number of similar terms and concepts. We need to know about the differences between refugees, asylum seekers, and migrants and when and how each term is used. The conditions, goals, and Circumstances that drove these people to leave their homes and go to other countries safer than theirs, to live in new countries and societies differed from their countries from which they came. An unprecedented 70.8 million people around the world have been forced from home. Among them are nearly 25.9 million refugees, over half of whom are under the age of 18 (UNHCR, 2019). The emergence of the concepts of asylum and refugee dates back to the year 2000 BC (Ergüven and Özturanlı, 2013). It had seen that these concepts were important even in these early periods when the boundaries weren't determined with definite and clear lines. Since the wars and other events took place in a historical process, the refugee law was

developed over time. Wars, oppression and violence caused displacement of the communities and this situation required international regulations to protect those communities. As a result, some institutions and organizations have emerged, it's assumed that they organize the asylum and migration process. In general, refuging status isn't easy, in a trip of asylum "refugee person" is exposed and faced a lot of difficulties and adventures and obstacles in order to save their souls from death or murder. The 1951 UN Convention Relating to the Status of Refugees provided broader codification for refugee rights internationally rather than for specific groups. The concept of refugee in this Convention emphasizes the protection of individuals from political and other types of persecution. The Convention involves both status and rights- based approach while supporting refugees with fundamental principles such as "non-discrimination, non-penalization and non-refoulement. Refugees have a right to be protected by the country in which they see asylum and can't be forced to return home. The most important of these protections is something called "non-refoulement." This means that refugees have a right to be protected by the country in which they seek asylum and can't be forced to return home. But that isn't all the 1951 Refugee Convention outlines many other rights, such as the right to education, employment, healthcare, freedom of movement, and liberty, among others (Concern Worldwide U.S., 2019)

The logic of the Convention framework is that, with the passing of time, refugees should be able to enjoy a wider range of rights as their association and ties with the host state grow stronger. In this sense, the 1951 Convention gives refugees a solid basis on which they can progressively restore the social and economic independence needed to get on with their lives. In this regard, ExCom Conclusion No. 104 (UNHCR 2013) calls on states to facilitate, as appropriate, the integration of refugees and recalls that special efforts may be necessary to facilitate their integration. The framework for integration of refugees has also been developed in relation to resettlement (UNHCR 2013). So, a refugee is any person who has been forced to flee their country due to war, persecution, or because their home government can't or won't protect them. When a refugee flees, they are registered with an official agency, such as a government or the United Nations, which allows them to gain access to state and international aid and assistance. Refugees have legal protections guaranteed by the United Nations Refugee Agency, or UNHCR, including economic and social rights, and the ability to bring immediate family with them. Every refugee is initially an asylum seeker, although not every asylum seeker becomes a refugee (Mack 2018). However, as public and political support for refugees begins to wane in many parts of the world, some asylum seekers reach safety only to face discrimination and a struggle to find work and housing. Many are forced to move again to find employment or better access to services, such as education and health

care. "Refugees don't always settle in the country in which they first sought asylum," explains Abby Bruell, Concern's Senior Policy Officer. "Often, they leave the first country because of economic hardships and have to head elsewhere" (Concern Worldwide U.S., 2019).

But if we talk about the world's position on refugees, they differ from one country to another and may differ from one neighborhood to another, but in general there are a lot of citizens of the host communities who view the refugees with a racist, hate and lack of acceptance. On the other hand, we note that many countries have absolutely refused to open their doors to refugees, regardless of their circumstances, that compelled them to leave their countries and their memories in them. This is due to several reasons, maybe the state's unwillingness to bear the costs and pressures of the refugees 'presence on its soil, and for fear of widespread violence and chaos. Or the state's unwillingness to have a dispute with the other country to which these refugees belong, to preserve its interests, ignoring the humanitarian side. The state's unwillingness to have a dispute with the other country to which these refugees belong, to preserve its interests, ignoring the humanitarian side. And that is what faced Syrian refugees in their asylum trip to especially Arab countries of asylum. Many Arab countries didn't welcome the presence of Syrian refugees from several sides: They are countries that are basically living in economic crises. Some Arab countries still support the head of the Syrian regime and don't sympathize with the refugees and look at them as if they are saboteurs and poor people.

As we can see in the graph (Figure 1) above related to the place of birth of the respondents, the results were shown, there were 6 respondents from Damascus governorate (30%), 3 from Aleppo governorate (15%), 3 from Idlib governorate (15%), 3 from Hama Governorate (15%), 1 from the Damascus countryside governorate (5%), 1 from Daraa governorate (5%), 1 from Lattakia governorate (5%), 1 from Raqqa governorate (5%), 1 respondent from Deir Ezzor governorate (5%). One of the readers of this article may ask what is the reason for the presence of a large number of journalists who are from Damascus, the capital, at a time when the capital wasn't subjected to bombing and the systematic destruction of the infrastructure as is the case in the rest of the Syrian governorates, but the answer can be as follows: the faculty of media doesn't exist except in the capital, Damascus, and that normally makes the students of the capital the most fortunate and numerous, compared to the rest of the students who will have to leave their cities and come to the capital Damascus to study journalism and media at the university. But this doesn't mean that all students of the faculty of Media are Damascenes. Rather, the sample was as well, due to the small number of journalists in general which approximately hundreds and the lack of time available for hand out forms to more journalists. The ages of the respondents ranged between 36 years and 26 years, about (25%) of the respondents their ages were 34 years

old, the same of 33 ages, while there were (20%) of respondents their ages 36 years old (figure 2). The vast majority of the sample had studied journalism and media (75%), but about (25%) of Syrian journalists who didn't study media, they had practiced journalism career as a journalist or media activist since the beginning of the revolution.

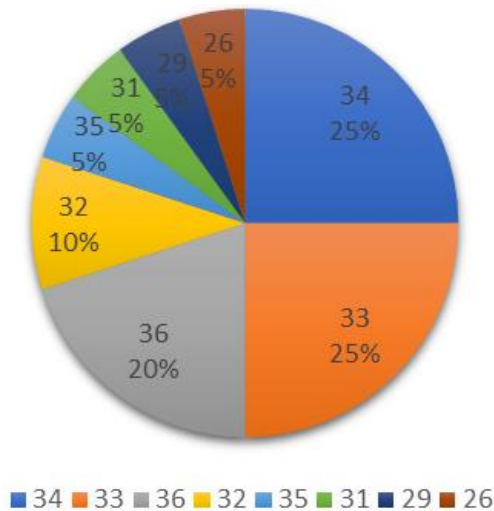

Figure 2. The age of the respondents.

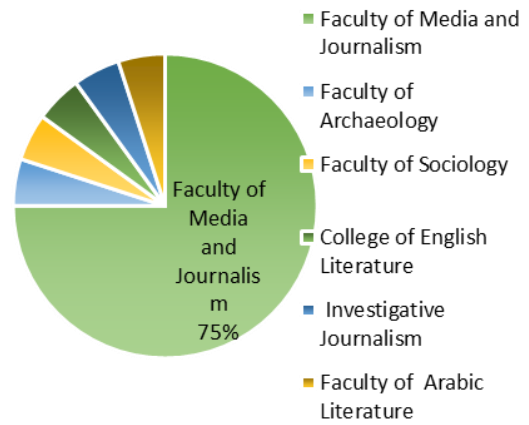

Figure 3. The university major of the respondents.

3.1. Asylum Information

When I tried to search about the Syrian journalists all over the world, I found that most of them live in Türkiye, and this was reflected in the number of journalist refugee's respondents that the form was distributed to, from Türkiye (8 respondents from 20), followed by Germany (6 interviewees). The rest is divided between France/2, Britain/1, Sweden/1, Egypt/1 and Lebanon/1 (Figure 4).

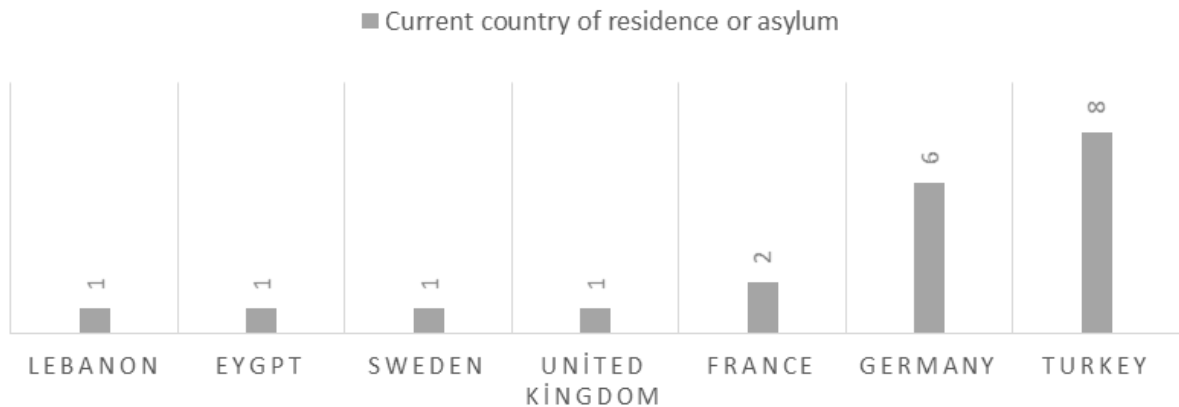

Figure 4. The current country of reside or asylum.

And what distinguished the respondents, is that all possess official papers and documents which prove the legality of their presence in the host country or the country of asylum. I noticed something important from the replies of the respondents, that 2015 was the peak year, of the influx and forced exodus of Syrians from their country to asylum countries (more than 6 respondents), and others arrived to host countries between 2012 - 2020 years. But the type of this permeation different from country to country, by relying on agreements and laws that the state is committed to with regard to immigrants and refugees who will receive them and reside in their lands. The matter differs between the residence card and the temporary protection card which gave by the Directorate General of Migration Management like (Türkiye e.g.), or the humanitarian

protection card, and each of them has certain conditions and considerations for receiving the refugee or resident to it (Figure 5).

Most of the respondents obtained permission to asylum or residence, about (75%) had a residence, other had humanitarian asylum permission (5%). It should be mentioned that Türkiye is the only country that relies on temporary protection agreements for those it calls "guests" who have entered its territory, and carrying temporary protection card (10%). The long years of asylum in some countries allow the refugee the right to obtain a citizenship of the country in which he resides.

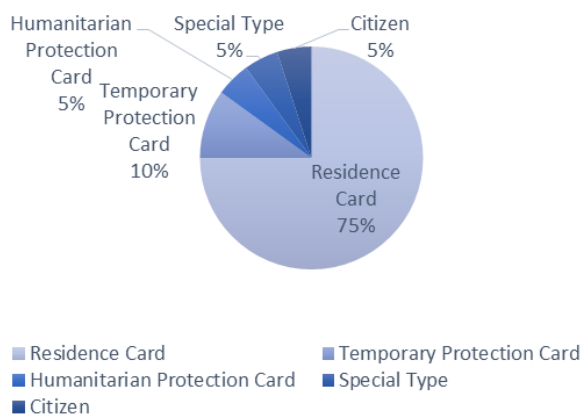

Figure 5. The type of asylum.

3.2. Journalistic Environment

In this part of survey, I tried to make the questions more specific and monitoring the situation of the journalists, I asked them whether they work in media organizations according to regular work contracts or freelancers. More than half (55%) worked as freelancers, while the others (45%) had the presence of the media organization that protects their rights through a contract (Figure 6).

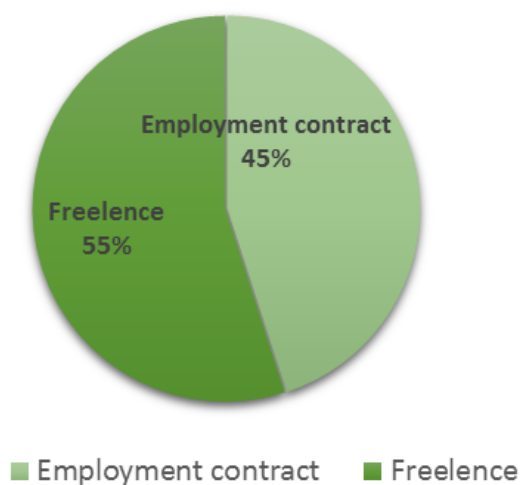

Figure 6. Practicing media.

In both cases, there were many problems and challenges that the Syrian journalist faces in the diaspora. I noticed also from the respondents, about (45%) of their answers, related to the question: if the salaries are considered proportional and suitable to the efforts and working hours, they emphasized that the salaries are commensurate with the nature of their work, while about (25%) said that the salaries didn't suitable with the long working hours, but the rest (30%) mentioned that sometimes salaries are suitable and other time not, it depends on who you're working for. The instability of funding for this institution, will negatively affect the performance of the media institution and maintain the services of journalists and its employees. It's really a big problem and challenge that troubles many Syrian journalists, especially those working in Syrian media institutions in Türkiye, which may lead in many cases to

the closure of the media institution and dispensing with the services of its employees, due to the inability to pay salaries and financial dues to employees.

In some cases, (50%) of the respondents mentioned that they didn't obtain any facilities and privileges in the country in which they reside related to their journalistic works, while only (35%) of the sample answered that they obtain advantages to practice their journalistic works, but (15%) mentioned that sometimes get facilities from the media institutions. This maybe happened due to the host country's lack of interest in the capabilities of foreign refugee journalists residing in its lands, and consequently, they are forced to work with external parts characterized by instability and sudden closure.

I asked the journalists, whether they were disturbed by the activists' role media professionals, after ten years of the war in Syria, and the militia of the Syrian regime, regained more than (90%) of the lands that were under the control of the armed opposition, by support from fighters from Iran and the Lebanese Hezbollah, as well as Russian support, in particular, the Russian warplanes that were launching their raids on civilians in all the conflict areas, thus all of that was reduced the role of the opposition media's activist, and limited their coverages only to the events in Idlib, which is still being bombed by the regime's militia and its allies. About (60%) of the respondents emphasized that the practice of the "journalism" in the countries of asylum by Syrian activists, who weren't studying journalism, don't bother journalists, who graduated from the faculties of journalism and media, and the rest (40%) of the respondents bothered from the practice of the "journalism" in the countries of asylum by Syrian activists, who weren't studying journalism. In addition to that, they have emphasized that (80%) of those who occupy important positions in media institutions in countries of asylum and host societies aren't holders of "university degrees in media" and they aren't deserving and qualified for that, while (20%) hold important positions in the media institutions and had university degrees in media studying, according to the opinion of the respondents.

I intentionally meant that some questions in the survey should be open, so that the pollster would be able to answer it comfortably. Some of the respondents didn't want to reveal their surnames, but just wrote their names, other didn't want to declare their place of work. Ammar, for example (36 years old, from Idleb, freelance journalist in Türkiye) wrote in the survey:

"Those activists used to photograph and broadcast the demonstrations to Arab News Channels, documenting security violations, and during the years of the revolution they possessed most of the skills of journalism and had practical experience comparable to those who studied journalism. The problem is that many of them claim that they have worked for years in Syria "in journalism" and in fact they only photographed or wrote one report or took a course in the media and then got a job opportunity

from the one who should deserve it”.

Mustafa Abbas (34 years old, from Damascus, freelance journalist in France) shared Ammar’s opinion, but he added another idea, that the activists’ role has ended, which was rejected by them, they wanted to continue their roles.

Raed (34 years old, from Raqqa, editor in Orient TV) said: “Large group of activists doesn’t know journalistic standards or dealing with red lines and editorial policies. I think these group offended the journalism and created great confusion in it”.

Alaa (36 years old, Aleppo, freelance journalist, reporter) and Khawla Rihan (26 years old, Damascus Countryside, media activist) ensured the idea that activists need to develop their skills.

Rama (34 years old, from Damascus) rather, she went further, and was more expressive by saying: “The media activist isn’t a journalist, but rather an eyewitness, so he can’t be relied upon as a source, nor is he aware of the basics of journalism”.

And because it is important for us to seek out and know the opinion of the media activists themselves with this question, Beshar Kanakry (33 years old, from Daraa, activist-reporter) who was forcibly displaced towards northern Syria after the military campaign on Daraa in 2018, answered as follows:

“I’m one of them, I already started working as a media activist, it’s true that a large number of activists aren’t qualified to continue working, but denying them and attacking them constantly is unjustified, as I believe the activist who didn’t develop his capabilities and rise to the required level of work will automatically disappear once he leaves the local geography in which he was working with it, I saw this matter directly. On the other hand, there are those who started an activist and honed his skills until he became an experienced journalist comparable with his experiences to experienced journalists, I know a lot of academic journalists who aren’t good at editing news! It is a matter of competence, not certification (despite its importance).”

Ali Al-Ibrahim (31 years old, from Idlib, investigative journalist) agreed with Beshar and mentioned that activates were able to pass their messages on the coverage of various international media on the Syrian issue with professionalism and skill.

While Saddam Hussain (32 years old, from Damascus, editorial officer, and radio presenter) had an opposed opinion, he considered that in the beginning, the role of the media activist was spontaneous, noble and sublime, currently, most of them are supported and funded by foreign countries, and he used the word "instigators" in reference to the media activists.

Table 1. Most popular challenges facing journalists' refugees

Most Popular Challenges	Grade	Frequency	Percentage
Learning a new language	1	14	70%
The instability and stability of the work	2	9	45%
Lack of job opportunities	3	8	40%
Obtaining rights to journalistic work; health insurance; transportation facilities; Work Permit	4	7	35%
The spread of favoritism when searching for a job	4	7	35%
Host people's view of racism	5	5	25%
Employers exploit the journalist	5	5	25%
Pay the house rent	5	5	25%
Lack of wages and salaries	6	3	15%
High cost of living	7	2	10%
Practicing a job that doesn't match university degree	7	2	10%
Reunion	8	1	5%
Difficulties of integrating	8	1	5%
Working in a competitive environment	8	1	5%

According to the Table 1 above we can observe that the first popular challenge as the (70%) of the journalist respondents’ choice were learning a new language of the host country, it’s a natural result of the fact that the large proportion of the sample are located in Türkiye and Germany. Therefore, there was an urgent need to learn the language of the country of residence in order to facilitate the process of integration with the host community. It’s noticeable that less than half of the sample (45%), thought that the second challenge and obstacle may face during his/her stay in the country of

asylum, was the issue of instability of work. Followed instantly by the lack of available job opportunities to practice the profession of journalism in the country of residence of the journalists (40%), even if they worked, they didn’t receive transportation and travel facilities, health insurance, or work permits (35%). But there was something attracts attention, about a quarter of the sample (25%) suffered from the problem of racist view that may appear by the host community towards the refugee and displaced Syrian journalist, and the exploitation of some employers for the efforts of these

refugee journalists. Of note is that, there were many challenges, which differ from one country to another faced journalist 'refugees. In some Arab societies in which the Syrian refugee lives, the intensity of the racist discourse increases or decreases. For example, Lebanon was witnessing an increase in the tone of racist speeches by Lebanese sects and parties, compared to Egypt, which almost no racist view of the Syrian refugees from the Egyptian public. The same thing was repeated in foreign countries such as Türkiye and Germany, where it's noticed that racist rhetoric is seriously increasing towards Syrian refugees, especially in the period of municipal, parliamentary, party and even presidential elections. When I asked the respondents whether they had been threatened or persecuted by security agencies affiliated with the Syrian regime or the fighting factions in Syria, (73%) of them answered that he had never been exposed to any of the threats, while approximately (27%) of the respondents said that he may have been threatened, from Facebook comments or calling for many reasons maybe related military, security reasons or to family disagreements which in itself has become divided between those who support the Syrian regime and who

oppose it, this division may develop into conflict and fighting between members of the same family. From the table below (Table 2), I tried to measure the limit of the freedom expression in the asylum country which the Syrian journalist work in, (60%) of the sample confirmed that there is a medium average freedom to express their opinions regarding special events in Syria, in their journalist workplaces in the media institutions in countries of asylum or host societies. While (35%) of the sample had a high freedom limit to express their opinions regarding the events taking place in Syria, in terms of the conflicting parties and the political and social impacts of this war on Syrians at home and abroad, through discussion with their colleagues in their workplaces in institutions information in the host countries or countries of asylum. If this indicates anything, it indicates the high level of freedoms available to the Syrians present in the host societies to express their views and their views on what is happening in Syria, which they were missing and deprived of in their country, because of the censorship and the tight security grip on everyone who talks about the situation in Syria's social, economic, political or presidential affairs, etc.

Table 2. The level of freedom expression

Sentences	High	Medium	Zero
The freedom to express your personal opinion regarding events that happen in Syria in your workplace.	35%	60%	5%
The freedom to express your personal opinion about events happen in Syria in the country which you reside (with friends - neighbors - officials	50%	50%	-
The freedom to express your opinion on the dealings of the country, the refugee / or resident therein, regarding the files and issues of asylum in workplaces.	50%	50%	-
The freedom to express your opinion on the decisions of the refugee / or resident country regarding the Syrian file outside the frame of work	50%	50%	-
The extent that adhering to the manners, customs and laws of the host country.	80%	20%	-

I had asked the respondents, if they had the freedom to express their opinions regarding the events in Syria, but this time not with co-workers but with friends, neighbors or ordinary people in the host community, and the answers were equally between the high level and between the middle level of freedom available to them to express their opinions with these friends, and this is indicative of the same idea that we mentioned above, which confirms the availability of high freedom for a person to express his opinion in particular with regard to what is happening in Syria, and discuss this with individuals within the host community such as people who are in Türkiye, Germany and France, countries which are witnessing a heavy presence of Syrian refugees 'journalists.

With regard to the decisions of the country in which the Syrian journalist resides, the level of freedom to express an opinion on the decisions and laws issued by the governments of the host countries regarding the file of

the Syrian refugees was from medium to high the level of expression freedom, during discussions of these decisions among colleagues in press institutions or even with his friends, neighbors and whom he meets in these host societies and countries of asylum. Frankly, this gives comfort to the Syrian journalist in terms of the ability to speak on any topic related to his case or even the Syrian asylum file, which has become an international file that is discussed globally in all international forums and conferences and meetings of the U.N United Nations and the S.C Security Council. Especially since the Syrian journalist isn't accustomed to the idea of expressing his opinion frankly and transparently without any external pressure or dictates, whether by employers or even from officials and the government that punishes and prosecutes everyone who expresses his opinion on any topic, whether it's economic, cultural, educational, political, etc.

I wanted to know the extent to which the Syrian

journalists adheres to the laws, customs, traditions and morals of the society in which they reside or in which they are refugee, and the answers were that (80%) of these journalists abide and respect very highly the customs, traditions and morals of the country in which they reside, and that (20%) of journalists adhere to or respect these morals and these manners, traditions and customs on medium rate. If this indicates anything, it assures everyone that the Syrians in general, and the journalists in particular, never think about harm or breach any tradition or morals of the country that opened its door for them and protected them from the inevitable death that have been facing them in Syria. But some countries have limited the treaties' applicability to refugees from Europe only; Syrians have generally been subject to the laws and regulations governing foreign nationals or Syrians in particular, whether they are refugees or not. The lack of clarity regarding legal status has two implications. First, it means that what Syrians are legally entitled to and receive in terms of services is often opaque, varies from country to country, and is dependent on the local context. Many refugees are also unaware of their rights. Second, it implies that the de facto treatment of refugees is vulnerable to political changes (Dahi 2014).

3.3. Why the Journalists Left Syria?

In this question inside the survey, I tried to push journalists to express their opinions and convey their experiences in Syria and perhaps it had been pushed them to leave Syria. Sumaya Taha (33, Lattakia, volunteer, media activist) participated in the demonstrations in the countryside of Damascus, and she was called to the "Political Security Branch" and after the investigation with her, Sumaya said: "The officer said only because you are from Lattakia (The birthplace of the President) I will let you go, and he told me that your friend who lives with you, she wrote a report about you that you participated in demonstrations against the regime, and on the same day my brother was summoned to the Political Security branch in Lattakia and my uncle was arrested, so my family decided to seek refuge in Türkiye for a short period until the situation calmed down, and my father said one or two months, the regime falls and we return, but months and years have passed and we have completed our eighth year outside Syria".

As for Noor Al Ayoubi (36 years old, from Damascus, news anchor of orient TV), she wrote: "At the beginning of the Syrian revolution, I lost my job with one of the largest Internet and informational services companies due to its closure and the departure of its owners outside Syria, due to the deterioration of the security and political conditions. I accepted the offer to work journalism in institutions affiliated with the Syrian revolution and traveled to Gaziantep".

Not only this, but also here other reasons like participated in the demonstrations against the regime and fearing of arrest. Ammar expressed that he left Syria, because was wanted for military service and added:

"Because I participated in the demonstrations against the regime that was killing protesters. I was fear of arrest".

The same for Mustafa al Dabbas (33 years old, from Hama, video producer-news anchor). He was afraid to die or get arrested because of his political opinions, he was working with an opposition political party. Certainly, there were a number of journalists who were actually arrested, as is the case with Ali Alibrhaim, he left Syria because of the regime had arrested him in 2012 and ISIS in 2013, and after he released, her mother and sister were martyred in 2015, which prompted him to leave the country. While Riham Alkousa (29 years old, Palestinian Syrian, journalist for Reuter's office in Germany) was arrested for her journalistic work in Syria and she had to leave at the first opportunity to find a free journalistic work environment, as she mentioned.

Displacement is the reason for leaving Syria, as what happened with Khaled and Khawla. Khaled Khalaf (33 years old, from Idleb, freelance journalist) had lived in Idleb he said:

"Financially, I had had a work and had a very good income in Idleb, but I went out for a better future for my children, there was some danger to us, whether in terms of bombing or repeated displacement, for example; I changed 5 homes in less than two years because the home had been destroyed after bombing it". But some journalists didn't leave their homes in Syria voluntarily, Khawla Rihan was exposed to forced displacement after 6 years of siege in Eastern Ghouta. And when I asked the journalists whether they would return to their homeland, Syria, under one condition, it's the stable in security in it, completely half of the sample (50%) doesn't want to return to Syria even if the security situation stabilizes and the war in it has ended, while (30%) of the journalists would like to return to Syria when it becomes stable in security and politics, but (20%) of them didn't provide a definitive answer with regard to return to Syria, even if there is stability. In the survey, I insisted on knowing what the solutions and conditions suggested by the journalists in order to return to Syria, I could summarize it like:

1. A new political system governs Syria.
2. Ensure that there is no security pursuit.
3. The provision of safety and a decent life.
4. Getting rid of injustice.
5. The high level of freedoms and the provision of appropriate conditions for practicing journalistic work.

While the remaining half of the journalists didn't think of returning to Syria, as many of them left their homes and lands after it was completely bombed and destroyed by the regime and its allied forces supporting and some of them feared for themselves of arrest because of their opinion and position against the regime in Syria. Non-return due to reasons including their stability in the host country, their psychological and financial comfort, and their security for the future of their children, given the difficulty of starting over from scratch in the devastated

country of Syria, so that some of them acquired the nationality of the host country such as Noor and Ammar had got the Turkish nationality after residency of almost 7 years, and Muhammad (36 years old, from Idleb, journalist in BBC World-data scientist) had got Britain nationality after 9 years residency, and a good number of the respondents obtained permanent residency, as Khaled Khalaf who had been lived in France. Therefore, it's unthinkable for Syrian journalists residing in host communities to return to Syria, because they were sure that there is no minimum of basic necessities to live. Although I asked the respondents whether they had chosen the country of asylum or imposed their transfer on it, the answers clarified that (65%) of the sample had chosen the country in which they left and moved to live in, while (40%) of the respondents didn't have the ability to choose the country in which they took refuge in it due to the conditions of displacement. Some of them indicated that they moved from Syria to Lebanon legally and then moved to Türkiye and then European countries, through a work contract, student or tourist visa, some of them had faced many difficulties during moving or fleeing Syria due to bombing, killing and arrest. Other tried repeatedly to enter Türkiye in an illegal way, settled there or moved to Greece and then to European countries.

Here in this part of topic related to return to Syria, it was necessary not only to present the results in numbers. However, it was necessary to explain the situation that occurred with the Syrian refugees' journalists during their asylum journeys. Khawla Rihan wrote:

"We decided to embark on the smuggling adventure after we were shocked by the terrifying reality and the continuous bombings in Idleb, we arrived in Türkiye after we cut down forests at night and were exposed to many dangers that almost led to our death, Türkiye was our only way".

On the other hand, the reasons for a number of respondents preferred certain asylum countries differed. Ammar expressed:

"I didn't choose Türkiye as a final country, but it could be said that it was a fait accompli, due to its proximity to Syria, and my work was based in Istanbul, so I stayed there".

One of the journalists, Saddam, chose Lebanon because it isn't considered a country of asylum, and his preference is due to its geographical proximity to Syria, and it doesn't require an entry visa.

Mustafa Abbas and Khaled mentioned that France was the only country to accept asylum applications for Syrians through its embassies compared to Germany and other European countries.

While Mustafa Al-Dabbas had another way to asylum, it was by UNHCR office, he said: "when anyone applied to UNHCR office, they would send application to different embassies, which embassy accepts the require, it is the country of asylum, it had been German".

3.4. The Residence in Host Communities

In another case, I discussed with the respondents the question related to the things that worry them while they were residing in the host countries, the answers and responds differed and should be summarized by:

1. Lack of job opportunities.
2. Job instability.
3. Racism.
4. Alienation.
5. Belonging and identity.
6. Difficulty extracting documents and official papers.
7. The change of governments policies.
8. Deportation for any reason and impose sudden decisions on refugees.
9. Learning the new language.
10. Reunion or anxiety for the family residing remaining in Syria.
11. Non-permanent housing.
12. Health insurance.

And because (80%) of the sample applied the rules and respected the customs, manners and laws of the asylum and host countries, the responds focused that by: Aghyad Shekho (32 years old, from Aleppo, translator- TV anchor) expressed more about this point:

"It is imperative to integrate into the host societies, and respect the customs and traditions of the country in which we reside, while preserving the privacy of our Syrian customs and traditions".

Khawla wrote: "It should be applied (the rules), because we are guests in this country and we have to respect it".

Khaled said: "I follow what is logical and moral, and I sometimes disagree with what contradicts my belief or religion".

I asked the respondents what are the wishes that they hope to be fulfilled as journalists while they are in the host countries. The answers varied between the desire to change the stereotypical image of Syrians in the host countries, and some of them wishing to obtain more psychological stability away from partisan political fluctuations in the new societies. Khaled wrote:

"I hope that I shell contribute to changing false stereotypes that have been conveyed about us, whether from the regime and its progeny, or from the opposition parties. I hope that the Europeans will really understand what is happening in Syria, far from the propaganda of their media and politicians". While the hope of Noor is very simple, she mentioned that hopes obtaining a work residency not a tourist, working for a professional media organization that appreciates journalistic and media capabilities, the same opinion for Alaa, she wrote: "I hope to have work permit, press card and Turkish citizenship".

Rama al-Abbosh (34 years old, from Deir Ezzor, news anchor in orient TV) hope to having good opportunities as a journalist to develop her career and resume it. Mustafa Abbas and Haya (34 years old, from Hama) hope a classical wish or maybe it is like a right of the refugee in

the new society, they hope to get a steady job opportunity with a good salary in the host country. Likewise, Saddam wrote confidently: "Currently, expectations are different. I hope to increase the salary first and get more opportunities for professional development in my place of residence in Lebanon".

3.5. The Future of Syria

Regarding the opinions of the journalists about the future of Syria, there were varied views and opinions, including the following:

Mustafa al-Dabbas expressed that Syria need at least years to recover from the damage caused by war, the damage in different levels, politically, economically, human rights, infrastructure, education. Mustafa said: "An entire generation of children is traumatized by war inside and outside Syrian need

a lot of time to recover. I don't see any bright side"

Riham insisted this idea and added: "There is no hope for a promising future in Syria, the Iraq scenario at best".

Mukhtar Al-Ibrahim (35 years old, from Hama, investigative journalist) expressed: "An unknown and ambiguous future to Syria, in the absence of an international desire to resolve matters".

While Alaa, Aghyad and Khaled thought that the partition is coming, as a solution of the future of Syria, as Noor asserted that a federal Syria within a new political transition situation, this is the future of Syria. But Rama had a different view, she wrote with all heartbreak:

"The current situation of Syria is from bad to worse, Assad remains, there is no place for freedoms, the situation is like hell, and frankly now I want to get back the rest of my family and I want them to come to Germany and Syria will no longer concern me".

Hence, we can make sure that many Syrian journalists existing in the host countries and societies have aspirations and wishes that they hope to achieve because they reside in these countries and it isn't clear what is the future of Syria in light of the continuing war and insecurity in it, and the lack of infrastructure, basic living services in Syria. Therefore, I noticed that the Syrians afraid to be expelled or abruptly deported to Syria by officials and host governments.

4. Conclusion

To the best of our knowledge, ours is the first paper to directly assess and sheds light on the reality of the Syrian refugee journalists who are scattered and dispersed in all of the world, whether they are in host societies or even in countries of asylum. I used the questionnaire tool (survey form) and distributing it to Syrian refugee journalists in the host societies, based on the purposive sample that had been passed around to 20 Syrian refugee journalists in numbers of Arab and Western countries. I noticed through this paper that most Syrian journalists are unwilling to return to Syria, especially in light of the insecurity and lack of basic life necessities there, and our results suggest that a large percentage of Syrian journalists face many challenges in the countries of

asylum, the most difficult of which is the challenge of learning the new language (The language of the country in which they reside), in addition to the presence of other challenges related to racism and hatred by some members of the host community and the difficulty of finding job opportunities or even pay for home renting or medical treatment. But what caught my attention was the result had shown that the difficulty of integration was ranked eighth rate and last challenges compared to others. As I mentioned above, the first challenges were the difficulty in learning a new language and the instability of work, followed by the lack of journalist rights from health insurance and travel facilities for media coverage of events. It's important to note that our results differ from other papers that dealt with the issue of Syrian refugees in general without focusing on the topic of Syrian refugee journalists in the countries of asylum, nor their challenges they face, so this paper will be a gateway to other researches and continuing studies that highlight on the reality of Syrian journalists and their future.

Author Contributions

All task made by M.Y. (100%) data acquisition and analysis, writing up, submission and revision. The author reviewed and approved final version of the manuscript.

Conflict of Interest

The author declared that there is no conflict of interest.

Ethical Approval

This study was carried out with the permission of Marmara University, Institute of Social Sciences (approval number 3/2022 and date 23.02.2022), and all attenders provided written informed consent to participate in all procedures associated with the study.

References

- Concern Worldwide U.S. 2019. Refugees, migrants and Idps: what's the difference? <https://www.concernusa.org/story/refugee-migrant-idp-whats-the-difference/> (accessed date: October 23, 2019).
- De Angelis E. 2011. The state of disarray of a networked revolution the Syrian uprising's information environment. *Sociologica*, 3(2011): 1-25.
- Ergüven NS, Özturanlı B. 2013. International refugee law and Turkey. *AÜHFD*, 62 (4): 1007-1061.
- Mack K. 2018. What is the difference between a refugee, a migrant, an immigrant, and an asylum seeker? <https://preemptivelove.org/blog/difference-between-refugee-migrant-and-asylum-seeker/> (accessed date: August 12, 2019).
- Rights group says 695 journalists killed across Syria since March 2011. (2019, 4 May). The National Coalition of Syrian Revolution and Opposition Forces. 11.10.2020. Retrieved from: <http://en.etilaf.org/all-news/local-news/rights-group-says-695-journalists-killed-across-syria-since-march-2011>.
- RSF. 2020. Reporters without borders. <https://rsf.org/en/syria>. (accessed date: November 10, 2020).
- SNHR. 2020. The Syrian network for human rights. 1006

civilians including three media workers and 12 medical and civil defense personnel documented killed in Syria in the first half of 2020. http://sn4hr.org/wp-content/pdf/english/1006_Civilians_including_Three_Media_Workers_and_12_Medical_and_Civil_Defense_Personnel_en.pdf (accessed date: November 10, 2020).

UNHCR. 2013 A new beginning: refugee integration in Europe. <https://www.refworld.org/docid/522980604.html> (accessed date: October 21, 2020).

UNHCR. 2019. Figures at a Glance. <https://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html> (accessed date: October 23, 2019).

İLKOKULDA KULLANILAN ÖLÇME DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

Fatma BULUT^{1*}, Duygu CEYLAN¹, Bilal CEYLAN¹

¹Tarsus İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 33440, Tarsus, Mersin, Türkiye

Özet: Eğitim öğretim sürecinin vazgeçilmez unsurlarından birisi de ölçme değerlendirme. Öğretmenler öğrencilerin kazanımlarını ölçmek ve değerlendirmek amacıyla farklı yöntemler kullanırlar. Bu araştırma, öğretmen görüşlerini esas alarak öğretmenlerin tercih ettikleri ölçme değerlendirme yöntemlerini karşılaştırmak amacıyla yürütülmüştür. Çalışma Mersin'in Tarsus İlçesinde görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır ve nitel araştırma deseninde tasarlanmıştır. Çalışmada veri toplama yöntemi olarak görüşme tekniği tercih edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, öğretmenler hem geleneksel hem de alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerini aktif bir şekilde kullanmaktadır. Ancak ağırlıklı olarak geleneksel yöntemler tercih edilmektedir. En çok tercih edilen geleneksel yöntemler çoktan seçmeli test ve doğru yanlış soruları iken en çok tercih edilen alternatif yöntemler performans ve proje ödevi olarak belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: İlkokul, Geleneksel ölçme değerlendirme yöntemleri, Alternatif ölçme değerlendirme yöntemleri

Investigation of the Assessment and Evaluation Methods Used in Primary School in Accordance with Teachers' Opinions

Abstract: One of the indispensable parts of the education process is measurement and assessment. Teachers use different techniques to measure and evaluate students' achievements. This research was carried out in order to compare the measurement and evaluation methods preferred by the teachers based on the opinions of teachers. The population of the research consists of teachers working in Tarsus District of Mersin. The research was designed in a qualitative research design. In the study, interview technique was preferred as data collection method. According to the findings of the research, teachers actively use both traditional and alternative assessment methods. However, predominantly conventional methods are preferred. While the most preferred traditional methods were multiple-choice test and true-false questions, the most preferred alternative methods were determined as performance and project assignment.

Keywords: Primary school, Traditional measurement and assessment methods, Alternative measurement and assessment methods

*Sorumlu yazar (Corresponding author): Tarsus İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 33440, Tarsus, Mersin, Türkiye

E mail: ffbulut@gmail.com (F. BULUT)

Fatma BULUT <https://orcid.org/0000-0002-3260-4859>

Duygu CEYLAN <https://orcid.org/0000-0002-9097-3572>

Bilal CEYLAN <https://orcid.org/0000-0002-1888-7450>

Gönderi: 06 Aralık 2021

Kabul: 01 Şubat 2022

Yayınlanma: 01 Temmuz 2022

Received: December 06, 2021

Accepted: February 01, 2022

Published: July 01, 2022

Cite as: Bulut F, Ceylan D, Ceylan B. 2022. Investigation of the assessment and evaluation methods used in primary school in accordance with teachers' opinions. BSJ Pub Soc Sci, 5(2): 48-55.

1. Giriş

2020'li yıllara göre, geçtiğimiz 30 yıllık süreç içerisinde, hızla küreselleşen dünyada, sektörel bazda tüm alanlarda büyük gelişmeler gözlenmiştir. Özellikle bilişim ve teknoloji sektörlerinin öncülük ettiği gelişim trendi beraberinde diğer sektörleri de sürüklemiştir. Eğitim sektörü de küreselleşen dünyadaki değişim furcasından fazlaca nasibini almıştır. Gelişim süreci içerisinde eğitim sektörü iki ayrı görev üstlenmiştir. Birincisi, eğitim sektörü kendi alanı içerisinde gelişen dünyaya ayak uydurmak için kendisini çağın gerektirdiği koşullara göre yenilenmesini gerçekleştirmektir. İkincisi ise dünyada gerçekleşen tüm gelişmelerin kitlelere yayılma sürecine aracılık etmektir. Dolayısıyla öncelikle eğitim örgütlerinin, sonrasında eğitim programlarının ve son olarak da eğitimin en önemli göstergesi olan ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin çağın gereklerine uygun şekilde geliştirilmesi ve uygulanması gerekmektedir.

İçinde yaşadığımız yüzyılda, bilgi çok değerli ve herkesin ulaşmak, kullanmak istediği bir materyal haline gelmiştir. Dünyada devamlı olarak artan ve yenilenen bilgiye ulaşma gayreti göz ardı edilemeyecek kadar fazladır. Küresel rekabette var olmak isteyen ülkeler, birbirini geçmek için yatırımlar yapmakta olup bu yatırımlardan aslan payını eğitim sektörüne vermektedirler. Eğitim bir ülkenin başta iktisadi, sosyal ve politik alanlar olmak üzere birçok alanda geleceğe yönelik ülke stratejilerinin belirlenmesinde en çok önem verilmesi gereken unsurdur. Herhangi bir ülkede verilen eğitimin kalitesi o ülkenin gelişmişlik düzeyi ile paralellik taşır (Yıldırım, 2006).

Güncel şartlara göre uyarlanan eğitim programlarına ilaveten, eğitimde kullanılan ölçme ve değerlendirme tekniklerinde de bazı değişimler yapılmıştır. Dolayısıyla bilginin yanında becerinin de ölçümlendiği ölçme değerlendirme yaklaşımlarının kullanılması

amaçlanmıştır. Öğretmenler de daha önce kullandıkları geleneksel ya da klasik Ülkemizde de toplum içerisinde artan bilinç ve beklentilere yanıt vermek için 2005 yılından itibaren eğitim programlarında önemli düzenlemeler yapılmıştır. Benimsenen yeni öğretim programlarına göre, öğrencilerin öğrenme sürecine daha aktif katılımı, öğretmenlerin ise öğrencilere rehberlik ettiği bir sistem benimsenmiştir (MEB, 2005). Ölçme değerlendirme metotlarının yanında tamamlayıcı ya da alternatif ölçme değerlendirme metotları olarak adlandırılan yeni uygulamaları benimsemeye başlamıştır (MEB, 2005). Geleneksel ölçme değerlendirme metotları çoğunlukla klasik yazılı soruları, sözlü sınav, çoktan seçmeli test uygulamaları, doğru yanlış seçimi tarzındaki sorular, eşleştirme ve boşluk doldurma şeklinde uygulamalardan oluşmaktadır (Dikli, 2003). Tamamlayıcı ölçme değerlendirme metotları ise performans değerlendirme, öğrenci ürün dosyası (portfolyo), proje ödevleri, akran değerlendirmesi, yapılandırılmış grid, gözlem ve kavram haritası gibi uygulamaları kapsamaktadır (Bahar ve ark., 2009).

Ölçme değerlendirme ile ilgili gerçekleştirilen çalışmalar incelendiğinde, çalışmalarda genelde program boyutu, ölçme değerlendirme araçları, öğretmenlerin ölçme değerlendirme yeterlilikleri üzerine odaklanılmıştır (Arda, 2009; Bal, 2009). Yürütülen çalışmalarda üzerinde durulan konular ise şöyledir; ilkökul öğretmenlerinin tamamlayıcı ölçme değerlendirme yöntemlerine ilişkin yeterliliklerinin incelenmesi (Gök ve Şahin, 2009; Arda, 2009; Özenç, 2013), öğretmenlerin tamamlayıcı ölçme değerlendirme tekniklerini uygulamaları, sınıf öğretmenlerinin ölçme değerlendirmeye ilişkin yeterlilik algılarının belirlenmesi (Şahin ve Ersoy, 2009) üzerinedir.

Ölçme değerlendirme alanı ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında özellikle 2005 yılı sonrasında uygulamaya geçilen yeni ilköğretim programı ile birlikte çalışmaların alternatif ölçme değerlendirme tekniklerinin kullanımı, tercih edilme düzeyi, öğretmenlerin bu teknikleri kullanma yeterlilikleri üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Oysaki 2005 yılına kadar kullanılagelen ve halen de ciddi oranda tercih edilen geleneksel yöntemlerle alternatif yöntemlerin karşılaştırılması ile ilgili çok fazla çalışmaya rastlanamamıştır. Bu çalışma ile literatüre bu iki tekniğin karşılaştırılması ile ilgili kaynak katkısı yapılması hedeflenmektedir.

Bu çalışmada ilkökullarda öğretmenler tarafından kullanılan geleneksel ölçme-değerlendirme teknikleri ile alternatif ölçme değerlendirme tekniklerinin neler olduğu saptanmaya çalışılıp, öğretmenlerin ölçme uygulamalarında hangi zorluklarla karşılaştıkları ve ölçme uygulamalarının daha etkili olması için yapılması gereken uygulamaların öğretmen görüşleri doğrultusunda belirlenmesi amaçlanmaktadır.

1.1. Araştırmanın Önemi

Bireylerin, eğitim öğretim süreçleri içerisinde gözlemlenerek okul hayatındaki başarıları, ilgi alanları, becerileri, sorunları çözmeye yetenekleri vs. hakkında

ölçüm ve değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu değerlendirmeler temelinde öğrencilerin hangi alanlarda daha başarılı olacaklarına ilişkin yönlendirmeler yapılmakta ve öğrencinin geleceğiyle ilgili kararlar almasına yardım edilmektedir. Öğrenciler hakkında oluşan bu değerlendirmelerin sağlıklı olması ölçme metodu olarak kullanılan tekniklerin ve buna bağlı olarak bu tekniklerden elde edilen ölçme sonuçlarının güvenilirliği ve geçerliliği ile yakından ilgilidir. Ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğrenciye yapılan yönlendirmenin doğru olması bireyin gelecekte iş yaşamında karşılaşması muhtemel sorunların çözümünde mesleki bakımdan iş tatminine veya iş verimliliğine etki edebilecek bir unsurdur. Buradan da anlaşılacağı üzere ölçme ve değerlendirme neticesinde alınacak kararlar öğrencinin ve dolayısıyla içinde bulunduğu toplumun geleceğine doğrudan etki etmektedir (Yaşar, 2010).

Baykul (2000), öğrenciler hakkında alınan kararların doğruluk derecesi, kullanılan ölçütün uygunluğu ile birlikte ölçme sonuçlarının geçerliliği ve güvenilirliğine bağlı olduğunu ifade etmiştir. Eğitimde kullanılan eğitim programının faydalı olup olmadığı ölçme sonuçlarına göre karar verilebilen bir unsurdur. Aynı şekilde, öğretim sürecinde kullanılan yöntemlerin etkinlik derecesinin belirlenmesi, öğrencilerin öğrenme zorluklarını tespit etme, öğrencilerin akademik başarılarının belirlenmesi ve kullanılan ölçme değerlendirme tekniklerinin iyi çalışıp çalışmadığının belirlenmesi tamamı ölçme sonuçlarına dayanmaktadır. Dolayısıyla öğrencilerin geleceklerini ve topluma verecekleri katkıyı doğrudan ilgilendiren kararların alınmasına önemli katkılar sunan ölçme ve değerlendirme mekanizmasının ne denli önemli olduğu görülmektedir.

2. Materyal ve Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın temelini nitel araştırma yöntemi oluşturmuş; veri toplamak için ise görüşme (mülakat) tekniği kullanılmıştır. Mülakat tekniği, önceden hazırlanan soruların katılımcıya sözel olarak sorulması ve katılımcının verdiği cevapların mülakatı yapan kişi tarafından kaydedilmesi şeklinde gerçekleştirilen iki yönlü, esnek, yüz yüze konuşmaya dayanan nitel veri toplama metodudur (Karasar, 2013).

Bu çalışmanın amacı göz önüne alındığında; ilkökul öğretmenlerinin ölçme değerlendirme sürecine ilişkin düşüncelerinin öğrenilmesi ve geleneksel yöntemlerle alternatif yöntemlerin kıyaslamasının yapılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda ilkökul öğretmenlerinden bahsi geçen konuyla ilgili kendi tecrübelerini, fikirlerini özgürce ifade etmeleri beklenmektedir. Bu nedenle, nitel araştırmalarda tercih edilen mülakat yönteminin bu çalışmada kullanılmasının daha uygun olduğu düşünülmüştür.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Mersin'in Tarsus İlçesinde ilkökullarda görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır.

Bu araştırmada örneklem olarak Mersin İli Tarsus İlçesinde bulunan dört ilkokulda görev yapan 10 ğretmen seçilmiştir. Araştırmanın rneklem seçiminde amaçlı örnekleme tekniklerinden lt örnekleme modeli tercih edilmiştir. lt rnekleme, çalışma öncesinden belirlenen ltlere uygun olan tüm durumların çalışılması olarak ifade edilmektedir (Yıldırım ve şimşek, 2006). Bu çalışmada lt olarak öğretmenlerin hem geleneksel lme yöntemlerini hem de alternatif lme yöntemlerini aktif bir şekilde kullanıyor olması lt olarak belirlenmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada ilkokul ğretmenlerinin lme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki görüşlerini değerlendirmek için 8 sorudan oluşan görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formunun oluşturulması için literatürde ilgili çalışmalar taranmıştır. Mülakat formu hazırlanırken Karaşahin (2011) ve zelik (2011)'in yüksek lisans çalışmalarında kullandıkları mülakat formları incelenerek ve ilkokul öğretmenlerine göre uyarlanarak hazırlanmıştır. Oluşturulan görüşme formundaki sorular, uzman görüşleri alınarak gerekli düzeltmeler yapılmış ve sorulara son şekli verilmiştir. Görüşme formunun güvenirliğini sağlamak için öğretmenlere uygulamadan önce 1 ğretmen ile deneme uygulaması yapılmıştır. Deneme uygulaması neticesinde sorularda anlaşılmayan herhangi bir soruya rastlanmamıştır.

Görüşme formları yarı yapılandırılmış mülakat şeklinde oluşturulmuştur. Yapılandırılmamış görüşme tekniği grşmeciyeye st düzey hareket özgürlüğü sağlanmaktadır. Dolayısıyla yarı yapılandırılmış görüşme tekniği diğer iki tekniğe göre (yapılandırılmış ve yapılandırılmamış) daha dengeli bir metottur (Karasar, 2013).

2.4. Verilerin Toplanması

Araştırmacı, görüşmelere başlamadan önce katılımcı öğretmenlere çalışmanın amacı hakkında bilgilendirme yapmıştır. Görüşmecilere, adlarının açıklanması gibi bir durumun olmayacağı ve toplanan bilgilerin çalışmanın amacı dışında farklı amaçlarla kullanılmayacağı ifade edilmiştir. Bu açıklamalarla görüşmeye katılım sağlayan öğretmenlerin gönüllük esasıyla, mülakat sorularına samimi ve doğru şekilde cevap vermeleri sağlanarak; çalışmanın geçerliği ve güvenirliğinin arttırılmaya çalışılmıştır. Mülakatlar, ğretmenlerin çalıştıkları okullarda ve okul idaresinin onayıyla sessiz bir ortamda yapılmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen verilerin analizinde nitel araştırmalarda kullanılan içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Ierik analizi, belirli kurallar içerisinde kodlamalar yapılarak, görüşmede elde edilen metinlerin bazı kelimelerinin daha az içerik kategorileriyle zetlenebildiği sistemli ve tekrarlanabilir bir teknik olarak bilinmektedir (Büyüköztürk, 2006).

Yıldırım ve şimşek (2006)'e göre içerik analizinde veriler dört aşamada analiz edilmektedir:

1. Verilerin kodlanması,
2. Kodlanan verilerin temalarının belirlenmesi,
3. Kodların ve temaların düzenlenmesi,
4. Bulguların tanımlanması ve yorumlanmasıdır.

3. Bulgular

Bu bölümde, öğretmenler ile lme–değerlendirme yöntemleri üzerine yapılan görüşmelerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Görüşme yapılan öğretmenlerin isimleri kişisel bilgilerinin gizli kalması için kullanılmamıştır. Öğretmenlere 1, 2, 3 gibi kodlar verilerek görüşleri aktarılmıştır. Öğretmenlerin cinsiyet ve mesleki tecrübelerine ilişkin ayrıntılar şu şekildedir (Tablo1);

Tablo 1. Görüşme yapılan öğretmenlerin bilgileri

Kodlar	Yaş	Cinsiyet	Mesleki Deneyim (Yıl)
1	28	Kadın	3
2	41	Kadın	17
3	32	Erkek	6
4	50	Erkek	28
5	36	Kadın	12
6	38	Erkek	15
7	46	Kadın	24
8	30	Kadın	6
9	27	Erkek	3
10	35	Erkek	10

Öğretmenlerle yapılan görüşmelerden edinilen bulgulara göre öğretmenlerin tamamı eğitim–ğretim sürecinde hem geleneksel hem de tamamlayıcı lme–değerlendirme tekniklerini birlikte kullanmaktadır. Ancak burada dikkat çekici bir bulgu olarak bazı öğretmenlerin lme–değerlendirme kavramlarının adını pratikte uyguladığı, teorikte ise adını hatırlamadığı fark edilmiştir. Örneğin;

“46 Yaşında bir sınıf ğretmeniyim. Derslerimde hem eski lme yöntemlerini hem de yeni tür lme yöntemlerini kullanmaktayım. Hangi yöntemi kullanacağımı derse göre, hatta bazen ünitenin içeriğine göre belirlerim. Örneğin görsel sanatlar dersimde sadece ürün dosyası değerlendirme tekniği uygularken, müzik ve beden derslerinde daha çok performans dayalı değerlendirme yaparım. Ancak matematik, Türkçe, hayat bilgisi gibi derslerde ağırlıklı olarak eski usûl yöntemleri kullanırım” (7).

“50 yaşında hem sınıf ğretmeni hem okul müdürüyüm. Derse girdiğim dönemlerde çocukları sene boyu derste gözlemleyerek performansını lerdim. Ayrıca yıl içerisinde rutin aralıklarla sözlü, yazılı, çoktan seçmeli test gibi araçlarla öğrencinin durumunu lerdim. Bir okul müdürü olarak halen boş derslerde ya da ara sıra teftiş amaçlı olarak sınıflara girip sözlü sorgulama tarzında yaklaşımla öğrencilerin düzeylerini belirlemeye çalışırım” (4).

Öğretmenlerin bu ifadelerinden yola çıkarak aslında her iki lme yöntemini faal olarak kullandıklarını ancak

kavramların literatür isimlerini “geleneksel ve alternatif ölçme-değerlendirme değil de “eski usul ve yeni usul” olarak ya da kendilerince farklı adlandırmalar yaptıkları fark edilmiştir.

Öğretmenlere ölçme-değerlendirme araçlarını kullanışlı bulma durumları sorulmuştur. Öğretmenler bu soruya farklı açılardan yaklaşım göstermiştir. Bazı öğretmenler geleneksel ölçme-değerlendirme, bazıları ise alternatif yöntemleri, bazıları ise her ikisini de kullanışlı bulmaktadır. Yani öğretmenler bu iki yöntem arasında üç gruba bölünmüş durumdadır. Yaşı genç olan öğretmenler genelde alternatif yöntemleri kullanışlı bulurken, öğrenciyi puanla ölçmenin gereksiz, anlamsız olduğunu düşünmektedirler. Orta yaş grubundaki öğretmenlerin yerine göre, derse göre ve işlenen konunun niteliğine göre farklı teknikleri dönüşümlü kullanmaktadır. Daha üst yaş grubundaki öğretmenler ise büyük oranda geleneksel yöntemleri kullanışlı bulmaktadır. Bu soruya ilişkin farklı öğretmen görüşleri şöyledir;

“Genel anlamda her iki yöntemin de kullanışlı olduğu dersler hatta konular vardır. Örneğin Türkçe dersinde öğrencinin kazanımlarını ölçmek için geleneksel yöntemler daha kullanışlı iken, beden eğitimi, müzik ve görsel sanatlar gibi derslerde tamamlayıcı yöntemlerin daha kullanışlı olduğunu söylemek mümkündür. Bu yöntemleri birbirinden ayırmak yerine birbirinin tamamlayıcısı olduğunu söylemek daha doğru olur” (Ö3).

“36 yaşında sınıf öğretmeniyim. Bana göre geleneksel yöntemler tamamen gereksiz yöntemlerdir. Ben öğrenciyi puanla ölçmek yerine yıl boyu sergilediği davranışlar ve genel performansına göre değerlendirmekten yanayım. Özellikle 1,2 ve 3. Sınıflarımda da bunu böyle uyguluyorum. Ancak 4. Sınıftan itibaren MEB’in istediği müfredata göre ölçme gereği duyuyorum. Ayrıca ülkemiz şartlarında öğrencileri gelecekte LGS, üniversite giriş sınavı, KPSS gibi bir sürü sınav beklemektedir. Öğrenciyi mecburen bu sınavlara alıştırma düşüncesiyle 4. Sınıftan itibaren çoktan seçmeli test tekniğini kullanmak suretiyle ölçme yapmaktayım” (Ö5).

Görüşme yapılan öğretmenlere ölçme-değerlendirme yöntemleri ile ilgili hizmet içi eğitime ihtiyaç duyup duymadıkları sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin büyük kısmı (%70), özellikle alternatif ölçme-değerlendirme teknikleri hakkında hizmet içi eğitime ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir. Bazı öğretmenler ise ağırlıklı olarak geleneksel yöntemleri kullandığını, kullandığı alternatif yöntemlerle ilgili ise herhangi bir kursa ihtiyaç duymadığını belirtmiştir. Bu soruyla ilgili bazı öğretmen görüşleri ise şöyle özetlenmiştir;

“Geleneksel ölçme-değerlendirme yöntemleri ile ilgili hizmet içi eğitime ihtiyaç duymuyorum. Bu konuda sahip olduğum bilgi ve tecrübe ziyadesiyle yeterli. Ancak alternatif yöntemlerden ihtiyaç duyduğumuz teknikler var tabi ki. Örneğin dramayı pek fazla kullanmıyorum. Yapılandırılmış grid diye bir teknik var pek kullanmadığım. Açıkçası mevcut bilgilerim de yeterli olmadığı için kullanmıyorum belki de grid tekniğini. Kavram haritaları var bir de nadiren kullanıyorum ama

çok da bilgili olduğum için değil. Alternatif ölçme-değerlendirme yöntemleri ile ilgili hizmet içi eğitim, seminer gibi bilgilendirici kurslar olsa, üzerine bizler de biraz araştırsak daha iyi sonuçlar elde edebiliriz” (Ö7).

“Ben derslerimde daha ziyade geleneksel yöntemleri tercih ediyorum. Bazı derslerde alternatif yöntemleri tercih ettiğim oluyor elbette. Ancak bunlar performans, davranış, ürün dosyası gibi çok da extra bilgi gerektirmeyen teknikler olduğu için hizmet içi eğitime ihtiyac duymuyorum” (Ö2).

Araştırma kapsamında görüşme yapılan öğretmenlere hangi alternatif ölçme araçlarını kullandıklarını ve kullanma sebepleri sorulmuştur. Öğretmenlerin tamamı alternatif yöntemlerden performans değerlendirmeyi aktif olarak çoğu derslerinde kullandıklarını belirtmişlerdir. Performans tekniğinden sonra en çok kullanılan teknikler “puanlama ölçeği” (%80) ve “portfolyo” (%80) tekniğidir. Öğretmenlerin en az tercih ettikleri alternatif ölçme-değerlendirme teknikleri ise “kavram haritası” (%20) ve “akran değerlendirme” (%10) olmuştur (Tablo 2). Katılımcı öğretmenlerle yapılan görüşmelerde, yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, kelime ilişkilendirme teknikleri gibi alternatif yöntemlerle ilgili kullanıcı yorumu gelmemiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin kullandıkları alternatif ölçme teknikleri

AÖDT	f*	%
Performans değerlendirme	10	100
Puanlama ölçeği	8	80
Proje	8	80
Portfolyo	7	70
Drama	3	30
Kavram haritası	2	20
Akran değerlendirme	1	10

*öğretmenler birden fazla teknik seçmişlerdir.

AÖDT= alternatif ölçme-değerlendirme tekniği

Alternatif yöntemleri kullanana öğretmenlerin neden bu tekniği tercih ettiği ile ilgili öğretmen görüşleri şöyledir; *“Hemen hemen tüm derslerimde aktif olarak performans değerlendirme tekniğini kullanıyorum. Çünkü öğrencinin ders konularıyla ilgili en hızlı dönüt aldığım yöntemdir. Öğrenmenin ne düzeyde gerçekleştiğini bu yöntemle daha iyi anladığımı düşünüyorum. Bunun yanında puanlama ölçeği, proje ve portfolyoyu da etkin bir şekilde kullanıyorum. Proje; öğrencileri bireysel olarak kendi başlarına yeni ve özgün bir ürün ortaya koyabilme, kendi düşünce biçimlerini yansıtabilme olanağı verdiği için tercih ediyorum. Portfolyo ise öğrencinin kendi gelişim seyrini görebilmesi gerçekte ne kadar öğrenebildiğini görebilmek ve öğrencinin kendi öz değerlendirme yapmasına olanak tanıyor. Bu yüzden portfolyo da tercih ettiğim tekniklerdendir” (Ö9).*

“2005 yılı öncesinde öğrencilere teorik bilgiler verilir, sınav sürecine kadar öğrenci aklında tutar, öğretmen soruyu yazılıda sorar ve nihayetinde ölçme süreci tamamlanmış

olurdu. Günümüzde ise yeni tekniklerle proje temelli öğrenmeyle öğrenciden ürün üretme, öğrendiklerini günlük yaşamında kullanması gibi faydalarından dolayı alternatif yöntemleri daha çok tercih ediyorum” (Ö5).

Görüldüğü üzere öğretmenler farklı amaçlar ve düşünce tarzları ile alternatif yöntemleri kullanmaya çalışmaktadır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus öğretmenlerin bazı alternatif ölçme tekniklerini hiç kullanmamaları ya da bazılarının adını ilk defa duydukları gerçeğidir.

Öğretmenlere, eğitim öğretim döneminde tercih ettikleri geleneksel yöntemlere ilişkin görüşleri sorulduğunda, ortaya alternatif yöntemlerdeki gibi çeşitli bir dağılım gelmediği görülmüştür. Öğretmenlerin tümü geleneksel yöntemleri alternatif yöntemlere göre daha aktif kullanmaktadır. Öğretmenlerin en çok tercih ettikleri geleneksel yöntemler; çoktan seçmeli test, doğru-yanlış soruları, sözlü, boşluk doldurma, eşleştirme ve ev ödevi gibi teknikleri tüm öğretmenler özellikle Türkçe, matematik, hayat bilgisi, sosyal bilgiler ve fen bilgisi derslerinde kullanmaktadır. Buna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şöyledir;

“Geleneksel yöntemlerin neredeyse tamamını kullanıyorum. Zaten MEB sınav yönetmeliğinde belirli sınıflarda belirli sayıda yazılı notu girme mecburiyeti var. Ben çoğunlukla çoktan seçmeli test, doğru-yanlış tarzı sorular, eşleştirme, boşluk doldurma, kısa cevaplı sorular ve bazen sözlü yapmak suretiyle geleneksel yöntemleri etkin bir şekilde kullanıyorum” (Ö6).

“En çok kullandığım geleneksel yöntemler doğru-yanlış soruları, klasik yazılılar, çoktan seçmeli sorular, eşleştirme soruları ve halen ev ödevi tekniklerini kullanmaktayım. Her ne kadar alternatif yöntemleri kullanmaya meyilli olsam da, ülke gerçekleriyle çoktan seçmeli sınav türü daha çok bağdaşmaktadır. Çünkü öğrencilerim gelecekteki kaderleri çoktan seçmeli sınavlarla belirleneceği için çocuklarımı bu sınav türüne hazırlamak zorundayım. Eğer bu sınavlara çocukları adapte edemezsem onlara haksızlık edeceğimi düşünüyorum” (Ö5).

Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde öğretmenlere, ölçme sürecinde yaşadıkları güçlüklerin ne olduğu sorulmuştur. Buna karşılık elde edilen verilere göre öğretmenler ölçme sürecinde başlıca 2’ye ayırmak mümkündür. Bunlar uygulamada karşılaşılan güçlükler ve uygulama dışı karşılaşılan güçlüklerdir. Uygulama içi güçlükleri saymak gerekirse; zamanın yetersiz oluşu, sınıf mevcudunun kalabalık olması, ölçme-değerlendirme formlarının çokluğu, sınıftaki öğrencilerin seviyelerinin farklı olması başlıca uygulama içi güçlüklerdir. Uygulama dışı güçlükler ise, öğretmenlerin teftiş stresi, velilerin beklentileri, gelecekte yapılacak olan merkezi sınavların yarattığı stres sayılabilir.

Klasik yöntem yazılı yoklama yapıldığı zaman bazı öğretmenler, öğrencilerinin sorulara ilişkin cevapları bildiklerini fakat bildikleri cevapları ifade edemedikleri güçlüğüyle karşılaştıklarını vurgulamışlardır. Görüşme yapılan öğretmenlerin birisi “Yazılı yoklama yaparken öğrencilerimin ezber yapmaktan ziyade yorum yetenekleri

gelişmesi için yoruma dayalı sorular sormaktayım. Fakat öğrencilerim kendi kendini ifade etmekte zorlandıkları için tam verim alamıyorum. Ayrıca yazılı yoklamaların puan değerlendirmeleri çok zaman almakta ve sınıf mevcudlarının fazla olması bu süreci daha da uzatmaktadır” (Ö3).

Öğretmenler tarafından en fazla kullanılan ölçme yöntemlerinden birisi çoktan seçmeli sınavlar olarak bilinmektedir. Öğretmenler bu yöntemi özellikle gelecekte yapılacak LGS ve üniversiteye giriş sınavlarına hazırlamak için tercih etmektedirler. Ancak öğretmenler bu sınav türünü uygularken de bazı güçlüklerle karşılaşmaktadırlar. Bu yöntemde karşılaşılan en önemli sorunu bir öğretmen şöyle dile getirmektedir. “Bazen öğrenci doğru cevabı bilmese bile cevabı rastgele işaretliyor ve şansa doğru çıkabiliyor. Bu da objektif ölçme sürecine olumsuz etki etmektedir” (Ö9). Bu sınav uygulamasında karşılaşılan güçlüklerden birisi de öğrencilerin kod formunu doldurmada güçlükler yaşadıkları, kaydırmalar yaptıkları ve doğru cevabı bildikleri halde optik formu uygun dolduramamaktan dolayı gerçek anlamda ölçme şansı olmamaktadır.

Ölçme değerlendirme sürecinde zaman ile ilgili sıkıntı yaşadığını belirten öğretmenlerden bazıları yorumlarını şu şekilde dile getirmişlerdir;

“Geleneksel ölçme yöntemleriyle sınıfta değerlendirme yaparken çok fazla zaman harcıyorum. Bu nedenle hazırlanması ve uygulaması en basit ve fazla zaman harcamadığım geleneksel yöntemleri kullanmaya çalışıyorum” (Ö1).

“Tamamlayıcı ölçme-değerlendirme tekniklerinde kullandığımız formları doldurmak fazla zaman alıyor. Bu nedenle bu formların doldurulmasını okul haricindeki zamanımda yapıyorum” (Ö3).

Ö6’nın ifadelerine göre; özellikle proje ve performans türündeki ev ödevleri öğrencinin bireysel olarak ilgilenmesi durumunda oldukça yararlı bulunmaktadır. Ancak, günümüz öğrencilerinin ödevleri evdeki internette ya da internet kafelerden kopyala-yapıştır tarzında hazırlanmasının bu teknikten beklenen verimi azalttığı düşüncesi hâkimdir. Dolayısıyla söz konusu ödevden beklenen kazanım gerçekleşmemektedir. Ayrıca bazı velilerin de proje ve performans ödevlerinin anlamını tam olarak bilmemeleri ve bu ödevlerde öğrenciden çok kendilerinin ilgilenmeleri bu teknikten faydayı daha da azaltmaktadır. Bu nedenle bazı öğrencilerin velileri de bu tekniklerden faydalanma hususunda güçlük oluşturmaktadır. Uygulamadaki bu güçlüğü elemine etmek için velilerin de proje ve performans ödevleri ile ilgili bakış açılarının değiştirilmesi ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bu konudaki öğretmen görüşleri ise şöyledir;

“Proje ve performans!!! Geçmişte biz öğretmenler bu ödevlere sayısal not şeklinde anlamlar yüklemiyorduk. Bunun yerine kanaat notu veriyorduk. Şimdi kanaat notu değil de ders performansı, proje performansı şeklinde değerlendirmeler oldu. Bir de şu var. Bu ödevleri öğrenciler ya velisine yaptırıyor ya da internet kafeye gidip orada

yaptırıyor. Biz bunları öğrencinin yapıp yapamayacağını anlıyoruz tabii ki" (Ö6).

"Ben sınıf öğretmeni olarak 1-4. Sınıflar arasında ölçme ve değerlendirmeyi çoğunlukla davranışlara göre yapıyorum. Zaten MEB yeni sistemde 1-3. Sınıflarda sınav istemiyor. Sadece 4. Sınıfta sınav uygulaması yapabiliyoruz. Ayrıca mesela performans ve proje uygulamalarını okulda yapmak oldukça zor ve zaman alıcıdır. Hem müfredatı yetiştirip he de proje uygulamalarına zaman ayırmak oldukça zor. Okulda bunları uygulamak imkânsız eve götürdüklerinde de genelde veliler yapıyor. O yüzden ben eve proje ödevi vermiyorum" (Ö3).

"Bizlerden istenen ölçme-değerlendirme formları çok fazla. Form sayısının fazla oluşu sınıf mevcudunun da fazla olmasıyla birlikte kartasiye maliyetlerimizi arttırmaktadır. Ayrıca ders saatinde hem ders anlatmak hem de bu formları doldurmak zaman alıcı ve zahmetli işler. Bu formlar acaba bilgisayar ortamında doldurulabilir mi? Böylece kartasiye maliyetlerini düşürmekle birlikte zaman tasarrufu da sağlayabiliriz" (Ö5).

Araştırma kapsamında öğretmenlere ölçme değerlendirme tekniklerine ilişkin yeterlilik düzeyleri hakkında genel bir değerlendirme yapmaları istenmiştir. Öğretmenlerin tamamı geleneksel ölçme yöntemlerine ilişkin kendilerini yeterli bulmaktadır. Geleneksel yöntemlerin uygulanması sürecinde hem teorik hem de pratik olarak iyi durumda olduklarını ifade etmektedirler. Ancak alternatif yöntemler konusunda aynı düzeyde yeterlilik algısı oluşmamıştır. Öğretmenlerin üçü sık kullandığı alternatif yöntemler hakkında herhangi bir yetersizlik duymadığını, hem teorik hem pratik anlamda yeterli olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlerin eksiklik hissetmediği alternatif yöntemler ise; proje, performans, portfolyo teknikleri olarak belirlenmiştir. Diğer öğretmenlerden 5 tanesi alternatif yöntemlerde eksikleri olduğunu belirtmiş, özellikle yapılandırılmış grid, drama, rubrik, dallanmış harita gibi teknikler konusunda hem teorik hem de pratik anlamda eksikleri olduklarını belirtmişlerdir. İki öğretmen ise alternatif yöntemleri kullanmayı çok da tercih etmediklerini dolayısıyla eksikliğini hissetmediklerini belirtmişlerdir.

Ölçme-değerlendirme tekniklerine ilişkin yeterlik algısına dair bir öğretmen görüşü şöyledir;

"Sınıf öğretmenleri bence eğer ki bu yöntemleri öğrenmiş ve de uygulamaya gönüllü gelişime açık birisi ise çoğu yöntemi kullandıklarını düşünüyorum. Tabii sistem öğretmeni yoğunlukla test yöntemine ağırlık vermeye mecbur bırakılmaktadır. Maalesef adı değişen ama sonucu değişmeyen seçme sınavlarının ardı arkası kesilmemektedir. Birey bu sınavları aştığı takdirde başarılı sayılmakta aksi halde başarısız sayılmaktadır. Bu da ülkemizin acı ve de üzücü bir gerçeği olarak yerini almaktadır" (Ö10).

Araştırmada öğretmenlerin; genel anlamda, kendilerini yeterli gördükleri ve faal olarak kullandıkları geleneksel yöntemleri ve alternatif yöntemleri karşılaştırılmaları istenmiştir.

Ö4 ve Ö6 alternatif ölçme yöntemlerini geleneksel yöntemlerle kıyasladığında; alternatif tekniklerin öğrenciye bilgiyi elde etme yollarının öğretilmesi noktasında daha etkin olduğunu belirtmiştir. Ö4'e göre; "Geleneksel yöntemler en basit ifade ile öğrencileri ezber yapmaya iten, bilgiyi kalıcı olmaktan ziyade sınavlık olarak alan bir öğrenci profili oluşturmaktadır. Kafamda böyle canlanıyor geleneksel yöntemler. Yeni teknikler ise ezberden ziyade her koşulda bilgiye ulaşmayı hedefliyor. Üretken, sorunlarına çözüm üreten bireyler yetiştirme gayesinde."

Ö6'ya göre; "Geleneksel ölçme değerlendirme yaklaşımları sonuç odaklı iken, yeni ölçme değerlendirme teknikleri daha çok süreç odaklıdır. Dolayısıyla yeni tekniklerde sabırlı olmamız ve süreci takip etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca klasik yöntemler daha ziyade bilginin ezber yoluyla hatırlanmasını gerektirirken, yeni yöntemlerde bilgi günlük yaşamla alakalı görevlerle edinilir ve böylece hatırlaması daha kolaydır. Çünkü bilgi pratik yaparak elde edilmiştir."

4. Tartışma ve Sonuç

Eğitim öğretim sürecinde, ölçme ve değerlendirmenin önemli bir yeri vardır. Öğretmenler öğrencilerinin kazanımlarını ölçmek ve değerlendirmek için farklı yöntemlere başvururlar. Bu çalışma öğretmenlerin eğitim öğretim esnasında kullandıkları ölçme değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirlemek, karşılaştıkları güçlükleri tespit etmek ve geleneksel ve alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerini öğretmen görüşleri temelinde karşılaştırmak amacıyla yürütülmüştür. Alınan öğretmen görüşleri neticesinde elde edilen sonuçlar şöyledir;

Öğretmenlerin tamamı eğitim öğretim sürecinde hem geleneksel hem de alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerini birlikte kullanmaktadırlar. Ancak bu iki yöntem arasında da geleneksel yöntemlerin alternatif yöntemlere göre daha çok tercih edildiği belirlenmiştir. Ayrıca bazı öğretmenlerin kullandıkları ölçme değerlendirme yönteminin terim ismini bilmedikleri ancak pratik olarak uyguladıkları gözlemlenmiştir. Bu öğretmenler kullandıkları yöntemleri de kendilerince eski ve yeni yöntemler olarak adlandırmaktadır. Bu sonuçlara benzer şekilde Çelikkaya ve ark. (2010) da öğretmenlerin öğrencilerin başarılarını ölçerken kendilerini hem teorik hem de pratik olarak daha yeterli olduğunu düşündükleri geleneksel yöntemleri tercih ettiklerini ortaya koymuştur. Adanalı (2008) ilkökul öğretmenlerinin geleneksel yöntemlerle alternatif yöntemleri birlikte tercih ettiklerini, ancak geleneksel yöntemlerin alternatif yöntemlere kıyasla daha fazla kullanıldığını belirtmiştir. Dolayısıyla bu çalışmanın bulguları ile daha önceki çalışmaların sonuçları birbirini destekler niteliktedir.

Araştırmanın önemli bulgularından birisi de öğretmenlerin %70'nin kendilerini alternatif yöntemler konusunda yetersiz hissetmeleri ve hizmet içi eğitime ihtiyaç duyduğu sonucudur. Bazı alternatif ölçme

değerlendirme tekniklerinin (yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, drama) adı dahi bilinmemekle birlikte kullanıcı öğretmene rastlanmamıştır. Dolayısıyla öğretmenlerin özellikle alternatif ölçme değerlendirme yöntemleri konusunda kapsamlı bir hizmet içi eğitime ihtiyaçları olduğu söylenebilir. Çakan (2004) de benzer şekilde ilköğretim öğretmenlerinin yaklaşık %98'inin kendilerini ölçme-değerlendirme konusunda yetersiz ya da eksik olarak düşündüklerini ortaya koymuştur. Şahin ve Ersoy (2009) da bu çalışmanın sonuçlarıyla paralel olarak öğretmenlerin kendilerini alternatif ölçme-değerlendirme konusunda hem teorik hem de pratik olarak yetersiz gördüklerini ve hizmet içi eğitime ihtiyaç duyduklarını ifade etmiştir. Sönmez-Ektem ve ark. (2016) sınıf öğretmenleri ile yürüttükleri çalışmada, öğretmenlerin kendilerini alternatif yöntemler konusunda oldukça yetersiz hissettiklerini bu konuda hizmet içi eğitime gereksinim duyduklarını belirtmişlerdir. Bu sonuçları mevcut proje sonuçlarıyla birbirini desteklemektedir.

Öğretmenlerin en çok kullandıkları alternatif yöntemler; %100'ü performans değerlendirme, %80'i puanlama ölçeğini ve %80'i proje ödevi ve %70'i portfolyo tekniğini aktif bir şekilde kullanmaktadır. Bolu ili ilköğretim öğretmenleri ile yürütülen bir çalışmada öğretmenlerin en çok tercih ettikleri alternatif yöntemleri; puanlama ölçeği (%95,4), performans değerlendirme (%89,9), proje (%81,2) ve portfolyo (%64,2) olarak ortaya koymuşlardır. Bu sonuçlar ile yürütülen projenin sonuçları paralellik taşımaktadır. Ayrıca, çok kullanılan alternatif yöntemleri performans ödevi, gözlem ve drama olarak bildirmişlerdir.

Öğretmenlerin en çok tercih ettikleri geleneksel yöntemler; çoktan seçmeli test, doğru-yanlış soruları, sözlü, boşluk doldurma, eşleştirme teknikleri olarak belirlenmiştir. Bu tekniklerden özellikle çoktan seçmeli ve doğru yanlış sorularını öğretmenlerin %100'ü kullanmaktadır. Özçelik (2011) öğretmenlerle gerçekleştirdiği çalışmasında en çok tercih edilen klasik yöntemleri; çoktan seçmeli test, boşluk doldurma ve eşleştirme soruları olarak sıralamıştır. Çakan (2004), ilköğretim öğretmenlerinin en çok tercih ettiği ölçme değerlendirme yöntemini çoktan seçmeli test olarak ifade etmiştir. Karakuş ve Demirbaş (2011) da gelecekte öğrencileri bekleyen çoktan seçmeli sınavlara adaptasyon için çoktan seçmeli testleri daha çok tercih ettiklerini bildirmişlerdir. Dolayısıyla geçmiş çalışmaların sonuçları ile bu çalışmanın sonuçları birbirini desteklemektedir.

Araştırma bulgularına göre öğretmenlerin ölçme değerlendirme sürecinde en çok karşılaştıkları sorunlar sınıfların kalabalık olması ve zamanın kısıtlı olmasıdır. Öğretmenlerin özellikle alternatif yöntemlerin çok fazla form doldurmayı gerektirdiği, kırtasiye işinin fazla olduğu dolayısıyla sınıf mevcudunun 30-40 arasında olduğu ülkemiz koşullarında alternatif yöntemleri uygulamanın kısıtlı zaman içerisinde oldukça zor olduğu konusunda hemfikirler. Adanalı (2008) yürüttükleri

çalışmalarında aynı şekilde zamanın kısıtlı oluşu, sınıfların kalabalık olması ve kırtasiye maliyetlerinin yüksek oluşunu öğretmenlerin karşılaştıkları güçlükler olarak sıralamışlardır.

Katkı Oranı Beyanı

F.B. (%100) ölçme ve değerlendirme. BC (%100) çalışma fikri tasarımı. FB (%34), DC (%33) ve BC (%33) literatür taraması ve mülakat sorularını hazırlama. FB (%34), DC (%33) ve BC (%33) veri toplama, analiz ve makale yazımı. Yazarlar makalenin son halini inceleyip onaylamıştır.

Çatışma Beyanı

Yazarlar bu çalışmada hiçbir çıkar ilişkisi olmadığını beyan etmektedirler.

Etik Beyan

Mevcut çalışma Tarsus İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün izni ile Aralık 2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Makale verileri 2020 yılından önce toplandığı için geriye dönük etik kurul izni alınamayacağından etik kurul onayı bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Adanalı K. 2008. Sosyal bilgiler eğitiminde alternatif değerlendirme: 5. sınıf sosyal bilgiler eğitiminin alternatif değerlendirme etkinlikleri açısından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, Türkiye, pp: 371.
- Arda D. 2009. İlköğretim sınıf öğretmenlerinin 2005 öğretim programı ekseninde ölçme ve değerlendirme alanındaki yeterlilik ve görüşlerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye, pp: 209.
- Bahar M, Nartgün Z, Durmuş S, Bıçak S. 2009. Geleneksel-alternatif ölçme ve değerlendirme. Pegem Yayıncılık, Ankara, Türkiye, pp: 212.
- Bal PA. 2009. İlköğretim beşinci sınıf matematik öğretiminde uygulanan ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarının öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, Türkiye, pp: 532.
- Baykul Y. 2000. Eğitimde ve psikolojide ölçme: klasik test teorisi ve uygulaması. ÖSYM Yayınları, Ankara, Türkiye, pp: 504.
- Büyüköztürk Ş. 2006. Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Pegem Yayıncılık, Ankara, Türkiye, pp: 213.
- Çakan M. 2004. Öğretmenlerin ölçme-değerlendirme uygulamaları ve yeterlik düzeyleri: ilk ve ortaöğretim. Ankara Üniv Eğit Bil Fak Derg, 37(2): 99-114.
- Çelikkaya T, Karakuş U, Demirbaş Ç. 2010. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ölçme değerlendirme araçlarını kullanma düzeyleri ve karşılaştıkları sorunlar. Ahi Evran Üniv Eğit Fak Derg, 11(1): 57-76.
- Dikli S. 2003. Assessment at a distance: Traditional vs. alternative assessments. Turkish Online J Educ Tech, 2(3): 13-19.
- Gök B, Şahin A. 2009. İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğretmenlerinin değerlendirme araçlarını çoklu kullanımı ve yeterlilik düzeyi. Eğit ve Bil, 34(153): 127-143.
- Karakuş U, Demirbaş Ç. 2011. Coğrafya öğretmenlerinin ölçme değerlendirme araçlarını kullanma düzeyleri (Kırşehir örneği).

- Milli Eğit, 189: 71-86.
- Karasar N. 2013. Bilimsel araştırma yöntemi, 25.Baskı. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, Türkiye, pp: 165.
- Karşahin Ç. 2011. Sınıf öğretmenlerinin ölçme-değerlendirmeye ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Çanakkale, Türkiye, pp: 106.
- MEB. 2005. Milli Eğitim Bakanlığı, İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı. Ankara, Türkiye.
- Özçelik A. 2011. Fen ve teknoloji öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanma sıklıkları ve karşılaştıkları sorunlar. Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır, Türkiye, pp: 179.
- Özenç M. 2013. Sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin incelenmesi. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye, pp: 284.
- Sönmez-Ektem I, Erben-Keçici S, Pilten G. 2016. Sınıf öğretmenlerinin süreç odaklı ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin görüşleri. Ahi Evran Üniv Eğitim Fak Derg, 17(3): 661-680.
- Şahin Ç, Ersoy E. 2009. Sınıf öğretmeni adaylarının yeni ilköğretim programındaki ölçme-değerlendirme konusundaki yeterlilik düzeylerine ilişkin algıları. Çukurova Üniv Sos Bil Enst Derg, 18(2): 363-386.
- Yaşar M. 2010. Ölçme ve değerlendirmenin önemi. Tekindal, S. (Edt.), Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (2-7): Pegem Yayınevi, Ankara, Türkiye.
- Yıldırım A. 2006. İlköğretim okulları ikinci kademedeki ölçme ve değerlendirmeye ilişkin görüşler (Diyarbakır ve Elazığ ili örneği). Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Elazığ, Türkiye, pp: 133.
- Yıldırım A, Şimşek H. 2006. Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri, 5.Baskı. Seçkin Yayıncılık, Ankara, Türkiye, pp: 496.

THE EFFECTS OF REFUGEES ON KİLİS CULTURE AND ECONOMY

Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU^{1*}

¹Kilis 7 Aralık University, Faculty of Arts and Science, Department of Turkish Language and Literature, 79000, Kilis, Türkiye

Abstract: The average three million refugees emigrated from Syria to Türkiye. Many of these refugees have left their country with their own means. Immigrants have struggled with unemployment in Türkiye. With the unrequited assistance and support of the Turkish state to refugees, they settled in Turkish territory. In addition to the humanitarian aid provided by the Turkish state to the people, many of whom live in refugee camps, the personal assistance of people to refugees in Turkish cities is very high. The Turkish people, who see these people as their own siblings, have cultural interaction with Syrian immigrants. After cultural interaction, these people created a cheap labor market. Benevolence and cultural interaction have also affected the labor market. Kilis is located in Türkiye's southern border. It is a city about 30 km from Syria. According to statistics, Kilis is a province with the highest density refugees in Türkiye. More than three times the population of refugees lives in this city. In this study, most of the Syrian refugee samples were selected from this city. Issues such as intercultural interaction, health problems, education issue and contribution to economic development are discussed in this study.

Keywords: Syrian refugees, Cultural interaction, Economic change, Türkiye, Kilis

*Corresponding author: Kilis 7 Aralık University, Faculty of Arts and Science, Department of Turkish Language and Literature, 79000, Kilis, Türkiye

E mail: hdogramacioglu@gmail.com (H. DOĞRAMACIOĞLU)

Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU <https://orcid.org/0000-0002-2521-8562>

Received: February 02, 2022

Accepted: February 08, 2022

Published: July 01, 2022

Cite as: Doğramacıoğlu H. 2022. The effects of refugees on Kilis culture and economy. BŞJ Pub Soc Sci, 5(2): 56-61.

1. Introduction

The war, which started in the Middle East, spread to Syria. Many people have immigrated to Türkiye with their families. These were helpless, hungry and homeless. Millions of desperate people came to Türkiye a hope. Refugees fleeing the war came to Türkiye with few belongings and they take their children with them. According to the first data in 2015 to 2.5 million refugees he had come to Türkiye:

“According to the Commission’s estimates by the end of 2015, Türkiye had registered 2.5 million Syrian refugees; Lebanon, around 1 million; and Jordan, 600000” (European Commissions, 2016).

Immigrants come from their own country, claiming that they fled persecution. They exist in the countries they shelter with a new job and a new lifestyle. They want to be accepted as refugees for social reasons in the countries they shelter:

“Modern migration tends to involve considerable temporary or permanent movements for economic or study reasons and social or family purposes. Among this general population of migrants is the subset of asylum seekers, those persons who claim they are fleeing persecution in their home country and seek to be recognized as refugees in another country” (Keogh, 2013).

The Turkish government has opened up the country's doors to these people. Then Türkiye offered all his economic opportunities to them. However, when the incoming refugees reached million numbers, the Turkish

people also supported them:

“Following the war and conflicts experienced in Syria in 2011, 3070000 Syrians have sought refuge in Türkiye. Temporary protection status was given to Syrians seeking refuge in Türkiye as an exceptional procedure in international law. On one hand, while driving discussions related to problems sourcing from the temporary protection status in this process, discussions related to providing citizenship to Syrians residing in Türkiye who offer added value to the country have gained speed on the other hand. However, perhaps the most neglected issue in this process has been “What are Syrians’ thoughts on the issue of being granted citizenship? (Koyuncu, 2018).

Refugees coming to Türkiye because of the war here began to experience a different culture and with his nation.

Refugees who encounter different cultures and social environments will of course have different problems in education, culture and many other areas. “The educational life of Syrian students at universities in Türkiye naturally brought along many socio-cultural and economic problems as well as language and education problems” (Paksoy et al., 2016). However, cultural and other problems were experienced at the minimum level between the Syrians and the local Turkish people, who belong to the same belief system and traditions. The immigrants preferred to settle in Anatolia because their food culture and beliefs were similar to theirs:

“Some also think about relocating to Türkiye, as they

found the situation more comfortable with regards to schools, food and practicing their religion. Others have the intention of staying in Europe” (Cochetel, 2016).

Thus, intercultural interaction accelerated. In particular, the number of refugees in Kilis located in Türkiye's border with Syria has reached about three times the local population. Thus, Kilis became the only province that received more refugees than its local population. With the increase in the population in Kilis, some economic and cultural problems started to occur. Especially intercultural interaction, cheap labor problem, home problems, unemployment, poverty and health problems started to appear.

2. Method

In this study, qualitative research methods were used to reveal the social and economic conditions of Syrian refugees living in the center of Kilis. Before conducting the field research, the studies on this subject were determined by the literature review method and the results were combined with the data collected from the field. This study, in which observation and detection methods are mainly used, is based on concrete data. In addition to these, in this research, in which observation, interview and document collection methods were used together, concrete data were revealed by observing the lives of refugees.

3. Intercultural Interaction

According to the data of 2020, Syrian immigrants have a population of around 300000 in Kilis. The total local population of Kilis is around 100000. We can say that a new culture has emerged between immigrants and indigenous people. Turkish and Syrian citizens work in common jobs, thus increasing interaction. For example, in Syrian men, polygamy is considered normal. However, monogamy is common in Turkish culture. Apart from some minor differences, we can say that there are common values between Turkish and Syrian immigrants. Especially locals and immigrants with the same belief have similar cultural values:

“One of the key elements that make Syrian asylum-seekers comfortable in Türkiye has been sharing the same religion. Sharing the same religion means having similar customs, beliefs, norms and festivals including Eid.” (Karipek, 2017).

In Turks, monogamy is common. However, with the influence of Syrian immigrants, polygamy is becoming more and more common. While Turks have a very solid family structure, this is not very important in Arabs. While a maximum of three children are seen in Turkish families, this number can be up to 7-8 in immigrants. Immigrants who fail to earn enough money try to have many children by ignoring this. These behaviors are gradually passing from Arabs to Turks.

“Immigration in the sense to leave the country of birth and the establishment of family and clan old

phenomenon; it causes leading up to it, whether voluntary or forced, and positive results on the country's immigrant to and from it, and the most prominent in recent years, the migration of Syrians inside and outside the country, and specifically to the Turkish they account fold in European countries of Syrian immigrants. It is most Turkish immigrants chose south adjacent to their country is subject to the bulk of the Syrians, and the impact of the Department no small residence in Istanbul and other Turkish cities, and that the cause of the Syrian exodus to neighboring Türkiye due political, religious and geographic factors” (Neccar, 2017).

Syrian refugees in Türkiye prefer especially the southern regions. The reason for this can be said as the southern cities are on the Syrian border and show cultural similarity. In addition, the similarity of climatic conditions is seen as a reason for preference. These similarities cause easier intercultural interaction. Immigrants undergo physical and spiritual changes after migration. They show a natural change when they meet a new country and new people:

“Furthermore, migrant groups may go through profound changes at group level on multiple areas including physical, biological, economic, social and cultural changes. Physical changes include urbanization, population density while biological changes include new dietary intake and exposure to new diseases” (Karipek, 2017).

In addition, they encounter new diseases. Thus, they change both physically and spiritually. As a result, various health problems arise.

4. Health Problems

Immigrants living in Türkiye, free treatment facilities. They even have more opportunities than the local people. While local people pay premiums for health insurance, immigrants do not have this requirement. In addition, they can get free health services from the hospitals they want. Patient queues in hospitals mostly originate from refugees. The fact that refugees benefit from hospital services for free also increases the concentration in these areas. In addition, it is spreading in epidemics in places receiving mass immigration from Syria. Viruses that cause diseases are evolving and can cause many different health problems.

Especially, refugees waiting to be examined in hospitals attract the reaction of the locals and the presence of immigrants is being questioned. Indigenous people, who say that they have difficulty in getting treatment because of Syrian immigrants, complain about health problems. There is a hospital built for local people in Kilis. When the population suddenly tripled, the hospital was insufficient. In this case, the need for a new hospital emerged. As a result, new hospital buildings are built and opened in Kilis. However, new hospital buildings and healthcare professionals will not be sufficient in the face of increasing immigration waves. Unfortunately, the patient is treating over the existing hospital capacity. Most of the

patients are Syrian immigrants. In this case, local people have difficulties in being treated. In addition, various diseases that occur in areas receiving mass migration frequently occur. Since the immunity of the people in Kilis and their resistance to diseases are different from immigrants, the local people are getting more diseases. Various studies on this subject have been published. Various diseases have increased due to migration: "The frequency of polio, measles, tuberculosis and leishmania has changed irregularly between the years 2012-2017." (Sezen et al., 2018). These changes continued as migration continued. Immigrants carried their own health problems to the countries where they migrated: "Migrant groups carry their own health problems which do not exist before on the places they migrated. The substructure and potential of the migrated country may not be enough to solve the problems of immigrants." (Aydoğan and Metintaş, 2017).

In this case, serious health problems arise for the local people. Even if necessary studies are carried out in this regard, the health effects of migration will continue for many years. Since the immune system of local people and immigrants are different, new diseases in the region have appeared. This is one of the most important health problems.

5. Education Issue

Especially in primary schools, half of the classes are Turkish and half are immigrant children in Kilis. The communication and cultural interactions between children are very high in the classroom. Thus, Turkish and immigrant children grow with a different cultural identity. Families who migrated to Türkiye read together with the Turks. This situation, which also leads to decreased quality in education, is perceived as a problem by Turkish students and their parents.

It is seen that Syrian refugees have more children than Turks. The number of refugee children studying in schools has increased substantially in recent years. Refugees and Turkish children study in the same classes in Kilis. This creates some problems. The quality of education decreases, as most refugee children do not speak Turkish. In addition, refugees who are mixed with Turkish students and have mixed education have difficulties in understanding the lessons.

"There are various problems on the education of Syrian children to deal with where the language is the foremost impediment. Apart from the language problem, other problems are those experienced during the enrollment procedure, those arose due to the students joining at intermediary classes because of the abolishment of the temporary education centers and finally the risk of marginalization. In this respect, precautionary measures need to be taken so as not to leave Syrian children out of the education process. Some of the factors restraining the Syrian parents from sending their children to the school need to be considered; particularly the issue of keeping the girls away from schools has to be tackled" (Tanrıku,

2017).

These problems of Syrian refugees lead to education failure. These people, who cannot speak the same language with the citizens of the country they shelter, experience many problems over time. The difficulty of learning languages and the large number of asylum seekers bring with it various educational problems.

6. Cheap Labor Problem

Refugees in Türkiye have created cheap labor market. Syrians took refuge in Türkiye car mechanic, construction workers, agricultural workers and skilled or unskilled people began to work at lower wages:

"The penetration of Syrian refugees into the Turkish labor markets through the informal employment channel generated labor cost advantages in the informal labor intensive sectors. These cost advantages, in turn, reduced the consumer prices of the items produced in these sectors relative to the ones produced in the formal labor intensive sectors" (Tümen, 2016).

As a result, the cheap labor market is emerging. The price comes to the forefront, not the quality of the work. The Turks eventually faced losing their jobs. Because they preferred immigrants who want low wages. It can be said that although Syrian migrants' working at low wages affect the labor market positively for the employer, Turkish workers are negatively affected by this situation. As the labor force increased above the current employment volume, the unemployment rate of the local population increased:

"With the arrival of Syrians, there have been many changes in the field of employment and employment in Kilis. Low wages, unregistered and social insecure work, and the unemployment rate of indigenous people may increase" (Paksoy et al., 2015).

Refugees had to work to live. Therefore, they preferred to work with low wages. As a result, many qualified or unqualified workers appeared in the market:

"According to the results, a considerable amount of refugees came to the province of Kilis after the beginning of civil war in Syria. Most of those refugees are living and working in the city center. Most of them have to work in various positions in order to live on" (Paksoy et al., 2016; Paksoy and Karadeniz, 2016).

In this case, the refugees who had to work contributed to the development of the Kilis economy. However, the Turkish government gives refugees work permits and grants various rights:

"The Turkish government now allows Syrian refugees who possess temporary identity cards and have resided in Türkiye for six months to apply for work permits" (Roger and Héloïse, 2018).

The cheap labor market has left many Turkish workers unemployed, causing immigrants to make some money. Therefore, the numbers of Syrian refugees work in the construction sector. In addition, people working daily in the field, which we call seasonal workers, are refugees. In this case, domestic workers who did these jobs with

normal wages faced unemployment. Employers prefer refugees because they both work cheaply and do not want any assurance:

“Türkiye’s Disaster and Emergency Management Agency, the Ministry of Health and the World Health Organization suggest that at least half of the over two million working-age Syrians work informally. Of these, most are men; the percentage of women working is low, peaking at 7% among women aged 30 to 44” (Roger and Héloïse, 2018). Thus, the informal labor market emerges. In this case, employers and job seekers begin to think differently. Uninsured and illegal workers can find jobs more easily. In this case, the unemployment problem in the local community emerged.

Syrian child workers work informally. Although it’s a crime according to the law they work illegally. In this case, there are some employers who prefer child workers for cheap cost. Refugees live in state-controlled and established camps.

“Another social issue caused by large refugee populations is child labor. Only a small group of the children outside the camps have access to education. The first reason for this is the inability of the Turkish government and NGOs to offer sufficient education to the refugee children. Another major factor is that Syrian parents often have their children work instead of sending to school. The economic and social desperation of many families results in an increase of child labor. Many children from Syrian backgrounds end up working in factories, selling goods on the street or begging in public” (Orhan and Gündoğar, 2015).

The Turkish government spends millions of dollars in education, especially for the education of immigrant children, and provides various aid to immigrant families. All needs of refugees provided free of charge. Nutrition, sheltering and perversion needs are provided free of charge by the state. However, there is a preference for accommodation in the city for those who do not want to stay in camps. However, those who live in the city are those who live in the rents or buy and live in their own home. These refugees work as workers or artisans. They earn money in this way. Low-wage workers are the majority. Tradesmen prefer to work with low profit. Unfortunately, if no measures are taken against new waves of migration, both immigrants and official institutions will be in a difficult situation.

7. Street Markets

Selling food in the street markets is one of the most important jobs that immigrants prefer. The majority of people selling vegetables and fruits in the public markets are Syrian immigrants. Thus, immigrants who took over market sector started to make serious gains from this trade. People also shopped from immigrants selling cheap goods. Thus, refugees, who had their own business in a short time, began to contribute to the country’s economy. These markets were established in a separate district every day and attracted great attention of the

public.

Public markets are economical but very weak in terms of hygiene. However, Syrian refugees earn money by selling vegetables and fruits. The majority of public markets are operated by refugees. Thus, it is aimed for them to have their own businesses and earn money. Also, achieving economic independence is another goal. These markets are set up in separate districts almost every day of the week. Syrian marketers buy the products from the producer at low cost. However, they sell at low price with little profit. Therefore, local people show great interest in these markets where cheap products are sold.

8. Contribution to Economic Development

Syrian immigrants have started to contribute to the country’s economy with both cheap labor and companies they have established. From an economic perspective, refugees bring mobility to the markets. They help economic development and acceleration. Contributions of immigrants to the economy cannot be ignored:

“If well and quickly integrated, refugees can help to improve the performance of the labor market, address demographic challenges, and improve fiscal sustainability. The characteristics of the migrants as well as of the structure, cyclical position and the integration policies of host countries will define the results. The impact will differ across countries, but also within countries, as it depends on the extent to which the skills of migrants substitute or complement those of the native work force” (European Commissions, 2016).

If migrants are directed in a planned manner, they will undoubtedly contribute to economic development. Refugees working with cheap labor and low profit rate are stimulating the economy.

Recently, immigrants who were taken from refugee camps and settled in city centers founded their own business. However, the number of immigrants who still cannot found their own business received financial aid from the state. However, immigrants contributed to economic change with their own assets. In addition, cultural change has accelerated with the sudden increase in population.

It is known that foreign migration always contributes to the country’s economy. The manpower factor is a power source for the economy. Particularly, if the immigrants who come are young and male, their economic contribution becomes clearer and much more:

“Foreign migration is an advantage for countries with insufficient labor supply. Because immigrants increase the workable population and eliminate the labor shortage in the country contribute to the national economy. Since the preferences of the immigrant countries regarding population intake will be in a way to improve the country’s economy; care is taken to ensure that the population received is young, workable and male” (Bayraklı, 2007).

When we examine foreign migration events in history and today, it is seen that migration has beneficial effects.

The effects of foreign migration become more evident after many years. Foreign migration should be evaluated economically with its pros and cons. When we look at the example of Kilis, it is seen that the city's own population is 100 thousand. In addition, 300 thousand refugees came to the city and settled down. In this respect, Kilis has a rare position in the world. It is seen that the city is currently developing economically. Especially the trade volume has increased more than before. Syrian immigrants have more homes and businesses than indigenous people. Thus immigrants support the further advancement of the city. It can be said that mutual tolerance and solidarity are increasing. However, it can be said that the indigenous people being economically poorer than Syrian immigrants and some security problems are negative effects.

"In Türkiye, which is the most affected country from this duration, the authorities talk about 3 millions of refugees. The Issue of Syrian Refugees, who is accepted temporarily at the beginning, had not been solved for six years unlike it has big tended to be permanent. At this point the integration of the Syrian refugees is getting more important. The labor market seems the most important integration argument. Because the access of the Syrian refugees to the work market and earning income in this way, living without any help from the government, other people and civil society organization will eliminate the temper of the society and means their position change, from being to contributing. But as including the Syrian refugees to the labor market has economic and social many benefits it is the reality that it has many serious problems. In this study it is evaluated the positive and negative effects of Syrian refugees on Turkish labor market" (Duruel, 2017).

There may also be members of terror among immigrants from Syria. This means a serious risk. Refugee flow is useful in terms of labor. However, it can be harmful in terms of security.

9. Humanitarian Aid to Refugees in the Republic of Türkiye

Türkiye provides an extraordinary aid to refugees. These aids are distributed to refugees by the state. Every family is cared for. Both economic contribution and health benefits are provided to these refugees for free. Help has reached a level above that of Türkiye's economic power. Türkiye continues its humanitarian aid without any expectations. This assistance is continuous, but imposed a serious burden on Türkiye's economy.

10. Discussion

The issue of the extent to which economic assistance provided to refugees has damaged the country's economy is discussed. International aid and support from other countries is not continuous.

"As is most clearly seen in developing countries receiving large numbers of refugees, such as Jordan, Lebanon and

Türkiye, the concentration of refugees in specific localities can "crowd out" public services such as schools and hospitals, or cause the transport infrastructure to become congested" (Dadush, 2017).

In order for the refugees to continue their aid, the international aid should continue and the Turkish government should not be left alone in the aid. Supports made at irregular intervals make the country difficult. In this case, continuity of assistance to be provided on how or how new resources can be found to the question of Türkiye's funded his help is discussed. Culture and to discuss this issue in the context of economic and cultural contribution or economic difficulties will need to be provided to Türkiye compared. In addition, there are also security problems due to the migration wave.

"In the history, human beings have migrated in the world due to geographical conditions and climate. But in modern times it occurs due to human rights violations, unequal distribution of rights, increase in population, inadequate resources, a better life search and civil wars. Migrations affect the destination society in many ways such as the economy, politics, security concerns and social issues. While these effects are perceived as a threat at the beginning of migration, they have the potential to turn into an opportunity later on. The example of migration in recent years is the Syrian civil war and the mass migration of the Syrians, especially to the peripheral countries" (Tunca and Karadağ, 2018).

There may also be terrorist groups seeking to enter the country in refugee clothing. It is very difficult to separate them. It is difficult to see if people with no identity are truly refugees. These are also a subject of discussion. There are academic studies on this subject. For a study on this subject, see (Sezik and Ağır, 2016). Security problems with refugees are still under discussion.

11. Conclusion

Refugee flows from Syria to Türkiye is increasing. In this case, both cultural interaction and some problems arise. These problems are seen as education, health, shelter, unemployment and security problems. With the assistance of the Turkish government and the Turkish people are refugees living in Türkiye. The highest number of refugees is seen in Kilis. There is more than three times the population of refugees. Therefore, there are many Syrian refugee examples in this city. In this study, generally examples of refugees in Kilis are given. The contributions of refugees to the economy or the financial aid they received from the Turkish state economically were compared and some inferences were made. The refugee flow in Kilis is increasing and the situation in the city is getting more and more complicated.

Author Contributions

All task made by H.D. (100%) data acquisition and analysis, writing up, submission and revision. The author

reviewed and approved final version of the manuscript.

Conflict of Interest

The author declared that there is no conflict of interest.

References

- Aydoğan S, Metintas S. 2017. Immigration and the effects on health status in Turkey. *Türk Dünyası Uyg Araş Merk Halk Sağlığı Derg*, 2(2): 37-45.
- Bayraklı C. 2007. Socio-economic effects of foreign migration: the case of Bulgarian immigrants living in relative immigrant houses İzmir. Master Thesis, Adnan Menderes University, Institute of Social Sciences, Department of Economics, pp. 42.
- Cochetel V. 2016. Discourse of Arabic speaking and Afghan refugees and migrants on social media from March to December 2016, from a refugee perspective. The UN Refugee Agency, March - December 2016, pp. 48. URL: <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/58018.pdf> (access date: December 10, 2021).
- Dadush U. 2017. The economic effects of refugee return and policy implications. OCP Policy Center, Policy Paper, Rabat, Morocco, pp. 25.
- Duruel M. 2017. The effects Syrian refugees on the Turkish labor market: opportunities and threats. *Int J Econ Stud*, 3(2): 207-222.
- European Commissions. 2016. A macroeconomic assessment for the EU economic and financial affairs an economic take on the refugee crisis. Institutional Paper 033, July.
- Karipek YZ. 2017. Asylum-seekers experience and acculturation: a study of Syrian university students in Turkey. *Turkish J Middle Eastern Stud*, 2017: 105-133.
- Keogh G. 2013. Modelling Asylum migration pull-force factors in the EU-15. *Econ Soc Rev*, 44(3): 371-399.
- Koyuncu A. 2018. From guest to citizenship temporary protected Syrians in Turkey. *Middle East J Refugee Stud*, 3(2): 171-195.
- Neccar MŞM. 2017. The immigration from Syria to Turkey: Causes, consequences and hopes, *İlahiyat Akad*, 3(4): 185-198.
- Orhan O, Gündoğar SS. 2015. Effects of the Syrian refugees on Türkiye, Center for Middle Eastern Strategic Studies, ORSAM and TESEV, Ankara, Türkiye, pp. 44.
- Paksoy HM, Koçarslan H, Kılınç E, Tunç A. 2015. Suriyelilerin ekonomik etkisi: Kilis İli Örneği. *Birey ve Toplum*, 2: 5-9.
- Paksoy HM, Koçarslan H, Kılınç E. 2016. Ortadoğudaki çatışmalar bağlamında göç sorunu, iç savaştan kaçarak gelen Suriyeli öğrencilerin üniversite eğitimlerinde karşılaştıkları iletişim sorunları üzerine bir çalışma. Efil Yayınevi, İstanbul, Türkiye, pp.183.
- Paksoy S, Karadeniz M. 2016. A study on the socio-economic structure of the employees Syrian refugees in Kilis. *E-J Soc Sci*, 15(58): 785-798.
- Roger Z, Héloïse R. 2018. Refugees' right to work and access to labour markets: constraints, challenges and ways forward. *Forced Migrat Rev: Oxford*, 58: 4-7.
- Sezen İ. Turan M, Kaya AA. 2018. Syrian refugees In Turkey and associated with infectious diseases, *Gümüşhane Univ J Health Sci*, 7(4): 119-127.
- Sezik, M, Ağır, O. 2016. Waves of immigration from Syria to Turkey and security issues. *Birey ve Toplum Sos Bil Derg*, 5: 95-124.
- Tanrıkulu F. 2017. Education problem of the syrian children living in Turkey and solution proposals. *Liberal Thinking J*. 22(86): 127-144.
- Tümen S. 2016. The economic impact of Syrian refugees on host countries: Quasi-experimental evidence from Turkey. *American Econ Rev*, 1065: 456-460.
- Tunca HÖ, Karadağ A. 2018. Migration from Syria to Turkey: Threats and opportunities. *Turkish Military Acad J Sci*, 28(2): 47-68.

KAHRAMANMARAŞ TÜRKÜLERİNİN KONU, MAKAM, USÛL VE SES ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Elif Türkan KUM^{1*}, Duygu ULUSOY YILMAZ¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, 58030, Sivas, Türkiye

Özet: Kahramanmaraş, tarihi Hititlere kadar uzanan köklü bir miras üzerine inşa edilmiş bir şehirdir. Böylesine köklü bir kültür mirası bulunan Kahramanmaraş'ın müzik kültürü de elbette çok eskilere uzanmaktadır. Zamanla Anadolu Türk kültürünün egemen olmasıyla şehrin en önemli müzik mirasını türküler oluşturmaya başlamıştır. Bu çalışmada, TRT Halk müziği repertuarında yer alan, Kahramanmaraş yöresine kayıtlı türküler, betimsel tarama modeline göre ele alınmıştır. İncelenen 78 türkü konu, makam, usûl ve ses özelliklerine göre ele alındı. Kahramanmaraş yöresine kayıtlı türkülerin incelenmesi neticesinde; en çok işlenen konunun aşk ve sevdâ olduğu, bunu kahramanlık ve asker türküleri, ağıtlar, oyun ve tören konulu türküler izler. Makam olarak hüseyni makamının baskın olduğu yöre türkülerinin çoğunluk olarak karar sesinin la sesi, aynı şekilde bitiş sesinin de çoğunluk olarak la sesi olduğu tespit edildi. Kahramanmaraş yöresine kayıtlı türküler usûl açısından incelendiğinde 4/4'lük usûlün çoğunlukla kullanıldığı görülür. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) halk müziği repertuarı yer alan 78 Kahramanmaraş türküsünün incelenmesi neticesinde elde edilen veriler, grafik olarak çalışma içinde açıklanmalarıyla verildi.

Anahtar kelimeler: Kahramanmaraş, Müzik, Kültür, Türkü

Analysis of Kahramanmaraş Folk Songs in Terms of Subject, Maqam, Usûl and Sound Characteristics

Abstract: Kahramanmaraş is a city built on a well-established heritage, which history dates back to the Hittites. Of course, the music culture of Kahramanmaraş, which has such a well-established cultural heritage, dates back to ancient times. Over time, with the dominance of Turkish culture in Anatolia, the Turks began to create the most important heritage of the city. The folk songs of the Kahramanmaraş region, which are included in the Turkish Radio and Television Corporation (TRT) folk music repertoire, are handled according to the descriptive survey model. Examined 78 folk songs were handled according to their subject, maqam, usûl and sound characteristics. As a result of examining the folk songs belonging to the Kahramanmaraş region; It has been seen that the most discussed subject is love and passion, followed by folk songs about valor, soldier ballads, laments, plays, and ceremonies. It has been determined that in all of the local folk songs in which the huseyni position is dominant, the verdict sound is la, and in the same way, the ending sound is la.

Keywords: Kahramanmaraş, Music, Culture, Folk Song

*Sorumlu yazar (Corresponding author): Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, 58030, Sivas, Türkiye

E mail: elifturkanyalcin@gmail.com (E. T. KUM)

Elif Türkan KUM <https://orcid.org/0000-0002-8437-8582>

Duygu ULUSOY YILMAZ <https://orcid.org/0000-0002-0924-3071>

Gönderi: 14 Nisan 2022

Kabul: 07 Mayıs 2022

Yayınlanma: 01 Temmuz 2022

Received: April 14, 2022

Accepted: May 07, 2022

Published: July 01, 2022

Cite as: Kum ET, Ulusoy Yılmaz D. 2022. Analysis of Kahramanmaraş folk songs in terms of subject, maqam, usûl and sound characteristics. BSJ Pub Soc Sci, 5(2): 62-70.

1. Giriş

Kahramanmaraş, tarihi boyunca farklı medeniyetlere ev sahipliği yapan bir bölgede yer almaktadır. Kahramanmaraş'ın farklı coğrafik bölgelerin kesiştiği noktada bulunması, farklı kültürel unsurları barındıran bir yapıya kavuşmasına vesile olmuştur. Türk halk kültürünün izlerini taşımasının yanı sıra coğrafik unsurları, bölge insanının inanç yapısı gibi unsurlardan da etkilenerek kendine özgü bir şekil almıştır. Bu kültürel unsurlar, yaşam alışkanlıklarına olduğu kadar sanatına ve eserlerine de yansımıştır. Kahramanmaraş kültürüne ait müzik eserleri, yörenin köklü tarihinden beslenmiş, bölge halkının yaşam biçimini yansıtmaktadır.

1.1. Kahramanmaraş Yöresi Halk Müziği

Kahramanmaraş, aşıklık geleneği ve halk oyunları açısından oldukça zengin bir müzik kültürüne sahiptir.

Ülkemizin önemli halk ozanlarından biri olan Âşık Mahzuni Şerif, Kahramanmaraşlı bir müzisyen ve halk ozanıdır. Âşıklık kültürünün ülkemizdeki en önemli temsilcilerinden Mahzuni Şerif'in yanı sıra Âşık Erbabı, Âşık Aliyar Arslan, Âşık Fidani, Âşık Seyyidi, Âşık Pınarı ve Âşık Osman Konak şehrin diğer önemli âşıklarındandır (Taşçı, 2020).

Kahramanmaraş'ta halk oyunları; düğünlerde, asker uğurlamalarında, karşılamalarda, milli gün ve kurtuluş günü gibi törenlerde oynanır. Kahramanmaraş'ın kendine özgü bir halk oyunu stili olmasının yanı sıra kültürel etkileşimlerin sonucunda diğer yöre oyunlarının izlerini de taşıyan yaklaşık 70 farklı türde halk oyunu vardır (Pehlivan, 2010). Bu halk oyunları arasında şunlar sayılabilir; Maraş Halayı, Gaba, Bertiz, Üç Ayak, Hadedi, Cenderme, Koyser(Koysarı), Çoban, Dokuzlu, Köçeli, Ceren, Ağırılama, Pekmez, Marmara, Fatmalı,

Çamurdöken, Engo, Bağdalı, Lorpaşa, Hoş Bilezik, Kına, Sallama, Lorke, Topal Kız, Kelek, Veled, Halebi, Sado, Temürağa, Demircioğlu, Solak, Düz, Telefon, Nare, Abalı, Dallı Basma, Yağlı Kenarı, Sin Sin, Sarhoş, Şırvani, Berdi, Sincari, Dönmeler, Hoşgörü, Göksun İlerlemesi, Güzeller, Şiro, Horzeli, Lorpaşa, Cafer, Yiğitleme, Diz Kırma, Demirci, Öte Yüz Üçayağı, Şırvani, Serçe, Binboğa Karşılması, Nalça Parlatan, Kartal, Bessoy, Engo, Kırıkhan, Ağır Düz (Aşay), Aseive, Araban Solağı, Sivashı, Sinem Lili, Çifte Arabi, Kelo (Üç Topuk), Hoş Bilezik, Raksbüke, Kurt Oyunu, Keçikey, Üçürdüm. Sadece erkeklerin oynadığı oyunlar Cenderme, Gaba ve Köçeli'dir. Sadece kadınların oynadığı oyunlar içinde ise Duvak (kına) örnek olarak verilebilir. Halk oyunlarındaki figürler; tek topuk, çift topuk, üç topuk, dört topuk, diz kırma, çökme, yaylanma, zıplama, yürüme, sürüklenme, topuk burun vurmaktır. Oyunların geleneksel olarak oynanış biçimi düz çizgi, yarım daire, yarım daire dönmeler ve daire şeklindedir (Çalış, 2014).

Halk oyunlarında tempo ve ritmik uyum çoğunlukla davulla, ezgi bütünlüğü ise zurna ile sağlanır. Yöre halk müziğinde kullanılan diğer çalgılar, kaval (dilli, dilsiz), kemane, bendir (koltuk davulu, def) ve meydirdir. Bağlama ve def genellikle kadın oyunlarında görülür (Pehlivan, 2010). Arkeolojik bulgular ışığında, bölge müzik geçmişi Hititlere kadar uzanmaktadır. Kahramanmaraş Müzesi'nde sergilenen bir taş kabartmasında lir çalgısının varlığı dikkati çeker.

Kahramanmaraş'ta yaygın olan bir diğer müzik türü dini müziklerdir. İslamiyet öncesi döneme uzanan dini müziklerin ilk ortaya çıkışında Hıristiyanların kilise müziklerinin etkisi büyüktür. Hatta sadece dini müziklere değil, Avrupa müzik kültürüne de büyük etkisi olmuştur. Bu açıdan Kahramanmaraş'ta henüz Türkler bulunmuyorken de bölgede bu tarz müziklerin icra edildiği düşünülür (Aydın, 2019) (Şekil 1).

Şekil 1. Kahramanmaraş Müzesi'nde sergilenen kabartma (Aydın, 2019).

İslam sonrası Kahramanmaraş'ta İslam'a özgü dini müzik kültürü oluşmaya başlamıştır. Özellikle Dulkadiroğlu Beyliği döneminde Ulu Cami'nin imarından sonra şehirde dini müzik yaygınlaşmaya başlamıştır. Daha sonraki dönemde ise Yum Baba Dergahı olarak da bilinen Maraş Mevlevihanesi'nin kurulması şehrin dini müzik kültürünü

daha da zenginleştirmiştir (Aydın ve Bilginer, 2017).

Bu çalışma, zengin bir kültürel geçmişe sahip Kahramanmaraş'ın halk müziğine, türkülerine dikkat çekerek, buna ilişkin yöreye ilgili çalışmalara katkı sunmayı, farkındalık yaratarak müzikoloji kapsamında alanda yapılacak çalışmaların artmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu amaçtan hareketle gerçekleştirilen bu araştırma kapsamında, öncelikli olarak Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) repertuarında yer alan Kahramanmaraş türküleri ele alınmıştır. Repertuvardaki türkülerin notaları incelenerek, konu, makam, usûl ve ses özellikleri açısından tasnif edilerek yüzdeler oranları tespit edilmiş ve grafiklerle sunulmuştur. Kahramanmaraş türkülerini bu yönleriyle tasnif eden ilk çalışma olması çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. İlaveten, ileriki süreçte sadece TRT repertuarı değil, araştırmacıların alanda derledikleri türkülerin de gerek bu özellikleri gerek türkülerde işlenen motiflerin tasnifi yönüyle ele almalarına, alandaki mevcut boşluğu göreberek kimlik, kültür, müzik bağlamında değerlendirilebilecek çalışmalara da vesile olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışma, Kahramanmaraş türkülerinin konu dağılımının, makam, usûl, ses özelliklerinin neler olduğu sorunsalından yola çıkarak yapılandırılmıştır. Doküman analizi kapsamında TRT Halk müziği repertuarında yer alan yöre türkülerini incelenmiştir.

2. Materyal ve Yöntem

Bu araştırma, doküman analizi ile gerçekleştirilmiş tarama modelinde bir çalışmadır. Doküman analiziyle konuya yönelik yazılı kaynaklardan Kahramanmaraş müziğine ilişkin veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Daha çok "Ne, Nerede, Ne Zaman, Hangi Düzeyde, Ne Kadar Sıklıkta, Nasıl" (Büyüköztürk ve ark., 2018) vb. gibi soruların yanıtlandırılması ile ilgili olan tarama modeli ile de TRT halk müziği repertuarına kayıtlı yöre türkülerini incelenmiştir.

Fransızca'dan dilimize katılan doküman kelimesi, belge anlamına gelmektedir. Doküman analizinin diğer bir karşılığı olarak "belge incelemesi" kullanılabilir (Kıral, 2020). Literatür taramasında çoğunlukla doküman analizi ifadesinin kullanımı sebebiyle bu çalışmada da bu ifadenin kullanımı tercih edilmiştir. Doküman analizi ile yapılan araştırmaların verilerini, çoğunlukla gazete, dergi, günlük, rapor, anket, kitap gibi yazılı verilerin oluşturduğu düşünülür. Ancak fotoğraf, afiş, nota gibi görüntü temelli olan, video, radyo, ses kaydı, belgesel, konser gibi de işitsel/ görsel temelli olan veriler de doküman analizinde kullanılabilen verilerdir. Doküman analizi tek başına kullanılabilen bir yöntemken "içerik analizi yoluyla araştırmaya konu edilen verileri sınıflamaya da yardımcı olmaktadır" (Kıral, 2020).

Bu araştırmanın verilerini, TRT arşivinde yer alan, Kahramanmaraş yöresine kayıtlı olan 78 türkü notası oluşturmaktadır. Bu yönüyle doküman analizinde, kurumsal görsel veriler kullanılmıştır. Araştırma kapsamında notalar konu, makam, usûl ve ses yönüyle sınıflandırılmıştır. Elde edilen bulgular, yüzde değerleri

verilerek grafikler aracılığıyla sunulmuştur. İncelenen notaların listesi TRT repertuvar numarasıyla birlikte Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. TRT halk müziği repertuvarında yer alan Kahramanmaraş yöresine ait türküler

No	Türkü Adı	Repertuvar No
1	Ak Koyun Kara Koyun	5253
2	Anam Beni Haslarınan Hasladı	356
3	Ben Atımı Nallatırım	212
4	Ben Bir Gazoğluyum Kendi Elimde	4545
5	Bilal’imsın Bilal’ım	417
6	Bin Derdim Var İdi Bin Daha Oldu	710
7	Biner Atın İyisine	4059
8	Bir Durna Uçurdum Hublar Gölünden	2795
9	Bir Sen Kaldın Felek Bana Gülecek	3654
10	Bismi Şah Allah Allah	4907
11	Bugün Ben Şahımı Gördüm	4198
12	Çamdan Sakız Akıyor	321
13	Çayıra Serdim Postu	4539
14	Çıksam Baksam Görünür Mü	525
15	Çiy Köfteler Ne Acı	469
16	Evleri Fadime’li	2282
17	Gayabaşı Dirgenlik	325
18	Gine Geldi Yaz Baharın Ayları	345
19	Gökte Uçan Huma Kuşu	642
20	Güzel Ne Güzel Olmuşsun	602
21	Havada Kar Sesi Var	653
22	İşte Gidiyorum Çeşm-İ Siyahım	3999
23	Kale Benim Kar Benim	4950
24	Kaleden İniyordum	2011
25	Kanadım Deydi Sevdaya	2855
26	Kara Çadır Düzdendir	767
27	Kara Tavuk Cücüğü	695
28	Körpe İken Kırdın Felek Dalımı	3665
29	Maraş’tan Bir Haber Geldi	4060
30	On İki Şubattır Kurtuluş Günü	340
31	Paytonumun Tekeri	4540
32	Sarı Kaya Sarı Kaya	4538
33	Seher Yeli Nazlı Yare	808
34	Sürmelimin Gözlerine Mailem	4541
35	Tükenmek Bilmiyor Kara Günlerim	4161
36	Yamacımdan Gelen Küçücük Gelin	3599
37	Yine Göynüm Havalandı	4544
38	Yüce Dağdan İndirdiler	3956
39	Zeyno Bana Kar Getir	3462
40	Dokuzlu	118
41	Maraş Oyun Havası	116
42	Oyun Havası	607
43	Oyun Havası	609

44	Sıçratma Oyun Havası	608
45	Üç Ayak	131
46	Antep’in Etrafı Allı Karalı	909
47	Bilmem Bu Feleğin Nesi Var Bende	439
48	Bir Çiçek Açılmış	412
49	Bir Yiğit De Anasından Doğuşun	438
50	Deli Gönül Bizim Ele Gidersen	893
51	Gine Efkar Bastı Garip Gönülümü	207
52	Her Sabah Her Sabah Çıkın Göklere	242
53	Lokman Hekim Senden Destur Alırdı	298
54	Yosun Tutmuş Pınarları Akmıyor	437
55	Ateşi Aşkına Yaktım Özümü	243
56	Bana Yücelerden Seyreden Dilber	19
57	Ben De Bir İnsan Oğluyum	21
58	Bir Elinde Kadeh Var	866
59	Bu Yıl Benim Yeşil Bağım Kurudu	23
60	Ceyhan Suyu Gibi Bahar Ayında	25
61	Dedim Kaşın Zülfikar Mı Dedi Ki Yoh Yoh	170
62	Dokunma Keyfine Yalan Dünyanın	28
63	Ey Erenler Bir Kamile Danıştım	35
64	Ey Gönül Hüsnü Hal Fazilet	226
65	Gücenme Ey Sofu Baba	40
66	Güvenme Dünyada Malım Var Diye	868
67	Güzelim Bir Derde Düştüm	179
68	Hele Bak Saçlarıma	265
69	Karaman’ın Koyunu	1076
70	Karlı Dağlar Kara Bulut İçinde	1073
71	Kırma Hatırımı Gül Yüzlüm Benim	47
72	Kırvem Bu Yıl Bu Dağlarda	1075
73	Meğer Susuz Kalır İmiş	49
74	Mevlam Bana Ömür Vermiş Boşu Boşuna	192
75	Sana Hasret Sana Vurgun Gönülümüz	198
76	Seyyah Olup Pazar Pazar Dolaştım	61
77	Söyle Dilber Suçum Nedir	62
78	Bende Eyyub’un Sabrı Yok	1101

Kahramanmaraş yöresine ait olan TRT repertuvarında yer alan türküler konu, makam, usûl, ses özellikleri (ses genişliği, pes ses, tiz ses) yönüyle tek tek ele alınarak incelenmiştir. Elde edilen veriler, yüzdelerinin verildiği grafiklerle açıklamalarıyla birlikte paylaşılmıştır.

3. Bulgular ve Tartışma

Çalışmanın bulguları kapsamında, Kahramanmaraş türkülerinin konularına göre sınıflandırması yanı sıra

makam, usûl, ses özelliklerine göre dağılımına yer verilmiştir. Kahramanmaraş türkülerinin konu dağılımına değinmeden önce, farklı araştırmacıların, türkülerin konu sınıflandırmasına ilişkin görüşlerine yer vermenin faydalı olacağı düşünülmektedir. Araştırmacıların yaptıkları sınıflandırmaların birbirleriyle benzerlikler göstermesinin yanı sıra farklı sınıflandırmalar olduğu da görülür. Cem Dilçin (1997) yaptığı sınıflandırmada türkülerini konularına göre 10 başlık altında toplamaktadır. Bunlar; 1. çocuk türküleri, 2. ninniler, 3. aşk türküleri, 4. doğa türküleri, 5. kahramanlık ya da asker türküleri, 6. tören türküleri, 7. karşılıklı türküler, 8. iş türküleri, 9. ağıtlar, 10. oyun türküleridir. Mehmet Özbek'in (1998) sınıflandırmasında ise bazı türküler aynı sınıfa dahil edilerek daha büyük gruplandırmalar yapıldığı dikkati çeker. Tablo 2'de Özbek'in türkü sınıflandırması verilmiştir.

Tablo 2. Mehmet Özbek'in türkü sınıflandırması

1.Lirik Türküler	1.1.Aşk türküleri 1.2.Gurbet türküleri 1.3.Ağıtlar 1.4.Ninniler
2.Satirik Türküler	2.1.Komik türküler 2.2.Taşlamalar
3.Olay Türküleri	3.1.Tarihi türküler (Destan, gezi ve kahramanlık gibi) 3.2.Eşkıya türküleri
4.Tören ve mevsim türküleri	4.1.Kına, düğün türküleri 4.2.Mezhep ve itikat türküleri
5.İş türküleri	5.1.Esnaf türküleri
6.Pastoral türküler	6.1.Doğa türküleri
7.Didaktik türküler	
8.Oyun türküleri	8.1.Ritmik dans türküleri 8.2.Temsil oyun türküleri

Boratav'ın (1982) yaptığı sınıflandırmada türkülerini öncelikle konuları ve söylendikleri yer ve işlevleri açısından iki kategoriye ayırdığı görülür (Tablo 3). Cahit Öztelli de (1973), Boratav (1969) gibi önce türkülerini, olaylı türküler ve duygusal türküler olmak üzere iki ana grupta sınıflandırmıştır. Bu iki grubun daha detaylı sınıflandırmasına dahil edilen türküler şunlardır; ninniler ve çocuk türküleri, doğa ve çoban türküleri, aşk türküleri, tören ve mevsim türküleri, iş ve esnaf türküleri, eşkıya ve cinayet türküleri, kahramanlık türküleri, ağıtlar, mizah türküleri, dramatik oyunsu türküler, dans-oyun türküleri. Türküleri konularına göre sınıflandıran bir başka araştırmacı Dizdaroğlu'dur (1969). Dizdaroğlu'nun sınıflandırmasında yer alan konu başlıkları şöyledir; 1. Çocuk türküleri ve ninniler, 2. Doğa türküleri, 3. Kahramanlık türküleri, 4. Aşk türküleri, 5. Askerlik türküleri, 6. İş türküleri, 7. Acı olaylarla alakalı türküler, 8. Tören türküleri, 9. Eşkıya türküleri, 10. Komik türküler, 11. Ağıtlar, 12. Oyun türküleri, 13. Diyaloga dayalı türküler.

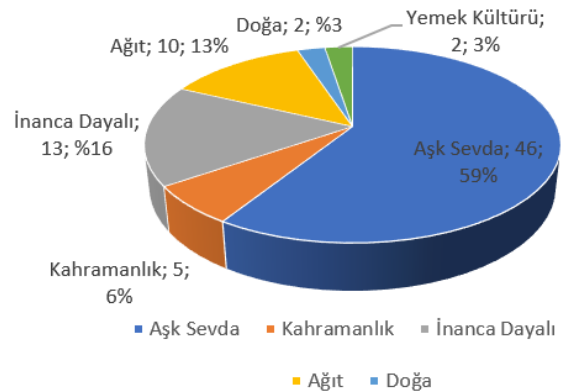
Tablo 3. Pertev Naili Boratav'ın türkü sınıflandırması

A. Konularına göre yapılan sınıflandırma;	B. Söylendiği yer, işlev gibi özellikler açısından yapılan ikinci grup sınıflandırma;
A.1. Lirik türküler	B.1. İş türküleri
A.1.1. Ninniler	B.2. Tören türküleri
A.1.2. Aşk türküleri	B.3. Bayram türküleri
A.1.3. Gurbet, askerlik, hapisane türküleri	B.4. Düğün türküleri
A.1.4. Ağıtlar	B.5. İnanç ve din türküleri (mezhep törenleri)
A.1.5. Diğer duygularla ilgili olanlar	B.6. Ağıt törenlerinde söylenen türküler
A.2. Taşlama ve komik türküler	B.7. Oyun ve dans türküleri
A.3. Anlatı türküleri	B.8. Çocuk oyunları türküleri
A.3.1. Efsaneleri konu alan türküler	B.9. Büyük oyunları türküleri
A.3.2. Yöreye veya kişiye has türküler	
A.3.3. Tarihsel konulu türküler	

Akbaba (2002) da tüm bu sınıflandırmalardan yola çıkarak literatür incelemeleri neticesinde türkülerin şu şekilde sınıflandırılmasının mümkün olduğunu ifade eder; aşk ve sevdada türküleri, yer adlarıyla söylenen türküler, askerlik türküleri, doğal varlıklarla ilgili türküler, bitkilerin konu edildiği türküler, hayvanların konu edildiği türküler, diyaloga dayalı türküler, oyun-tören türküleri, ağıtlar, anlatı-hikâyeli türküler gibi.

3.1. Kahramanmaraş Yöresi Türkülerinin Konu Açısından İncelenmesi

Bu araştırmada ele alınan Kahramanmaraş türkülerinde konu yoğunluğuna bağlı olarak aşk ve sevdada, yer adı, kişi adı, oyun ve tören, ağıt konularına ilişkin örnekler sunulmuştur (Şekil 2).

Şekil 2. Kahramanmaraş türkülerinde işlenen konular.

TRT arşivinde yer alan Kahramanmaraş türkülerini incelendiğinde aşk-sevdada (%59) en çok işlenen konu olmuştur. Aşk-sevdadan sonra en çok işlenen konu inanca dayanmaktadır. İnanca dayalı konu kapsamında deyiş ve semahların (%16) varlığı dikkati çeker.

Sonrasında ağıt (%13) ve kahramanlık (% 6) konuları işlendiği görülür. En az kullanılan konuların doğa (%3) ve yemeğe (%3) ilişkin konular olduğu tespit edilmiştir.

3.1.1. Aşk ve sevd türkükleri

Bir süre sonra kimin yazdığı ya da bestelediği bilinmeyen türküler doğduğu toplumun duygularını ve düşüncelerini yansıtan eserlerdir. Bu nedenle de türkülerin çok büyük bir kısmı lirik türkülerden oluşmaktadır. Türk insanının duygusal yapısı da göz önüne alındığında aşk ve sevd konularının türkülerdeki baskınlığı anlaşılabilir bir durumdur. Kahramanmaraş türkülerinde de bu durum farklı değildir.

Kahramanmaraş türkülerinin sözleri incelendiğinde en fazla konunun aşk ve sevdaya (Şekil 3) dair olduğu görülür (Çalışma kapsamında kullanılan tüm notalara, TRT Halk Müziği Arşivi (1948)'den ulaşılmıştır).

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR SIRA NO: 5253
İNCELEME TARİHİ: 20.06.2019

DERLEYEN:
İbrahim CAN

YÖRESİ:
KAHRAMANMARAŞ / ELBİSTAN

AK KOYUN KARA KOYUN

KİMİNDEN ALINDIĞI:
İrfan SÖYSÜREN

DERLEME TARİHİ:
-

NOTAYA ALAN:
İbrahim CAN

İSAZ
AK KO...YUN KAR RA KO...YUN AK KO...YUN KA RA KO...YUN
TU...TUP ÇA...DI RA KO...YUN TU...TUP ÇA...DI RA KO...YUN
KI ZİN CÖN LÜ VAR Gİ...Bİ KI ZİN CÖN LÜ VAR Gİ...Bİ
AR...DI MA...A NEY KO...YUN PE Şİ...NE BA...BEY KO...YUN
SA MAN LİK Dİ LU SA...MAN SA MAN LİK Dİ LU SA...MAN
EL...LER DÜ...GÜN E Dİ...YOR...Bİ ZİRA...DÜ...GÜN...NE...ZA MAN

Şekil 3. Aşk sevd türküsü.

3.1.2. Değişler

Değiş, geçmişten günümüze Anadolu toprakları üzerinde yaşamış her inanca sahip halkın kullandığı bir ifadedir. Zamanla, "halk arasında oluşturulan edebiyatın ve müziğin temel terimlerinden biri haline gelmiştir" (Kova, 2014). Duygulu (1997), deyişi açıklarken Anadolu Aleviliğinin inanca ilişkin uygulamalarını, öğretici üslupta ve felsefi bir bakış açısıyla anlatan eserler şeklinde ifade eder. Alevî-Bektaşî inancı içerisinde kendisine çok özel bir anlam yüklenen son derece önemli bir tür olarak karşımıza çıkar. Kahramanmaraş yöresinde yaygın olarak görülen deyişe, Hüseyini makamına sahip deyiş (Şekil 4) örnek olarak verilebilir.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR SIRA NO: 1795
İNCELEME TARİHİ: 19.2.1986

DERLEYEN:
HAZİM COŞKUN

DERLEME TARİHİ:
-

YÖRESİ:
KAHRAMAN MARAŞ

BİR DURNA UÇURDUM HUPLAR GÖLÜNDE

KİMİNDEN ALINDIĞI:
GÜZEL POŞE

NOTAYA ALAN:
MUSTAFA ÖZÜL

SÜRESİ:
-

BİR DUR NA U ÇUR DU...M HUPLAR GÖ...
LÜN DE...N HUPLAR GÖ...LÜN DE...N A MAN A MAN
A MAN NA MAN BİLMEH KI NE OL DU
HA LI DUR NA NI...N BİLMEH SAH RA LAR DA
DAĞ LAR SAY RIN DA
NE RE DE ME KA NI VA...H VA...H VA...H
E LI DU...R NA NI...N E LI DU...R NA NI...N

Şekil 4. Değiş örneği.

3.1.3. Yer adlarıyla ilgili söylenen türküler

Kahramanmaraş türkülerinin bir kısmı belli bir yerin adı verilerek de söylenmektedir. Yer adının kullanıldığı Maraş yöresine ait türküyü örnek olarak TRT Halk Müziği Arşivi'nde yer alan "Antep'in Etrafı Alı Karalı" türküsü (repertuar numarası 909) verilebilir. Ayrıca içinde Maraş adının ya da Maraş'ta bir yerin adının geçtiği farklı yörelere ait türküler de bulunmaktadır. Buna örnek olarak; Antep türküsü ("Maraş'tan Bir Habar Geldi", repertuar numarası 855), Şanlıurfa yöresine kayıtlı türküler ("Maraş Maraş Derler Bu Nasıl Maraş", repertuar numarası 301 ve "Bir Ay Doğdu Maraş'tan", repertuar numarası 95), Osmaniye yöresine ait bir ağıt ("Maraş'tan Seğmen Yörüdü", repertuar numarası 787) verilebilir. Bu durum aslında aşk ve sevd türkülerinde sevilen kişinin adı verilerek de (Şekil 5) yapılmaktadır (Eminem, Bilalim, Zeynom vb.).

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. No 417 22.6.1973

DERLEYEN:
M. SARİSÖZEN

DERLEME TARİHİ:
12.5.1952

YÖRESİ:
MARAŞ

BİLÂLİMSİN BİLÂLİM

KİMİNDEN ALINDIĞI:
AZMİ İŞİKLİ

NOTAYA ALAN:
M. SARİSÖZEN

SÜRE:
-

1) Bİ LÂ LIM SIN Bİ LÂ LIM OĞ LAN SA NA YAN DIM BİR YAS TIK DA
2) MASA ÖS TÜN DE PEK MEZ OĞ LAN SA NA YAN DIM BU PEK MEZ BA
YA TA LIM Bİ LÂ LIM BİR YAS TIK DA YA TA LIM Bİ LÂ LIM
NA YET MEZ Bİ LÂ LIM BU PEK MEZ BA NA YET MEZ Bİ LÂ LIM

Şekil 5. Kişi adının geçtiği türkü örneği.

3.1.4. Kahramanlık türkükleri

Türk toplumu, tarihi boyunca askerliğe ayrı bir önem ve değer vermiş, vatan için en kutsal görevlerden biri olarak görülmüştür. Dolayısıyla türkülerde de savaş, kahramanlık, askerlik kavramları geçmektedir. Kahramanlık türküsüne aşağıdaki türkü (Şekil 6) örnek olarak verilebilir.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 340- 3 / 6 / 1973

YÖRESİ
K. MARAŞ

KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK MEHMET TEMİZ

SÜRE:

ON İKİ ŞUBATTIR
(K. Maraş Kurtuluş Türküsü)

DERLEYEN
M. SARIŞÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARIŞÖZEN

ON İ Kİ ŞU BATIR KURTU LUŞ GÜ NÜ Ö GÜN MU RA DI NA ER Dİ MA
RAŞ LI
HER TA RAP TA YAP TI KI KAT İBA DÜ GÜ NÜ Ö GÜN MU RA
DI NA ER Dİ MA RAŞ LI
İP TI DA SA YA SI MA GAR DE RE LER DE AK TI DÜŞ MA
Bİ TİR Dİ DÜŞ MA NI SA ŞİR Dİ AK LIN Yİ TİR Dİ
HER NA NI TOP LU ZU PEK Lİ BOM BA LI GÜŞ MA NI
MA RAŞ DÜŞ MA YUM RUK LA SO
NI NI SÜR DÜ GÜ TÜR DÜ A TA TÜR KE
PİY LA KUR DI MA RAŞ DÜ Lİ Ö GÜN MU RA
SE LÂM VER Dİ MA RAŞ LI
DI NA ER Dİ MA RAŞ LI

Şekil 6. Kahramanlık türküsü.

3.1.5. Oyun ve tören türküleri

Oyun ve tören türkülerinin de Kahramanmaraş müzik kültüründe payı fazladır. Öztelli (1973), Türk halk oyunlarının kökeninin şaman ayinlerine kadar uzandığına değinir. Zamanla bu ayin törenleri halk oyunlarına dönüşmüştür. Kahramanmaraş birden fazla bölgenin geçiş noktasında bulunduğundan çok çeşitli oyun türü bulunur. En büyük payını halaya ait olduğu görülür. TRT Halk Müziği repertuarına kayıtlı bir halay (Şekil 7) örnek olarak verilmiştir.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 118
İNCELEME TARİHİ: 27. 9. - 1977

YÖRESİ
MARAŞ

KİMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ:

DOKUZLU

DERLEYEN
M. SARIŞÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARIŞÖZEN

DI NE RA TI NI Yİ Sİ NE
KA RA CA Dİ RIS ME TU TA
SE Nİ VU RAN DAĞ LI MİY Dİ
Gİ DER YO LUN KI Yİ Sİ NA (SAZ - - - - -)
AL TIN KI LİÇ PAS MI TU TA
KUR SUN LA RI YAG LI MİY Dİ
ME ME DA LI Yİ VUR MİS LA (SAZ - - - - -)
A NA NAĞ LAR BA CI NAĞ LAR
E LOG LU SE Nİ VU RUR KE N

Şekil 7. Halay örneği.

Akbaba'ya (2002) göre oyun türkülerinden en çok bilineni kına gecelerinde söylenen türkülerdir. Kahramanmaraş'ta kına türküleri genellikle kadınlar

arasında söylenmektedir. TRT halk müziği repertuarına kayıtlı olan türkü (Şekil 8, repertuar no 356), yörede söylenen kına türküsüne örnek olarak verilebilir.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 356
TARİH: 22/6/1973

YÖRESİ
ELİSTAN-ELMALI KÖY

KİMDEN ALINDIĞI
ALİRZA TÜKSE

SÜRE:

ANAM BENİ HASLARINAN HASLADI

DERLEYEN
M. SARIŞÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARIŞÖZEN

A NAM BE Nİ HAS LA RI NAN HAS LA DI SAĞ LA DJ MI
YU KA RI DAN İ VİL İ VİL GÖÇ BE LİR AŞ SA Şİ DAN
Bİ Zİ ME LİN HAR MAN LA RI SAV RU LUR SAV RU LUR SA
GÜL SU Yİ LE İS LA DJ A NAM BE Nİ GUR BET İ ÇİN
KI NA CI LAR BEÇ ŞE LİR KI ZA NA DAN AY RIL MA Şİ
SÂE TA Nİ NA BEÇ ŞE LİR A NA DAN AY RI LAN SA Şİ
BES LE DJ GEL GÜLE GÜ LE AY RI LA LIM A NAM DAN
GÜÇ BE LİR ÇEV RI LİR

(1)
Anam beni haslarınan hasladı
Saçlarını gülsuyu ile ısladı
Anam beni gurbet için besledi
Gel güle güle ayrılmamdan

(2)
Yukarıdan iyil göç gelir
Aşağıdan kınacılar geç gelir
Kız anadan ayrılması güç gelir
Gel güle güle ayrılmamdan

(3)
Bizim elin harmanları savrulur
Savrulurda sağ yanına devrilir
Anadan ayrılan başı çevrilir
Gel güle güle ayrılmamdan

Şekil 8. Kına türküsü örneği.

3.1.6. Ağıtlar

Çoğunlukla ölüm, ayrılık ve özlem acısını dile getirmek için söylenen türkülerdir. Genellikle yaşanan talihsiz olayların ardından dile getirilen acıyı anlatmak için kullanılan ifadelerden doğar. Kahramanmaraş yöresine ait ağıda şu türkü (Şekil 9, repertuar numarası 4059) örnek olarak verilebilir.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No: 4059
İNCELEME TARİHİ: 6. 5. 1996

YÖRE
KAHRAMANMARAŞ/Elistan

KAYNAK KİŞİ
MESUT YINANÇ

SÜRE: 63

BİNER ATIN İYİSİNE

DERLEYEN
MESUT YINANÇ

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MESUT YINANÇ

DI NE RA TI NI Yİ Sİ NE
KA RA CA Dİ RIS ME TU TA
SE Nİ VU RAN DAĞ LI MİY Dİ
Gİ DER YO LUN KI Yİ Sİ NA (SAZ - - - - -)
AL TIN KI LİÇ PAS MI TU TA
KUR SUN LA RI YAG LI MİY Dİ
ME ME DA LI Yİ VUR MİS LA (SAZ - - - - -)
A NA NAĞ LAR BA CI NAĞ LAR
E LOG LU SE Nİ VU RUR KE N

Şekil 9. Ağıt örneği.

BİNER ATIN MİSİNE
-2-

HA BER VE RİN DA YI SI NA (SAZ - - - - -)
E LİN Kİ Zİ YAS MI TU TA R
E LİN KO LUN BAĞ LI MIY DI

HA BER VE RİN DA YI SI NA (SAZ - - - - -)
EL Kİ Zİ DİR YAS MI TU TA R
SE NİN KO LUN BAĞ LI MIY DI

ME ME DA LI ME ME DA LI (SAZ - - - - -)
ME ME DA LI ME ME DA LI
ME ME DA LI ME ME DA LI

MEM LE KE TİN GON CA GÜ LÜ (SAZ - - - - -)
MEM LE KE TİN GON CA GÜ LÜ
MEM LE KE TİN GON CA GÜ LÜ

OR DU LA RİN ŞEN BÜ LÜ (SAZ - - - - -)
OR DU LA RİN ŞEN BÜ LÜ
OR DU LA RİN ŞEN BÜ LÜ

BİNER ATIN MİSİNE
GİDER KOLUN KIYISINA
MEMED ALTI YURUMLAR
HABER VERİN DAYISINA

KARA CADIR İS Mİ TUTAR
ALTIN KILIC PAS Mİ TUTAR
ANAN AĞLAR BACIN AĞLAR
ELİN KIZI YAS MI TUTAR
(EL KIZDIR YAS MI TUTAR)

SENİ YURAN DAĞLI MIYDI
KURSUMLARI YAGLI MIYDI
ELOĞLU SENİ VURURKEN
ELİN KOLUN BAĞLI MIYDI
(SENİN KOLUN BAĞLI MIYDI)

BAĞLANTI:
MEMED ALI MEMED ALI
MEMLEKETİN GONCA GÜLÜ
ORDULARIN ŞEN BÜBÜLÜ

BAĞLANTI

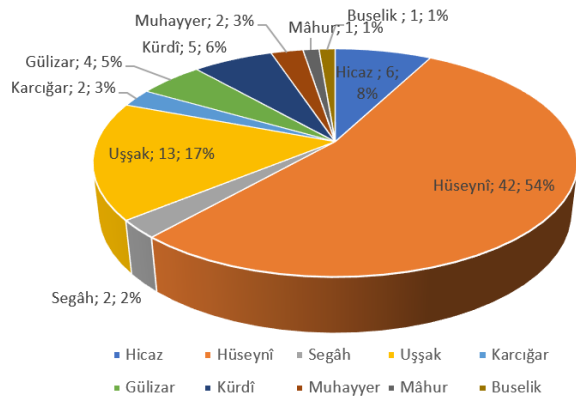
BAĞLANTI

Şekil 9. Ağıt örneği (devamı).

3.2. Kahramanmaraş Yöresi Türkülerinin Makam, Usûl ve Ses Özelliği Açısından İncelenmesi

Bu bölümde, Kahramanmaraş yöresine ait TRT halk müziği repertuarına kayıtlı olan türkülerin notaları makam, usûl ve ses özellikleri yönüyle incelenmiş, veriler grafik olarak gösterilmiştir.

3.2.1. Kahramanmaraş türkülerinin makam dağılımı
Kahramanmaraş türkülerinin notaları makamsal olarak incelendiğinde ortaya çıkan veriler, grafik olarak Şekil 10'da gösterilmiştir.

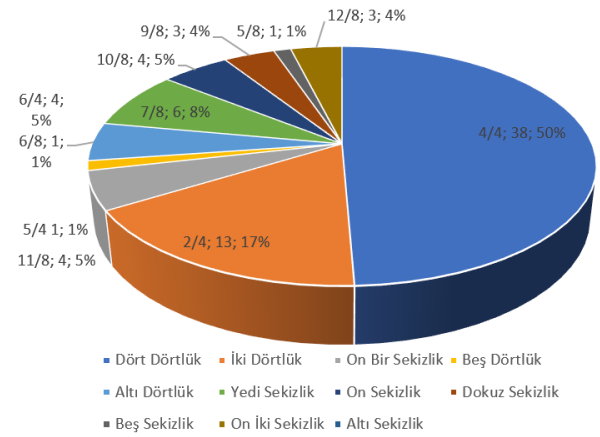
Şekil 10. Kahramanmaraş türkülerinde makam dağılımı.

Şekil 10'da görüldüğü üzere Kahramanmaraş türkülerinde en çok Hüseynî makamı (%54) kullanılmıştır. Hüseynî makamının ardından en sık kullanılan makam Uşşak makamıdır (%17). Onları sırasıyla Hicaz makamı (%8), Kürdî makamı (%6), Gülizar makamı (%5), Muhayyer (%3), Karcığar (%3) ve Segâh makamı (%3) takip etmektedir. Kahramanmaraş

türkülerinde en az kullanılan makamların Mâhur ve Bûselik olduğu tespit edilmiştir.

3.2.2. Kahramanmaraş türkülerinin usûl dağılımı

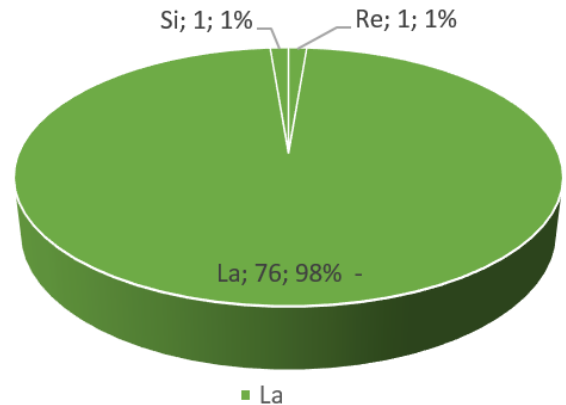
Kahramanmaraş türkülerinin notaları usûl açısından incelendiğinde ortaya çıkan veriler aşağıda Şekil 11'de gösterilmiştir. Şekil 11'e göre Kahramanmaraş yöresine kayıtlı türküler incelendiğinde, en çok kullanılan usûlün 4/4'lük (%50) olduğu görülür. Onu sırasıyla 2/4'lük (%17), 7/8'lik (%8), 10/8'lik (%5), 6/4'lük (%5) ve 11/8'lik (%5) türküler takip eder. 12/8'lik ve 9/8'lik usûllerin kullanım oranı %4 olup kullanıldığı tespit edilen diğer usûller birer türkülle 5/8'lik, 6/8'lik ve 5/4'lüktür.

Şekil 11. Kahramanmaraş türkülerinde kullanılan usûller.

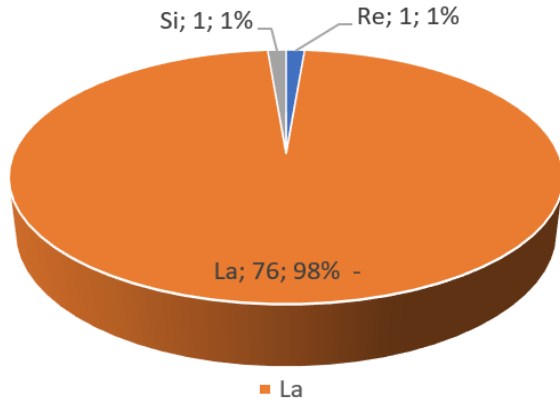
3.2.3. Kahramanmaraş türkülerinin ses özellikleri

Kahramanmaraş ses özellikleri başlığı altında, TRT halk müziği repertuarında yer alan Kahramanmaraş yöresine kayıtlı 78 türkü karar sesi, en pes ses, en tiz ses ve ses genişliği açısından incelenmiştir. Kahramanmaraş türkülerinin karar sesleri incelemesinde (Şekil 12) tüm türkülerde yüksek oranda la sesinin karar sesi olarak kullanıldığı devamında re ve si seslerinin de görüldüğü tespit edilmiştir.

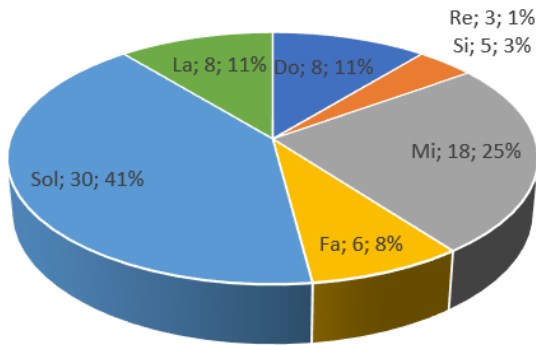
Şekil 12. Kahramanmaraş türkülerinde kullanılan karar sesleri.

Şekil 13'te görüldüğü üzere Kahramanmaraş türküleri en çok La sesi (%98) bitmektedir. Diğer bitiş sesleri Re (%1) ve Si (%1) sesleridir.

Şekil 13. Kahramanmaraş türkülerinin bitiş ses dağılımı.

Kahramanmaraş türküleri, kullanılan en tiz sesler açısından incelendiğinde en çok kullanılan tiz sesin Sol sesi (%41) olduğu tespit edilmiştir. Onu Mi sesi (%25), Do (%11) ve La (%11) sesleri takip eder. Yörede en az sıklıkla kullanılan tiz seslerin Fa sesi (%8), Si sesi (%3) ve Re sesi (%1) olduğu saptanmıştır (Şekil 14).

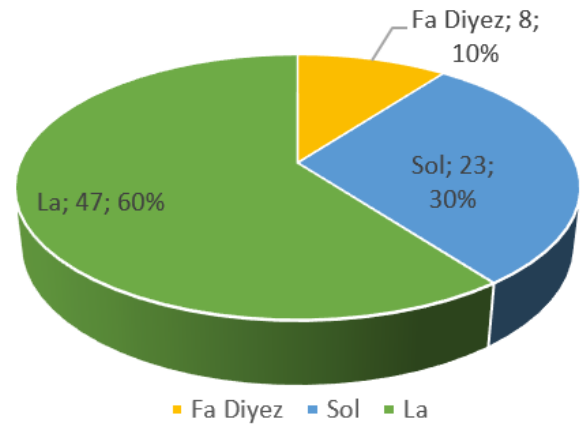

Şekil 14. Kahramanmaraş türkülerinde kullanılan en tiz seslerin dağılımı.

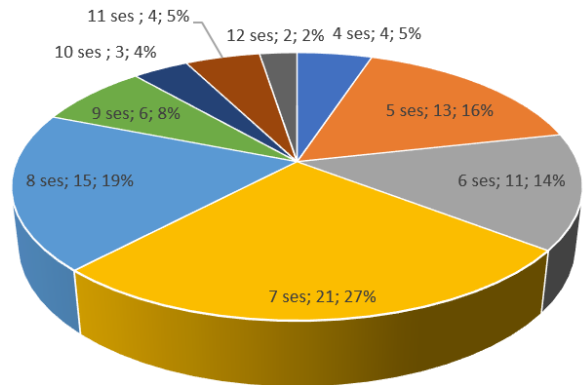
Kahramanmaraş türküleri, kullanılan en pes sesler açısından incelendiğinde en çok kullanılan pes sesin La sesi (%60) olduğu tespit edilmiştir. Onu Sol sesi (%30) takip eder. Yörede en az sıklıkla kullanılan pes sesin Fa diyez sesi (%10) olduğu saptanmıştır (Şekil 15).

Kahramanmaraş türkülerinin notaları ses genişliği açısından incelendiğinde ortaya çıkan veriler grafik olarak Şekil 16'da gösterilmiştir.

Şekil 16'ya göre Kahramanmaraş türkülerinde en çok 7 ses genişliğinin kullanıldığı görülür. Onu 8 ses (%19), 5 ses (%16), 6 ses genişliği (%14) takip eder. En az kullanılan ses genişliği 12 sestir (%2).

Şekil 15. Kahramanmaraş türkülerinde kullanılan en pes seslerin dağılımı.

Şekil 16. Kahramanmaraş türkülerinde ses genişliği dağılımı.

4. Sonuç

Kahramanmaraş dünyanın en önemli medeniyetlerine ev sahipliği yapmıştır. Bu bakımdan çok köklü ve geniş yelpazeli bir kültürel mirasa sahiptir. Yörede geçmişten günümüze pek çok kültürel unsurlar sürdürülmektedir. Yöre, kültürün estetik boyutu olan müziğe ilişkin çok zengin kültürel verilere sahiptir. Literatür incelemesinde Kahramanmaraş müziğine ilişkin yapılmış çalışmaların az sayıda olması bu çalışmanın yapılmasını tetikleyici unsur olmuştur. Kahramanmaraş'a ilişkin yapılacak çalışmalara ve konuya ilgi duyan kişilere katkı sunacağı düşünülmektedir.

Yüksek lisans tezinden üretilen bu makale kapsamında TRT halk müziği repertuarında yer alan Kahramanmaraş türkülerinin notaları titizlikle incelenmiş, konu, makam, usûl ve ses özelliklerine ilişkin verilerin yüzdelik değerleri saptanmıştır.

Çalışma sonucunda ulaşılan bilgiler ışığında incelenen 78 Kahramanmaraş türkü notası içinde 46 türküde işlenen konunun aşk ve sevdâ olduğu görülür. Onu 13 türkü ile inanca dayalı türküler takip etmektedir. Bu durum yörenin inancına ilişkin bilgi vermesi açısından önem arz eder, bu yönüyle yörenin özellikle halk kültürüne ilişkin çalışmalar yapan araştırmacılar için önemli bir veri kaynağı olduğu düşünülmektedir. 10 türkünün ağıt olduğu saptanmıştır, onu 5 türkü ile kahramanlık

konusunu işleyen türkülerin varlığı dikkati çeker. Gerek ağıt, gerek kahramanlık türkülerinin varlığı, yörede 22 gün boyunca süren savaş neticesinde 12 Şubat 1920 tarihinde kurtuluşu ile açıklanır bir durumdur. Zafere ulaşmaya kadar bu uğurda dökülen kanlar, türkülerde yansımaları bulmuştur. 2 türkü ile işlenen en az konu yemek kültürüdür. Gerek yemek çeşitliliği gerek yemek kültürü olarak geniş bir yelpazeye sahip olan yörenin türkülerinde bu özelliklerinin az oranda yansımaları bulmuş olması dikkat çekicidir.

Kahramanmaraş türkülerinin notaları makam açısından incelendiğinde 78 türküden 42 türkünün Hüseyni makamına sahip olduğu saptanmıştır. Yörede en fazla kullanılan makamın Hüseyni olması, Türkiye'deki türkülerin çoğunlukla Hüseyni makama sahip olması ile de açıklanabilir bir durumdur. Hüseyni'den sonra Kahramanmaraş türkülerinde en çok sırasıyla; 13 türküde Uşşak, 6 türküde Hicaz, 5 türküde Kürdi, 4 türküde Gülizar, 2'şer türküde Segâh, Karcığar, Muhayyer, 1'er eserde ise Mâhur ve Bûselik makamlarının kullanıldığı sonucuna varılmıştır.

Yöre türkülerine ilişkin notaların incelenmesi neticesinde türkülerin %67 oranında basit usullerden kullanılmış olup, geri kalan türkülerde %33 aksak usullerin tercih edildiği saptanmıştır. Bu durum halk müziğinde güneydoğu bölgesinde tercihen kullanılan usullerle paralellik göstermektedir.

Yöre türkülerini ses özellikleri açısından incelenirken TRT repertuarında yer alan türkü notasındaki başlangıç sesi, bitiş sesi ve ses genişliği ele alınmıştır. Bu kapsamda sonuç olarak; yüksek oranda karar sesinin La, bitiş sesi olarak La (%98), en tiz ses kullanımında Sol sesinin(%41), En pes ise La sesinin (%60) kullanıldığı saptanmıştır. Ses genişliği açısından yapılan nota incelemesinde en çok kullanılan aralığın 7 ses (%27) olduğu görülür.

Katkı Oranı Beyanı

B.T.K (%50) ve D.U.Y (%50) çalışmanın tasarlanması. B.T.K (%50) ve D.U.Y (%50) kaynak araştırma ve düzenleme. B.T.K (%50) ve D.U.Y (%50) makalenin yazımı. B.T.K (%50) ve D.U.Y (%50) makalenin gönderimi ve revizyonu. Yazarlar makalenin son halini inceleyip onaylamıştır.

Çatışma Beyanı

Yazarlar bu çalışmada hiçbir çıkar ilişkisi olmadığını beyan etmektedirler.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Bu makale, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsünde yapılan "Kahramanmaraş Müzik

Kültürünün İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Kaynaklar

- Akbaba MF. 2002. Kahramanmaraş türkülerini üzerine bir inceleme. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye, ss. 229.
- Avgın A, Bilginer M. 2017. Hz. Mevlâna mevlevilik ve Maraş mevlevihânesi. Dulkadiroğlu Belediyesi Yayınları, Kahramanmaraş, Türkiye, pp. 165.
- Aydın, G. 2019. Kahramanmaraş'ta dini musiki. Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa, Türkiye, ss. 170.
- Boratav PN. 1982. 100 Soruda Türk halk edebiyatı. Bilgesu Yayıncılık, İstanbul, Türkiye, pp. 248.
- Büyükoztürk Ş, Kılıç Çakmak E, Akgün Özcan E, Karadeniz Ş, Demirel F. 2018. Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, Türkiye, ss. 392.
- Çalış H. 2014. Halk oyunları ve geleneksel giyim, Akdeniz'in altın kenti Kahramanmaraş. Kahramanmaraş İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Kahramanmaraş, Türkiye, ss. 329.
- Dilçin C. 1997. Türk şiir bilgisi. Türk Dil Kurumu, Ankara, Türkiye, pp. 531.
- Dizdaroğlu H. 1969. Halk şiirinde türler. Türk Dil Kurumu, Ankara, Türkiye, ss. 146.
- Duygulu M. 1997. Alevî Bektâşi müziğinde deyişler. Sistem Ofset, İstanbul, Türkiye, ss. 257.
- Duygulu M. 2014. Türk halk müziği sözlüğü. Pan Yayıncılık, İstanbul, Türkiye, ss. 516.
- Ekici M. 2004. Halk bilgisi (folklor) derleme ve inceleme yöntemleri. Geleneksel Yayıncılık, Ankara, Türkiye, ss. 261.
- Ekici M. 2008. Derleme yöntem ve teknikleri, Türk halk edebiyatı el kitabı. Grafiker Yayınevi, Ankara, Türkiye, ss. 438.
- Kıral B. 2020. Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. Siirt Üniv Sos Bil Enst Derg, 15: 170-189.
- Kova Ö. 2014. TRT repertuarında bulunan deyiş ve semahların müzikal analizi ve değerler eğitimi açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ, Türkiye, ss. 455.
- Özbek M. 1998. Türk halk müziği el kitabı terimler sözlüğü. Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, Türkiye, ss. 216.
- Özbek M. 2010. "Türkü" deyiş geçme, tanı. Türk Yurdu Derg, 269: 19-25.
- Öztelli C. 1973. Evlerinin önu. Özgür Yayınları, İstanbul, Türkiye, ss. 427.
- Pehlivan M. 2010. Kahramanmaraş yöresi halk oyunları derlemesi (resmi rapor-yayınlanmadı). Suzan ve Abdulhakim Bilgili Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü, Kahramanmaraş, Türkiye.
- Taşçı M. 2020. Kahramanmaraş-Afşin yöresi âşıklık geleneği. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya, Türkiye, ss. 115.
- TRT Halk Müziği Arşivi. URL: <http://www.turkuler.com/nota/biyografi.asp?harf=TRT>, (erişim tarihi: 15.12.2021).
- Türk Dil Kurumu. 1948. Edebiyat ve söz sanatı terimleri sözlüğü. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, Türkiye, ss. 595.

THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSES' WAY OF EXPRESSING THE MEANING AND PURPOSE OF LIFE AND THEIR BELIEF IN THE TRANSFORMATIVE POWER OF SUFFERING

Rukiye ÇAKMAK¹, Dilek YILDIRIM GÜRKAN^{1*}, Sevim ÇİMKE¹, Derya ESENKAYA¹

¹Department of Healthcare Management, Yozgat Bozok University, 66900, Yozgat, Türkiye

²Department of Public Health Nursing, Yozgat Bozok University, 66900, Yozgat, Türkiye

³Department of Child Health and Diseases Nursing, Yozgat Bozok University, 66900, Yozgat, Türkiye

⁴Department of Surgical Nursing, Yozgat Bozok University, 66900, Yozgat, Türkiye

Abstract: This study aims to present the relationship among nurses' expressions of the meaning and purpose of life and their belief in the transformative power of suffering. 446 nurses working in two separate hospitals participated in the study. In the data collection, the Transformative Power of Suffering Scale and the Meaning and Purpose of Life Scale were employed. The study concluded that the nurses working in a city hospital, married, and working in the profession for four years or more, find life more meaningful. There was no statistical difference between the transformative power of suffering and demographic variables. A moderate positive relationship between the Meaning of Life scale sub-dimension and the Transformative Power of Suffering Scale and a weak relationship in the negative direction with the meaninglessness of life sub-dimension was discovered. It can be concluded that all of the nurses believe that pain has a transformative power and that the institution they work in and their working time are effective in their outlook on life.

Keywords: Nurse, Meaning of life, Purpose of life, Transformative power of suffering, Hospital, Life

*Corresponding author: Department of Public Health Nursing Yozgat Bozok University, 66900, Yozgat, Türkiye

E mail: dilek.yildirim@yobu.edu.tr (D. YILDIRIM GÜRKAN)

Rukiye ÇAKMAK <https://orcid.org/0000-0003-0088-710X>

Dilek YILDIRIM GÜRKAN <https://orcid.org/0000-0001-8967-7939>

Sevim ÇİMKE <https://orcid.org/0000-0002-2731-7134>

Derya ESENKAYA <https://orcid.org/0000-0002-9865-2036>

Received: March 11, 2022

Accepted: May 30, 2022

Published: July 01, 2022

Cite as: Çakmak R, Yıldırım Gürkan D, Çimke S, Esenkaya D. 2022. The relationship between nurses' way of expressing the meaning and purpose of life and their belief in the transformative power of suffering. *BSJ Pub Soc Sci*, 5(2): 71-77.

1. Introduction

Human beings have made sense of the world they live in, the universe, and life surrounding them throughout life. The concept of "Meaning" is an intelligent expression that this life is worth living (Şentürk and Yakut, 2014). The term meaning is explained as the cognitive and emotional content that a shape, sign, expression, theory carries, and qualifies (Demir and Acar, 1997). The concept of meaning can vary from person to person, from time to time and according to the region of residence. Hence, many authors have expressed the meaning in many ways (Latetan, 1990; Frankl, 2014; Bahadır, 2000). The concept of meaning primarily expresses the positive answers that can be given when faced with the questions whether life is worth living, whether life is lived in a way that is proper for human dignity as a perfect being, and whether a person fulfills what is required of him (Bahadır, 2000).

The search for meaning brings together the paths people follow towards their goals and objectives. Simultaneously, the search for meaning is dynamic; it is a process that includes the efforts to discover, protect, and recreate essential goals and values (Pargament, 2005). Human beings seek to make sense of their life within the

experiences they have gained during their lives. When we look at the history of defining the meaning of life by human beings, it is observed that it emerged in the first days of childhood. The pursuit is a manual and challenging one for the babies. After five, we observe a consistent and stable example in their behavior and a unique style in addressing problems and assignments. The child interprets the events that occur in his/her life before attributing it to himself/herself, and this interpretation plays an active role it imposes on life (Aldler, 2014).

The desire to have a general understanding system that can recognize human life events is one of the basic human needs (Akıncı, 2005). Human beings contemplate the purpose of their existence and desire to reach adequate information and comments. Besides, human beings are after the values and principles that will guide their life (Akıncı 2005). Nietzsche's quote also sums up the meaning and purpose of life: "One who has a reason to live can endure in almost any way." (Tanrıverdi and Ulu, 2018). If there is no meaning in the individual's life, the individual may be prone to end his life (Frankl, 1998). Hence, the meaning and purpose of life are significant to one's life. However, the inability to fully satisfy the

meaning and purpose of life, which is the psychosocial requirement of humans, carries the risk of facing many permanent and destructive problems for the person (Şentürk and Yakut, 2014). While positive changes are seen in the person who appreciates the meaning and purpose of life or has reached an answer, if there is no meaning and purpose of life, negative feelings and behaviors can be observed in the individual. Herein, the person may be adversely affected or will become more durable and more robust in the face of events that occur in one's life. In the literature, this situation emerges as the transformative power of suffering.

The concept of the transformative power of suffering is the belief that individuals will undergo a positive transformation and change in the face of the suffering they encounter in their lives (Uğurluoğlu et al., 2018). In other words, the transformative power of suffering is the belief that the individual will come out of this negative situation stronger despite the difficulties they face. While the difficulties that occur in some people's lives strengthen them and make them question the meaning of life better, some people become even more powerless in similar situations. Consequently, the meaning of life for these people also loses its significance.

Throughout one's life, a person faces many stressful circumstances that make life meaningless. Some occupational groups encounter these stressful situations more. Nursing is one of these professions. Nurses are exposed to many stress factors such as intense workload, stress, the obligation to provide emotional support, care for severe and fatal patients, disturbed sleep patterns, and a high number of shifts (Canbaz 2005; Arıkan 2006). Nevertheless, problems in additional professional relationships, dealing with patients challenging to diagnose and treat, insufficient hospital resources, dealing with patients' relatives, economic concerns and not being able to devote enough time to themselves and their private life while trying to cope with these problems cause burnout and despair in nurses (Canbaz 2005; Arıkan 2006; Şahin 2008). These conditions alter nurses' views on the meaning and purpose of life. Nursing philosophy addresses the meaning in human life, supporting the importance of helping patients and their families cope with illness and suffering and find meaning from these experiences. However, finding meaning in life is also a subjective and unique process for the individual. Nurses can contribute to the meaning-making process through empathic listening and questioning (Starck, 2008; Reed, 2008). Therefore, nursing care and nurse-patient interaction can act as sources of meaning enhancement by promoting positive emotions and moods. This study was conducted to investigate the relationship between the way nurses, who are in close contact with patients and witnessing their suffering, express the meaning and purpose of life and the transformative power of suffering.

1.1. Research Questions

1. Is there a relationship between the transformative power of suffering between nurses' expressions of meaning and purpose in life?
2. Is there a statistical difference between demographic variables and the meaning and purpose of life?
3. Is there a statistical difference between the demographic variables, the meaninglessness of life, and the lack of purpose?
4. Is there a statistical difference between demographic variables and the transformative power of suffering?

2. Material and Methods

2.1. Research Objective

This study aims to examine the relationship between nurses' expressions of the meaning and purpose of life with the transformative power of suffering.

2.2. Population and Sample

For this descriptive study, the study population consists of 446 nurses working in Yozgat Bozok University Research and Practice Hospital (n=200) and Yozgat City Hospital (n=246). In the research, it was planned to reach the whole population instead of choosing samples.

2.3. Data Collection Tools

In the research, the "Transformative Power of Suffering Scale (TPSS)", "The Meaning and Purpose of Life Scale (MPLS)" were used as data collection tools.

The Meaning and Purpose of Life Scale (MPLS): Scale (MPLS)" consisting of 17 expressions developed by Aydın et al. (2015), were used as data collection tools. The MPLS consists of two subscales: (1) the meaning and purpose of life (MPL) and (2) the lack of meaning and purpose in life (LMPL). The items are scored on a 5-point Likert-type scale ("1 = Strongly Disagree" to "5 = Strongly Agree"). The total score ranges from 17-85, with higher scores indicating more meaning and purpose in life. The MPLS has a Cronbach's alpha of 0.91 (Aydın et al., 2015).

Transformative Power of Suffering Scale (TPSS): In the research, the "Transformative Power of Suffering Scale (TPSS)" consisting of five expressions developed by Joshalloo (2014) (cronbach alfa=0.84) and adapted into Turkish by Dinçer et al. (2015) and (cronbach alfa=0.69-0.73). The lowest score that can be obtained from the Transformative Power of Suffering Scale is 5, and the highest score is 35.

2.4. Statistical Analysis

SPSS 21.0 (The Statistical Package for the Social Sciences-PC Version 21.0) package program was used for the statistical analysis of the data. Number (n), percentage (%), mean and standard deviation (SD) were used as descriptive statistical methods. The compatibility of the data for normal distribution was evaluated using the Shapiro-Wilk test and QQ graphics. The t-test was used to compare two independent groups according to the distribution characteristics of the data.

3. Results

The distribution of the nurses participating in the study according to their socio-demographic data is given in Table 1. When the descriptive characteristics given in Table 1 are examined, it is observed that 52.7% of the nurses are at the ages of 19-26, 72.4% are female, and 53.1% are single. In the study, 44.8% of the nurses work in the university hospital and 55.2% in the city hospital. It was discovered that 65.2% of the participants had a bachelor's degree and above, and 50.2% had been working for 1-3 years. It was reported that 69.1% of the participants did not experience losing a first-degree relative, and 30.9% lost a first-degree relative (Table 1). Table 2 shows distribution of scores for Meaning and Purpose of Life Scale and sub-dimensions. Nurses'

Meaning and Purpose of Life score was determined to be minimum 13, maximum 55, and Meaninglessness of Life and the Lack of Purpose score as minimum 6 and maximum 30 (Table 2).

Table 3 shows the distribution of TPSS scores. When we evaluate the averages of the expressions of the transformative power of Suffering, they believe that Suffering has a transformative power above the medium level. The expression with the highest average was found to be "If suffering is faced with patience and gratitude, it turns into happiness (4.95)". The lowest average expression is "Sadness can become a transcendent state that has some beneficial aspects or brings the person to a higher level of perfection and happiness (4.67)".

Table 1. According to sociodemographic variables transformative power of suffering scale and distribution of meaning and purpose of life scale scores ($\bar{X} \pm SD$)

Variables	n (%)	Meaning and purpose of life	The meaninglessness of life and the lack of purpose	Total scale score	Transformative power of suffering scale
Age					
19-26 age	235 (52.7)	41.98±7.14	14.77±5.00	56.76±5.95	4.82±1.23
27 years and older	211 (47.3)	42.50±7.52	15.22±4.97	57.72±6.75	4.73±1.28
Test*		-0.741	-0.938	-1.594	0.759
P value		0.459	0.349	0.112	0.448
Gender					
Female	323 (72.4)	42.33±7.15	14.91±4.88	57.24±6.52	4.80±1.25
Male	123 (27.6)	41.95±7.76	15.19±5.27	57.14±5.90	4.72±1.26
Test*		0.497	-0.538	0.150	0.630
P value		0.619	0.591	0.881	0.529
Institution of employment					
University Hospital	200 (44.8)	41.20±7.87	14.88±4.89	56.09±6.73	4.74±1.17
City hospital	246 (55.2)	43.06±6.73	15.07±5.07	58.13±5.88	4.82±1.32
Test*		-2.686	-0.396	-3.424	-0.682
P value		0.007	0.693	0.001	0.495
Marital Status					
Married	209 (46.9)	43.21±7.10	14.51±5.22	57.72±6.10	4.82±1.29
Single	237 (53.1)	41.36±7.41	15.40±4.74	56.77±6.55	4.75±1.22
Test*		2.685	-1.901	1.586	0.566
P value		0.008	0.058	0.113	0.572
Have children					
Yes	157 (35.2)	42.95±7.47	14.89±5.04	57.84±6.83	4.85±1.25
No	289 (64.8)	41.83±7.21	15.04±4.96	56.87±6.06	4.75±1.25
Test*		-1.542	0.302	-1.539	-0.818
P value		0.124	0.762	0.125	0.414
Education level					
High school - associate degree	155 (34.8)	42.30±7.70	15.21±5.06	57.51±7.47	4.94±1.25
Undergraduate and graduate	291 (65.2)	42.19±7.12	14.86±4.95	57.06±5.67	4.70±1.25
Test		0.152	0.692	0.718	1.899
P value		0.879	0.489	0.473	0.058
Working year					
1-3 year	224 (50.2)	41.93±7.54	14.57±4.90	56.51±6.30	4.84±1.24
4 years and above	222 (49.8)	42.52±7.09	15.40±5.05	57.93±6.34	4.73±1.26
Test*		-0.850	-1.759	-2.369	0.912
P value		0.396	0.079	0.018	0.362
Losing a first degree relative					
Yes	138 (30.9)	41.31±7.57	15.08±4.99	56.40±7.20	4.64±1.25
No	308 (69.1)	42.63±7.18	14.94±4.99	57.58±5.91	4.85±1.25
Test*		-1.765	0.278	-1.815	-1.589
P value		0.078	0.781	0.070	0.113

Table 2. Distribution of scores for Meaning and Purpose of Life Scale and sub-dimensions

Meaning and purpose of life scale and sub-dimensions	n	Min	Max	$\bar{X}$	SD
Meaning and purpose of life	446	13	55	42.23	7.32
The meaninglessness of life and the lack of purpose	446	6	30	14.98	4.99
Total scale score	446	23	77	57.21	6.35

Table 3. Distribution of the scores of the items of the Transformative Power of Suffering Scale

Items	n	Min	Max	$\bar{X}$	SD
1. Sometimes sadness and suffering can lead us to happiness.	446	1	7	4.72	1.63
2. Sadness can be a transcendent state with some benefits for one's ultimate perfection and happiness.	446	1	7	4.67	1.46
3. It is necessary to go through sadness, hardship, and misfortune to achieve happiness	446	1	7	4.88	1.56
4. Without sadness and suffering one cannot become perfect.	446	1	7	4.69	1.67
5. If suffering is taken with patience and gratitude, it gets converted to happiness.	446	1	7	4.95	1.66
Total scale score	446	1	7	4.78	1.25

According to sociodemographic variables Transformative Power of Suffering Scale and Distribution of Meaning and Purpose of Life Scale Scores is shown in Table 1. There was no statistical difference according to age, gender, education level, having children, and the experience of losing a first-degree relative in terms of the meaning of life, the meaninglessness of life, total MPLS and TPSS score averages ($P>0.05$).

When the table was examined, it was discovered that there was a significant relationship between the meaning of life sub-dimension and the total score of MPLS ($P<0.05$) with the institution they worked, and the score of city hospital employees (43.06 ± 6.73) was higher than the scores of the university hospital workers (41.20 ± 7.87).

There was no statistically significant difference between the marital status and MPLS total scale score, the meaninglessness of life sub-dimension, and the TPSS score ($P>0.05$) in the study. In contrast, a significant relationship was found between the MPLS meaning of life sub-dimension. It was discovered that married people found life more meaningful than single ones ($P<0.05$).

When we look at the meaning of life, the meaninglessness of life, the total scale score, and the transformative power of suffering in the working year variable, a statistical difference was observed only in the total score scale score ($P<0.05$).

The relationships between the sub-dimensions of the meaning and purpose of life scale and the scale of the transformative power of suffering are given in Table 4. While there was a weak positive relationship between the transformative power of suffering in the meaning and purpose of life sub-dimensions, a moderate positive relationship was observed between the meaning of life sub-dimension of the scale and the transformative power of suffering, and a weak relationship on the contrary direction with the meaninglessness of life sub-dimension ($P<0.05$).

Table 4. The relationship between TPSS and MPLS

Scales	TPSS	
	r*	P
Meaning and Purpose of Life Scale (MPLS)	Total scale score	0.279 <0.001
	Meaning and purpose of life	0.419 <0.001
	The meaninglessness of life and the lack of purpose	-0.232 <0.001

*Pearson correlation analysis, TPSS= transformative power of suffering scale.

4. Discussion and Conclusion

In the study, the effect of nurses' expressions of the meaning and purpose of life on the transformative power of suffering was examined. In the study conducted by Kızılkaya and Kalgı (2021) with different occupational groups, the total scores of the nurses' meaning and purpose of life scale were found to be 67.72 ± 8.68 . This total score is higher than the values obtained in this study. There was no statistically significant difference between the other occupational groups (teachers, police, religious officials and academics) in the study group of Kızılkaya and Kalgı (2021) and the nursing profession group. The limitation of this study is that there is no comparison with different occupational groups in this study.

The meaning given to life by individuals can be influenced by several factors such as age, gender, position in society, education. In this study, it was discovered that female nurses had higher scores than men in the meaning of life scale sub-dimension. Still, this difference was not statistically significant. In the literature, there are various results in the studies conducted to determine the meaning of life. Öztürk's (2018) study discovered that women found life more meaningful than men, similar to the results of this study, but there was no statistical difference. In Yılmaz (2018)

study conducted with people who will perform Umrah worship, no statistically significant difference was found between the gender variable and the meaning and purpose of life. In a study conducted by Asiloğulları (2020) and Tanrıverdi and Ulu (2018) with high school students, no statistical difference was found between the gender variable and the meaning and purpose of life. In Aydın (2017) study on students, it was seen that women found life more meaningful than men, and a statistically significant difference was noticed. In Karşlı (2020) study with university students, the total scores of the meaning and purpose of life scale were found to be statistically significantly higher in women than in men. In the study of Ünlü et al. (2021) on sports science students, no statistically significant difference was found in terms of gender. In the study of Kaya et al. (2021) with 1264 people aged 18-65, no statistically significant difference was found between gender and MPLS scale total score.

When looking at the meaning and purpose of the age variable in the study, it was concluded that nurses over the age of 27 found life more meaningful than nurses aged 19-26. However, no statistical difference was found. In Öztürk (2018) study, it was observed that people under the age of 25 had lower scores of meaning and purpose in life than those who were 25 years and older. Yet, it was concluded that the meaning and purpose of life scores did not reveal a statistically significant difference. In the study conducted by Kaya et al. (2021) in the population between the ages of 18-65, a statistically significant difference was found between age and the total score of the MPLS scale. In the study, it was stated that the MLPS scale total score increased with increasing age. In the study of Ünlü et al. (2021) similar to our study, no statistically significant difference was found in terms of age, MLPS and its sub-dimensions.

In the study, it was concluded that married nurses find life more meaningful than single nurses. In hospitals, single nurses usually work at night shifts. The number of nurses working in the night shift is less than the number of nurses working in the day shift. This circumstance causes single nurses to wear in terms of physically and psychologically more. Besides, it is thought that emotional bonds and responsibilities towards spouses and children can make life more meaningful in married individuals. Contrary to this study, according to Soyulu (2016) study conducted with 127 female individuals between the ages of 40-65 who were diagnosed with breast cancer in 2016, it was concluded that the marital status variable was not statistically different in the meaning and purpose of life. In the study conducted by Yılmaz (2018) with the people who will perform Umrah worship in 2018, it was concluded that the life meaning scores of married people were significantly higher than singles. In the study conducted by Kaya et al. (2021) the MLPS total score of the married group was found to be statistically significantly higher in married people (65.13 ± 9.78) than in singles.

In the study, it was discovered that nurses who worked

for more than four years had higher MPLS total scores, which was statistically significant. This can be explained by the fact that nurses promote to a managerial position as their experience increases. Also, some nurses do not have the chance to promote, and their burnout levels increase. Besides these, the cases witnessed throughout the study may have caused nurses to think more about the meaning and purpose of life.

In our study, no statistically significant difference was found between the change in the education level of nurses and their scale scores, but in the study of Kaya et al. (2021) there was a statistically significant difference between education levels. This difference may be due to the fact that some of the individuals in the group that Kaya et al. worked with had not completed their high school education.

The working conditions of the city hospital and the university hospital in the study differ from each other. It can be assumed that the number of staff of the city hospital being higher, their wage payments being better, and their working in a permanent position also affects the nurses' perspective on the meaning of life. A person may encounter many negative situations in his life, where he questions the meaning of life. The meaning people attribute to life can transform these negativities they live into power. Apart from stressful situations in their lives, nurses also witness incidents that patients and their relatives undergo. In the study, it is perceived that nurses' beliefs that suffering is transformative power are above the middle level. In a study conducted by Bolat et al. (2020) in a group that included healthcare professionals and different occupational groups, the total score of the transformative power of pain scale was found to be 3.98 ± 1.01 . In the study of Aksu et al. (2022) with nurses, it was found that the transformative power of pain scale did not have a statistically significant relationship with the variables of gender, marital status, education level and having children. These results are similar to the results obtained in this study.

In the research, one of the TPSS items, "If suffering is faced with patience and gratitude, it turns into happiness (4.95)" is the statement with the highest score (4.95). Similar to our study, in the study conducted by Uğurluoğlu et al. (2018) on individuals living in Isparta in 2018, it is observed that the highest score is from the same expression (4.41). In the study conducted by İzgüden and Erdem (2017), it is observed that the expressions of the transformative power of suffering are lower. Besides, a moderately positive significant relationship was found between the MPLS, the meaning of life sub-dimension, and the transformative power of suffering. Nurses who find life meaningful believe that suffering has more transformative power than nurses who think life is meaningless.

In the study, when the transformative power of suffering was examined in terms of the participants' demographic variables, there was no statistically significant difference. In the study conducted by İzgüden and Erdem (2017) on

hospital staff in 2017, no significant difference was found between demographic variables.

The meaning and purpose of life are one of the issues that have been discussed since human existence. This study attempted to reveal the relationship between suffering and transformative ways of expressing the meaning and purpose of life of nurses who face various patient groups and patient relatives. Considering whether there is a statistical difference between the demographic variables and the meaning and purpose of life and the transformative power of suffering, a statistical difference has been discovered between the institution variable and the meaning of life dimension. The marital status variable also differed statistically with the meaning of life dimension. Married nurses find life more meaningful than single nurses. It may be since marriage imposes different responsibilities and goals. Another reason may be that single nurses are assigned busier days, while the shift days are arranged. Working intensity can be effective in terms of the meaning single nurses attribute to life.

A statistically significant difference was seen in the working year variable in terms of the demographic variables of the meaning and purpose of life total scale scores. Nurses with a working year of four or more find life more meaningful than nurses with a working year of 1-3 years. The reason can be due to the cases witnessed throughout the study, causing nurses to think more about the meaning and purpose of life. In the correlation analysis conducted for the relationship between nurses' expressions of meaning and purpose of life with the transformative power of suffering, a weak positive relationship was observed between the transformative power of suffering and the meaning and purpose. While there is a weak relationship between the meaning and purpose of life dimension, one of the sub-dimensions of the scale, and the transformative power of suffering, there is a very weak negative relationship with the meaninglessness of life sub-dimension.

Author Contributions

R.Ç. (25%), D.Y.G. (25%), S.Ç (25%) and D.E. (25%) design of study. R.Ç. (25%), D.Y.G. (25%), S.Ç (25%) and D.E. (25%) data acquisition and analysis. R.Ç. (25%), D.Y.G. (25%), S.Ç (25%) and D.E. (25%) writing up. R.Ç. (25%), D.Y.G. (25%), S.Ç (25%) and D.E. (25%) submission and revision. All authors reviewed and approved final version of the manuscript.

Conflict of Interest

The authors declare that there is no conflict of interest.

Funding

The authors received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Ethical Consideration

After the institutional permissions were obtained for the

research, the ethics committee permission was received from the Yozgat Bozok University Ethics Committee with the date and decision number of 2019-E.14852. Permission was obtained from the scale owners to use the scales in the research.

References

- Akinci A. 2005. The role of religious values and religious education in giving meaning to life. *J Values Educ*, 3(9): 7-24.
- Aksu Ç, Çakı B, Güngörmüş Z. 2022. Can nurses use their knowledge and self-efficacy to transform the pain of the coronavirus pandemic? *Eurasian J Health Sci*, 5(1): 1-12.
- Asiloğulları A. 2020. Evaluation of the relationship between high school students' lifelong learning tendencies and their behaviors to question the meaning and purpose of life. Master's thesis, Bartın University Institute of Educational Sciences, Bartın, Türkiye, pp: 107.
- Arıkan F, Gökçe Ç, Özer ZC, Köksal CD. 2006. Burnout and nursing. *Nurs Forum*, 2: 14-17.
- Aydın C. 2017. Investigation of the relationship between university students' religious attitude and level of meaning in life. *J Human Soc Sci Res*, 6(4): 89-108.
- Bahadır A. 2000. Psycho-social factors and religion in making life significance. *Selcuk Univ J Soc Sci Inst*, (6): 185-230.
- Bolat T, Bolat Oİ, Taştan S. 2020. The role of transformative power of suffering on the impacts of organizational support, social connectedness and the world assumptions on posttraumatic growth: an evaluation in the context of positive psychology *Dokuz Eylül Üniv Sos Bil Enst Derg*, 22(1): 361-402.
- Canbaz S, Sünter T, Dabak Ş, Öz H, Peşken Y. 2005. Burnout syndrome in nurses, job satisfaction and work-related tension. *Nurs Forum*, 4: 30-34.
- Demir Ö, Acar M. 1997. Social sciences dictionary, 3rd Edition, Vadi Publications, Ankara, Türkiye.
- Diñçer D, Ekşi H, Demirci İ, Kardaş S. 2015. The transformative power scale of pain: a study of validity and reliability. *J Acad Soc Sci Stud*, 39: 409-421.
- Frankl VE. 1998. The unheard scream of meaning, trans. S. Budak, Öteki Yayınları, İstanbul, Türkiye.
- Frankl VE, Atayman V. 2014. The meaning of life and psychotherapy. Say Publications, Ankara, Turkey.
- İzğüden D, Erdem R. 2017. The effect of transformative power of suffering on life satisfaction on hospital workers. *J Int Health Sci Manag*, 3(5): 1-12.
- Joshanloo M. 2014. Differences in the endorsement of various conceptions of well-being between two Iranian groups. *Psychol Religion Spiritual*, 6(2): 138-149.
- Karslı N. 2020. Üniversite öğrencilerinde hayatın anlamı ve dindarlık ilişkisi. *Ondokuz Mayıs Üniv İlahiyat Fak Derg*, (48): 169-201.
- Kaya Y, Yaşar BN, Arslan S. 2021. The relationship between posttraumatic growth and the meaning and purpose of life during the coronavirus (COVID-19) pandemic. *Gevher Nesibe J Medic Health Sci*, 6(14): 97-104.
- Kızılkaya M, Kalgı ME. 2021. Farklı meslek üyelerinin dogmatik dindarlık, ahlaki yargı düzeylerinin hayatın anlamı ve amacına etkisi. *Marife Dini Araş Derg*, 21(2): 889-905.
- Öztürk AH. 2018. Relationship between depression and despair of the meaning and purpose of life, according to the existentialist perspective. MSc Thesis, Uskudar University. Institute of Social Sciences, Department of Applied Psychology. İstanbul, Türkiye, pp: 103.
- Pargament KI. 2005. Bitter and sweet: An Assessment of the

- costs and benefits of religiousness. *Çukurova Univ Fac Theology J*, 5(1): 279-313.
- Reed PG. 2008. Theory of self-transcendence. In: Smith MJ, Liehr PR, editors. *Middle Range Theory for Nursing*. Second ed. Springer, New York, US, pp. 105-129.
- Soylu C. 2016. Relationships among self esteem, meaning in life, and psychosocial adjustment in middle adulthood: A sample of breast cancer patients. Master's Thesis. Hacettepe University, Institute of Social Sciences, Department of Psychology, Division of General Psychology, Ankara, Türkiye, pp. 78.
- Starck PL. 2008. Theory of meaning. In: Smith MJ, Liehr PR, editors. *Middle Range Theory for Nursing*. Second ed. Springer, New York, US, pp: 81-104.
- Şahin D, Turan FN, Alparslan N, Şahin İ, Faikoğlu R, Görgülü A. 2008. Burnout levels of health personnel working in a state hospital. *Archiv Neuropsych*, 45(4).
- Şentürk H, Yakut S. 2014. The meaning of life and religion. *Süleyman Demirel Univ Fac Theol J*, 2(33): 45-60.
- Tanrıverdi A, Mustafa U. 2018. The relationship between the meaning and purpose of life and value orientations in high school students. *Çukurova Univ Fac Theol J*, 18(2): 1198-1234.
- Uğurluoğlu D, Eroymak S, Erdem R. 2018. The effect of individuals' happiness, pleasure and religious worldviews on the transformative power of pain, 2nd International 12th National Health and Hospital Administration Congress, Bodrum, Turkey.
- Ünlü Ç, Akyol G, Bülbül A. 2021. The meaning and purpose of life: relating to the students of sports management department. *Spor Eğit Derg*, 5(1): 38-51.
- Yılmaz B. 2006. Posttraumatic stress symptoms and posttraumatic growth in rescue workers. Doctoral Thesis, Ankara University Institute of Social Sciences, Department of Psychology, Ankara, Türkiye, pp: 211.
- Yılmaz S. 2018. An empirical research on the relationship between umrah worship and the meaning in life and hopelessness. *Cumhuriyet Theol J*, 22(1): 543-570.